NEUVOSTOLIITTO

N:o 4 (267)
1979

TÄSSÄ NUMEROSSA: INTOURIST KUTSUU NEUVOSTOLIITTOON ● TIETOKONE SUUNNITTELEE JA PIIRTÄÄ ● ALLA PUGATŠEVA LAULAA ●

KANSANEDUSTAJA. Porvarillinen sanomalehti Novoje vremja (Uusi aika) kirjoitti v. 1917, kaksi kuukautta ennen Lokakuun vallankumousta, seuraavaa: "Kuvitelkaamme hetken ajan, että bolševikit voittavat. Kuka silloin tulee hallitsemaan meitä? ... Kenties viilarit tulevat huolehtimaan teatterielämästä, putkimiehet diplomatiasta, puusepät postista ja lennättimestä? Kenties tallimiehistä tulee maaherroja? Näinkö tulee käymään? Ei! Onko tämä edes mahdollista? Näin mielettömään kysymykseen historia tulee antamaan bolševikeille selvän vastauksen."

Mogilevin kaupungissa sijaitsevan Himvolokno-yhtymän 25-vuotias kutoja Larisa Gervatovitš valittiin tänä vuonna SNTL:n Korkeimpaan neuvostoon. Gervatovitšin elämä ei ole ollut millään tavalla poikkeuksellista. Käytyään yleiskoulun hän opiskeli ammattikoulussa, jonka jälkeen hän tuli tehtaaseen, missä sopeutui nopeasti työyhteisöön. Työnsä ohella hän suoritti 4-vuotisen kemiallisteknologisen opiston oppikurssin. Järjestötoiminnan linjalla hän toimi ensin työvuoronsa ammattiosaston johtokunnassa ja sittemmin hänet valittiin koko yhtymän ammattiyhdistyskomiteaan ja sen jälkeen kemian teollisuuden työntekijöiden ammattiliiton keskuskomitean varajäseneksi.

SNTL:n Korkeimman neuvoston jäsenistä yli puolet on työläisiä ja yhteistilojen työntekijöitä. Edustajien kokonaismäärästä noin kolmasosa on naisia — heitä on Neuvostoliiton korkeimmassa valtioelimessä enemmän kuin kaikkien kapitalististen maiden parlamenteissa yhteensä.

Tällaisia ovat tosiasiat. Niihin sisältyy historian vastaus Novoje vremja -lehden aikanaan asettamaan kysymykseen.

Valok. A. Hrupov

NEUVOSTOLIITTO

N:o 4 (267)
1979

KERRAN KUUKAUDESSA ILMESTYVÄ KUVALEHTI

Lehden on perustanut M. Gorki v. 1930. Ennen v. 1950 ilmestyi nimellä "SSSR na stroike" (Neuvostoliitto rakentaa)

julkaistaan venäjän, suomen, kiinan, korean, hindin, bengalin, urdun, arabian, vietnamin, mongolian, unkarin, serbokroaatin, romanian, englannin, ranskan, saksan, italian, espanjan, japanin ja portugalin kielellä

Tapahtumia ja ongelmia

IDÄN JA LÄNNEN VÄLINEN KAUPPA. MAHDOLLISUUKSIA JA NÄKÖALOJA.

Nykyään olisi typerää kiistellä kahta vastakkaista järjestelmää edustavien maiden kaupallisen yhteistyön syventämisen välttämättömyydestä. Aika on näyttänyt vakuuttavasti toteen V. I. Leninin sanat, että "on olemassa voima, joka on vahvempi kuin minkään vihamielisen hallituksen tai luokan toive, tahto tai päätös, se voima on yleismaailmalliset taloudelliset suhteet, jotka pakottavat ne ryhtymään suhteisiin kanssamme". Tämän totuuden myöntäminen ja sen toteuttaminen konkreettisessa toiminnassa on yksi aikamme tunnusmerkkeja. Sosialististen ja kapitalististen maiden välisten kaupallisten, taloudellisten ja tieteellis-teknisten yhteyksien kehittäminen tuottaa molemmille yhteistyöosapuolille tuntuvaa hyötyä.

Neuvostovaltio on aina antanut ja antaa edelleen suuren merkityksen taloussuhteiden kehittämiselle teollisesti edistyneiden länsimaiden kanssa pitäen tätä prosessia talousmielessä kummallekin puolelle edullisena ja poliittisessa mielessä tärkeänä erilaisia yhteiskuntajärjestelmiä edustavien valtioiden rauhanomaisen rinnakkaiselon lujittamiselle. Tämä on maamme pitkän tähtäyksen politiikkaa eikä se ole suhdanteista riippuvaa.

MAHDOLLISUUTEMME. Neuvostoliiton ulkomaankaupan perustana on suunnitelmallisuus, jonka lähtökohtina ovat maan sisäisen talouselämän kehitystehtävät, ulkomaisten markkinoiden todelliset olosuhteet ja SNTL:n kansainväliset velvoitteet. SNTL:n ulkomaankaupan absoluuttiset numerot ovat kasvaneet vuoden 1957 7,5 miljardista ruplasta 70 miljardiin ruplaan vuonna 1978, ja viisivuotiskauden loppuun (1980) mennessä kokonaisvaihto kohoaa laskelmien mukaan yli 80 miljardin ruplan. Kauppakumppaniemme lukumäärä on kasvanut kahdessa vuosikymmenessä 70 maasta 118 maahan ja ulkomaankauppavaihdon kasvuvauhti on edelleen vakaata ja dynaamista.

Neuvostoliiton monipuolisen teollisuuden kalusto ja teknologia on nykyaikaista ja sen maatalous kehittynyttä. Neuvostotiede on saanut osakseen yleismaailmallista tunnustusta. Tunnettujen teollisuusraaka-aine- ja polttoainevarojensa sekä vesivoimavarojensa ja metsärikkauksiensa suhteen Neuvostoliitolla ei ole vertaista. Se on ensi sijalla maailmassa teräksen, teräsbetonirakenteiden, vetureiden, traktorien, leikkuupuimurien ym. tuotannossa.

Neuvostoliiton vientikaupan valikoima kasvaa nopeasti. Elektronisilla laiteilla, ohjelmoiduilla työstökoneilla, turbiineilla, sähkögeneraattoreilla, moottori- ja sähkövetureilla, rautatievaunuilla, henkilö- ja kuorma-autoilla, laivoilla, lentokoneilla ja monilla muilla tuotteilla on ostajia kymmenissä maissa. Japanissa, BRD:ssä, Belgiassa, Ranskassa, Italiassa, Englannissa ja eräissä muissa maissa toimii neuvostoliittolaisia työstökoneita, jotka pystyvät sorvaamaan satojen tonnien painoisia koneenosia mikronien tarkkuudella. Ruotsalainen toiminimi on ostanut yhden maailman suurimmista sähköuuneista kuonaaineen sulatusta varten, ranskalainen toiminimi ainutlaatuisen laitteen suurten koneenosien sähkökuonahitsausta varten.

Neuvostoliitto myy kymmeniin maihin maatalouskoneita, samoin kuin erilaisia laitteita rauta- ja värimetallurgian, kemian ja petrokemian sekä muiden teollisuusalojen tarpeisiin.

KOMPENSAATIOPERUSTALLA. Neuvostoliitto ja länsimaat käyvät kauppaa yhä suuremmassa määrin kompensaatioperustalla. Sillä on suuri näköaloja aukova merkitys. Muistutan, että ensimmäisiin tämänkaltaisiin sopimuksiin kuuluivat Yleissopimus Kauko-Idän metsävarojen hyödyntämiseen tarvittavien laitteiden, koneiden ja tarvikkeiden toimituksista Japanista SNTL:ään ja puutavaran kompensaatiotoimituksista SNTL:stä Japaniin samoin kuin sopimukset SNTL:ään toimitettavista kaasuputkista ja kaasuesiintymien hyödyntämiseen tarvittavista laitteista, jotka maksettiin Neuvostoliiton maakaasutoimituksilla. Kaasujohtoa käytetään nykyään pitkän aikavälin sopimuksella myydyn neuvostokaasun kuljetukseen.

Neuvostoliitossa rakennetaan nykyään tällaisten kompensaatiosopimusten perusteella yli 60 suurta kohdetta, ja uusista suunnitelmista neuvotellaan. Ei ole liioittelua väittää, että tällä alalla suhteet kehittyvät hyvin.

Yhteistyöhön Neuvostoliiton kanssa ottavat kompensaatioperustalla osaa BRD:n, Italian, Ranskan, USA:n, Japanin ja muiden maiden yhtiöt ja toiminimet. Finnstroi OY, johon kuuluu monia Suomen rakennusliikkeitä, osallistuu Kostamuksen malminrikastuskombinaatin rakentamiseen Suomeen rajoittuvassa Neuvosto-Karjalassa. Nerjungrinin (Etelä-Jakutia) hiiliesiintymän käytäntöönottoa koskevan yleissopimuksen osapuolten joukossa on lukuisia japanilaisia yrityksiä.

Yhteistyössä ranskalaisen Péchiney-yhtiön kanssa rakennetaan suurta alumiinitehdasta, joka on Sajanin alumiinitehtaan kiinteä osa. Tämän metallin sulatukseen tarvitaan tunnetusti valtavia määriä energiaa. Neuvostoliitolla on runsaiden sähköenergiavarojensa ansiosta mahdollisuus organisoida suurimittainen alumiinituotanto ja toimittaa tätä metallia länsimaihin.

PITKÄN TÄHTÄYKSEN OHJELMIA. Neuvostoliiton ja eräiden teollisesti kehittyneiden kapitalististen maiden allekirjoittamissa hallitusten välisissä sopimuksissa heijastuu myöskin sellaisten pitkäaikaisten talousyhteyksien objektiivinen tarve, joiden ansiosta osapuolet voivat viitoittaa yhteistyön suuntaukset pitkälle tulevaisuuteen. Esimerkkinä tästä on Neuvostoliiton ja Suomen välinen v:een 1990 ulottuva ohjelma kaupallis-taloudellisen, teollisen ja tieteellis-teknisen yhteistyön kehittämiseksi ja syventämiseksi. Tämä ohjelma, joka kattaa käytännöllisesti katsoen kauppasuhteiden koko alan, edustaa sekä mittasuhteiltaan että voimassaoloajaltaan laadullisesti uutta vaihettaa yhteiskuntajärjestelmältään erilaisten maiden välisten taloussuhteiden kehityksessä. Nähdäksemme sillä on oleellinen merkitys valtioiden välisen uudenlaisen yhteistyön muotoutumiselle Helsingin hengessä.

Neuvostoliiton ja Ranskan yhteistyön syventämisohjelman laadinta vuoteen 1990 ulottuvalle ajanjaksolle on loppuvaiheessaan.

Ohjelmaluonnokseen sisältyy yhteistyö teollisuuden alalla. Molemmat osapuolet kiinnittävät tässä ensisijaista huomiota voimatalouteen, elektroniikkaan, koneenrakennukseen, metallurgiaan ja kemiaan; lisäksi tullaan ratkaisemaan maatalouteen ja liikenteeseen kuuluvia kysymyksiä. Tämän kaiken on tarkoitus johtaa kummallekin edullisen tavaranvaihdon jatkuvaan laajenemiseen.

Neuvostoliitto ja BRD ovat allekirjoittaneet sopimuksen yhteistyön kehittämisestä ja syventämisestä talouselämän ja teollisuuden eri aloilla 26 vuoden ajaksi, ts. vuoteen 2003 saakka. Tämän aikavälin yksityiskohtaista yhteistyöohjelmaa ollaan parhaillaan laatimassa.

Tällaiset pitkäjännitteiset yhteistyöohjelmat ovat saaneet tunnustusta sekä Neuvostoliitossa että länsimaissa.

Voidaan mainita muitakin esimerkkejä, jotka ovat todisteena kansainvälisissä suhteissa 70-luvun alkupuolella alkaneista myönteisistä prosesseista ja jotka tunnustettiin ja vahvistettiin Helsingin historiallisella foorumilla. Erityisesti on kuitenkin mainittava tarve kehittää monenkeskistä taloudellista ja tieteellis-teknistä yhteistyötä Euroopassa. Se liittyy ensi sijassa ympäristönsuojeluun, voimatalouteen ja liikenteeseen, sanalla sanoen se käsittää joukon ongelmia, jotka voidaan ratkaista vain mantereen kaikkien maiden yhteisillä ponnistuksilla.

KUMPPANUUDEN PERUSTANA ON TASA-ARVO. Haluaisin kuitenkin korostaa myös toista seikkaa. Olemme tottuneet tarkastelemaan ympäröivää maailmaa realistisesti ja arvioimaan maltillisesti sekä yhteistyötä edistäviä että sitä häiritseviä ilmiöitä. Kaupan jatkuvan normalisoinnin esteenä ovat mm. eräiden länsimaiden käytännössä vielä vallitsevat sosialistisiin maihin kohdistuvat kaupallisen syrjinnän ilmaukset. Niinpä USA:n ja Neuvostoliiton alkanutta kaupallis-taloudellisten suhteiden elpymistä on hidastanut se, että amerikkalainen osapuoli on kytkenyt kauppasuhteisiin niihin kuulumattomia kysymyksiä, jotka poikkeavat Helsingin sopimuksista sekä Neuvostoliiton ja USA:n välisistä kahdenkeskisistä sopimuksista.

Huolestusta herättää sekin, että eräissä länsimaissa aktivoituvat voimat, jotka haluaisivat häiritä jännityksen lieventymistä, palauttaa maailman "kylmän sodan" tilaan ja typistää taloudellisia, tieteellis-teknisiä ja kulttuurisuhteita sosialististen maiden kanssa.

Kaikki tämä kaventaa reaalisia näköaloja ja häiritsee kauppakumppanuuden ja hyvän naapuruuden etujen täysitehoista käyttämistä kaikkien kansojen hyväksi.

N. PATOLITŠEV, SNTL:n ulkomaankauppaministeri.

© "Neuvostoliitto" 1979

On pidetty Neuvostovallan korkeimman valtaelimen — SNTL:n Korkeimman Neuvoston ensimmäiset uuden perustuslain hyväksymisen jälkeiset vaalit. Niitä edelsi vaalikampanja, jolle oli luonteenomaista neuvostoihmisten suuri aktiivisuus. Edustajaehdokkaiden ja heidän valitsijoidensa tapaamisia järjestettiin kaikkialla ja niistä muodostui vaalikampanjan tärkeä ja vastuullinen vaihe. NKP:n keskuskomitean kaikille äänestäjille osoittama vetoomus sai osakseen suurta vastakaikua ja yksimielisen kannatuksen. Työtätekevät osoittivat kiinnostusta niin suuria yleisvaltiollisia ja kansainvälisiä ongelmia, kuin myös sosiaali- ja kulttuurikysymyksiä sekä paikallisia asioita kohtaan. Valitsijat esittivät ehdokkailleen toivomuksia ja kriittisiä huomautuksia, joiden tarkoituksena oli valtionelinten, talous- ja kansalaisjärjestöjen toiminnan edelleen kehittäminen, ja antoivat heille evästyksiä. Valitsijoiden kokouksista muodostui yksi neuvostodemokratian ja todellisen kansanvallan ilmenemismuodoista. Työtätekevien antamien evästysten toteuttamisesta tulee kansanedustajien työn mitä tärkein osa, puolue-, neuvosto- ja talouselimien suuren huomion kohde.

Kuvat on otettu Moskovassa edustajaehdokkaiden — rakentajaryhmän vastaavan N. A. Zlobinin ja akateemikko A. A. Logunovin — sekä heidän valitsijoidensa tapaamisten aikana.

● KRONIKKAA ● KOMMENTTEJA ● HAASTATTELUJA ● KRONIKKAA ● KOMMENTTEJA ●

LIIKE-MIESTEN MIELIPIDE

KULUVAN VUODEN ALUSSA LEHTEMME KIRJEENVAIHTAJA HAASTATTELI SUOMALAISTEN TOIMINIMIEN CONVERTAN, NOKIA-KONEEN JA VALMETIN EDUSTAJIA. YHTIÖIDEN VASTAAVAT TYÖNTEKIJÄT ARVIOIVAT KESKUSTELUJEN KULUESSA NEUVOSTOLIITON JA SUOMEN KAUPPASUHTEIDEN TULOKSIA JA NÄKÖALOJA.

Antti RISLAKKI, Convertan toimitusjohtaja (oikealla), Leo MAMONTOV, Moskovan edustuston päällikkö.

— Olen saapunut Moskovaan allekirjoittamaan seuraavan puolivuotissopimuksen, A. Rislakki kertoi. — Convertan tavaranvaihto Neuvostoliiton kanssa saavutti viime vuonna 90 milj. ruplan ja kuluvan vuoden alun perusteella vuoden 1979 sopimusten summa tulee olemaan huomattavasti suurempi.

Convertan ja Neuvostoliiton ulkomaankauppajärjestöjen yhteistyön erikoispiirteenä viime vuosina on ollut sellaisten pakkausmuotojen yhteinen suunnittelu, joita voidaan käyttää neuvostotuotteiden ja -tavaroiden pakkauksessa. Nyt siis teknisiä ideoita ja luovia virikkeitä tulee kummaltakin taholta, ja tämä nopeuttaa suuresti monien ongelmien ratkaisua.

Olen varma, että Convertan yhteydet Neuvostoliittoon tulevat edelleenkin kehittymään. Tuotteidemme vakaa ja tasaisesti lisääntyvä kysyntä Neuvostoliitossa on Convertan ja monien muidenkin suomalaisten toiminimien kehityksen perusta. Tämä tuntuu erityisen selvästi lamakaudella. Viime vuosien taloudellinen laskukausi ei ole heijastunut maittemme väliseen kauppaan.

Saku NORILO, Valmetin Moskovan edustuston päällikkö

— Suomen ja Neuvostoliiton välillä vallitsevat erittäin hyvät naapuruussuhteet ja sopuisayhteistyö. Keskinäisillä suhteillamme on luja perusta. Suomalaisten yritysten onkin sen takia helppoa työskennellä Neuvostoliiton ulkomaankauppayhtymien kanssa.

Valmet pyrkii jatkuvasti laajentamaan yhteyksiään Neuvostoliittoon. Tavaranvaihtomme Neuvostoliiton kanssa kohosi v. 1978 300 milj. ruplaan. Olemme allekirjoittaneet pitkän aikavälin sopimuksen, jonka mukaan suunnittelemme kokonaisia paperintuotantokomplekseja. Neuvostoliittolaiset asiantuntijat osallistuvat tähän työhön. Haluan mainita, että yhtiön kannalta viime vuosi oli aikaa jolloin etsimme intensiivisesti yhteistyömuotoja neuvostokollegojen kanssa.

Viime vuoden syyskuussa Suomessa otettiin käyttöön 8500 tonnin telakka. Se on jo toinen Neuvostoliitosta ostamamme telakka, ja olemme kauppaan hyvin tyytyväisiä. Jyväskylän traktoritehtaan työntekijät ovat samoin tyytyväisiä suurten koneenosien käsittelylaitteeseen, jonka toiminimemme osti Neuvostoliitosta.

Matti KESKISAARI, Nokia-Koneen Moskovan edustuston päällikkö

—Sekä Nokia että Kone ovat viime vuonna toimineet aktiivisesti täyttäen neuvostoliittolaisten yhtymien kanssa aikaisemmin solmittuja sopimuksia. Yhtiöt ovat osallistuneet kalustotoimituksiin Norilskin, Pääjärven, Svetogorskin ja Kostamuksen rakennustyömaille.

Kaupan kehittämisen ohella meillä on suuria mahdollisuuksia tuotannollisen yhteistoiminnan alalla. Alkuna sille on ollut yhteistyö pienten tietokoneiden kehittämiseksi. Olemme äskettäin tehneet neuvosto-osapuolelle uusia ehdotuksia tieteellis-teknisen ja teollisen yhteistoiminnan puitteissa. Nokia osallistuu uudentyyppisten konttinostureiden kehittelyyn jokiliikennettä varten. Tämä on SEV:n teemoja, ja työ sen parissa sujuu tietyn ohjelman mukaisesti.

Toivon, että vuodesta 1979 tulee entistä menestyksellisempi, koska olemme allekirjoittaneet paljon sopimuksia, mm. kaapeleiden, elektronikojeiden ja nosturilaitteiden toimituksista. Nokia on muuten Olympialaisten virallinen tavarantoimittaja: se asentaa Lužnikiin valoelektronista järjestelmää kaikkia olympialaieja varten.

NEUVOSTOLIITTO—SUOMI: URHEILUYHTEYKSIÄ

Kansainvälinen kanssakäyminen hyödyttää urheilua sekä kansallisessa että kansainvälisessä mittakaavassa. Kulttuuriyhteyksiin liittyvänä se samalla näyttelee tehokasta osaa ystävyyden ja yhteisymmärryksen lujittamisessa ja maailman kansojen lähentämisessä toisiinsa. Neuvostoliitto pitää yllä urheilusuhteita yli 100 maahan. SNTL:n ministerineuvoston Urheilukomitean varapuheenjohtaja **Viktor IVONIN** on kertonut lehtemme kirjeenvaihtajalle Suomen ja Neuvostoliiton urheilullisen kanssakaymisen kehityksestä.

— Aluksi vähän historiaa. Suomi oli ensimmäisiä maita, jotka aloittivat monipuolisen yhteistyön nuoren neuvostotasavallan kanssa. Urheiluyhteyksien kehitystä edistivät naapurimaiden historialliset urheiluperinteet samoin kuin se, että samantapaisten ilmasto-olojen ansiosta monia lajeja harrastettiin Neuvostoliitossa ja Suomessa yhtä laajalti. Kaksikymmenluvun alussa Suomen Työväen Urheiluliiton jalkapallojoukkue saapui Neuvostoliittoon. Urheilusuhteemme alkoivatkin tästä vierailusta. Sen jälkeen sadat neuvostoliittolaiset ja suomalaiset joukkueet ovat vierailleet toistensa luona, tuhannet urheilijat ovat kohdanneet juoksuradoilla ja hiihtoladuilla, jääkiekko- ja jalkapallokentillä sekä uima-altaissa.

YYA-sopimus laski, kuten tunnettua, Suomen ja Neuvostoliiton välisten hyvien naapuruussuhteiden kehityksen vakaan perustan. Näihin suhteisiin sisältyivät luonnollisesti myös urheilusuhteet. Ryhdyttiin säännöllisesti laatimaan ohjelmia asiantuntijavaihdolle ja urheilijoiden osallistumiselle Suomessa ja Neuvostoliitossa pidettäviin kilpailuihin. Presidentti U. K. Kekkonen kiinnittää suurta huomiota suomalais-neuvostoliittolaisten urheilusuhteiden kehittämiseen. Neuvostoliiton urheilujohtajien valtuuskunta ojensi hänelle v. 1965 mitalin suuresta panoksesta yhteyksiemme lujittamiseen. SNTL:n Urheilukomitea ja Suomen valtion Urheiluneuvosto allekirjoittivat v. 1974 pitkän aikavälin sopimuksen yhteistyöperiaatteista liikuntakulttuurin ja urheilun alalla. Se edellyttää mm. urheilujoukkueiden vaihtoa kilpailuihin tai valmennusleireille osallistumista varten sekä erilaisten asiantuntijain vaihtoa samoin kuin yhteisiä tutkimuksia ja kokemusten vaihtamista tieteen ja urheiluvälineiden tuotannon alalla.

Kuten mainitsin, yksi levinneimmistä yhteysmuodoistamme on urheilujoukkueiden vaihto. Niinpä kahden viime vuoden aikana niitä oli lähes 250. Uutena muotona on maittemme urheilijain yhteisvalmennus yleisurheilun, nyrkkeilyn, ampumahiihdon ja mäkihyppyjen aloilla. Urheiluvälineitä valmistavien yritysten suhteet, kosketukset suomalaisten urheilujärjestöjen johtajiin sekä kansallisten Olympiakomiteoiden keskinäiset yhteydet ja nuorisourheilun asiantuntijain vaihto ovat muodostuneet perinteeksi.

Seuraavassa eräitä esimerkkejä viime aikojen hedelmällisestä yhteistyöstä. Suomessa vieraili viime vuonna neuvostovaltuuskunta, joka tutustui viikon ajan tieteelliseen tutkimustyöhön liikuntakulttuurin ja urheilun alalla. Siellä vieraili myös yleisurheilun ja modernin naisvoimistelun valmentajia. Suomessa kävi myös urheilulaitosten rakennusasiantuntijoita. Kokemusten vaihtoa varten on Neuvostoliitossa käynyt Suomesta eri lajien valmentajia, lähinnä talviurheilulajien. Tallinnassa on työskennellyt nykyaikaisen viisiottelun suomalainen valmentaja. Olemme vaihtaneet suuren määrän urheilukirjallisuutta, myöskin oppikirjoja. Noin 400 suomalaista ja neuvostoliittolaista urheilijaa kilpailivat viime vuonna keskenään 24 eri lajissa.

Tapasimme äskettäin suomalaisia urheilujohtajia käsitelläksemme urheiluvaihdon näköaloja vuosille 1979—1981. Tällöin pantiin tyydytyksellä merkille urheiluyhteyksien kasvu, mm. lukuiset edessä olevat kilpailut. Niitä ovat keväällä pidettävät ampumahiihto, hiihto- ja yleisurheilukilpailut, Tbilisissä pidettävä judo-turnaus, parhaiden suomalaisten ja neuvostoliittolaisten jousiampujien kilvoittelut turnauksessa "Kevään nuolet", taitoluistelijain perinteelliset kilpailut "Nouvelle de Moscou" -lehden palkinnosta, painijain, nyrkkeilijäin ja jääkiekkoilijain yhteenotto jne. Tällaiset tapaamiset kehittävät huomattavasti urheilullista taitoa ja tasoa.

Annamme suuren merkityksen ystävyyskaupunkien — Moskovan ja Helsingin, Leningradin ja Turun, Kievin ja Tampereen, Volgogradin ja Kemin urheilijain tapaamisille sekä suomalaisten yleisurheilijain osallistumiselle Olympialaisia edeltävän Neuvostoliiton kansojen Spartakiadin tämän vuoden kesällä.

Moskovan Olympialaisiin valmistautuminen ansaitsee erityismaininnan. Yli neljännesvuosisata on kulunut Neuvostoliiton ensimmäisestä osallistumisesta Olympiakisoihin. Tämä tapahtui Helsingissä v. 1952. Nyt Neuvostoliiton pääkaupunki ottaa vuorostaan vastaan olympiavieraat.

Kuten L. I. Brežnev on korostanut, "Neuvostoliitto on tukenut ja tulee edelleen tukemaan nykyaikaista olympialiikettä. Tällä hetkellä neuvostoihmiset valmistautuvat Moskovan v. 1980 Olympialaisiin ja tulevat tekemään kaikkensa, jotta ne olisivat korkeatasoiset ja antaisivat uutta virikettä ystävyyden ja rauhan jaloille aatteille." Tärkeä vaihe Olympialaisiin valmistautumisessa on lähes 100 maan urheilijain osallistuminen Neuvostoliiton kansojen Spartakiadiin.

On syytä panna merkille kiinteä kosketus Neuvostoliiton ja Suomen kansallisten olympiakomiteain välillä. Olemme useiden vuosien ajan esittäneet kaikissa kansainvälisissä konferenssiseissa yhtäläisiä kannanottoja ratkaisevien periaatekysymysten suhteen. Uskon tämän hyvän perinteen kehittyvän edelleenkin.

Aivan oikein sanotaan, että urheilu on rauhan lähettiläs. Tulemme edelleenkin tekemään kaiken voitavamme, jotta neuvostoliittolais-suomalainen yhteistyö tällä alalla toisi lisäpanoksensa kansojemme välisen ystävyyden ja hyvien naapuruussuhteiden lujittumiseen.

"KÄDET IRTI VIETNAMISTA!" Neuvostoihmiset ja koko maailman kansat tuomitsevat Kiinan hallitsevien piirien Vietnamin Sosialistista Tasavaltaa vastaan aloittaman hyökkäyssodan. Kaikkialla maassa on pidetty vastalausekokouksia. Maamme asenne on tuotu julki Neuvostohallituksen lausunnossa. "Uuden hyökkäyksen kohteeksi joutunut sankarillinen Vietnamin kansa, sanotaan lausunnossa, — pystyy pitämään puoliaan tälläkin kerralla, etenkin kun sillä on luotettavia ystäviä. Neuvostoliitto täyttää sitoumuksensa, jotka se on ottanut itsellen SNTL:n ja VST:n ystävyys- ja yhteistyösopimuksen mukaisesti". Maapallon kansat pitävät rikollista hyökkäystä haasteena koko maailman kansalaispiireille. Eri maiden poliittiset ja yhteiskunnalliset toimihenkilöt ilmaisevat kannatuksensa vapauttarakastavalle Vietnamin kansalle.

Kuvamme on otettu moskovalaisen puuvillakutomon Trehgornaja manufaktuuran työläisten kokouksessa.

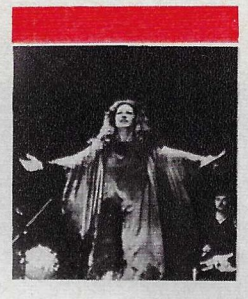

Alla Pugatševan maine viihdelaulajana johtuu mm. hänen Sofian ja Sopotin kansainvälisissä laulukilpailuissa saamistaan voitoista sekä hänen kaikkien konserttiensa suuresta suosiosta. Hänestä kerrotaan sivulla 42.
Valok. J. Korolev

NEUVOSTOLIITTO

N:o 4 (267) 1979

Sisältö:

Tapahtumia ja ongelmia	1
Kronikkaa, kommentteja, haastatteluja	2
Liikemiesten mielipide	2
Neuvostoliitto—Suomi: urheiluyhteyksiä	3
Elämän nimessä — sulku asevarustelulle	4
5-vuotissuunnitelman virstapaaluja	5
Nähdä, oppia uutta, ymmärtää	6
Kutsumme matkalle	8
Nykyaika ja menneitä vuosisatoja	10
Lomailua kaikkien mieleen	12
Moskovan maisemia	14
Unohtumattomia vaikutelmia	16
Liikematkoilla	18
Neuvostoliittoon johtavat tiet	20
Tietokone suunnittelee ja piirtää	22
Vähän kaikkea	24
Bulgarialaisia Siperiassa	26
Tästä kirjoittavat aikakauslehdet	27
Rauhaa ja edistystä yhteistyön avulla	30
Voittamaton	34
Sekalaista	36
Retki venäjän kieleen	36
Seitsemässä osoitteessa	37
Iso Tietosanakirja	41
Alla Pugatševa	42
Terveys, sen hoito, lääkkeet	44
Laboratorioissa, klinikoissa, apteekeissa	45
Naisille	46
Maailman cup Ditjatinin hallussa	48
Mitä tarkoittaa "Floritšika"	49
Ruudullinen haikaranpoikanen	50
Tekniikka etenee	52
Uutuuksia	52
Kaupallinen keskus	55
Urheilu	56

Intouristin julisteet kutsuvat ulkomaalaisia vierailulle Neuvostoliittoon, tutustumaan sen tasavaltoihin, käymään Baikal-järvellä ja muistuttavat mm. Olympiakisojen lähestymisestä.

● Maailman Rauhanneuvoston istunto pidettiin Berliinin Tasavallan palatsissa.

● Maailman Rauhanneuvoston puheenjohtaja Romesh Chandra ja Kamputsean yhtenäisen kansallisen pelastusrintaman keskuskomitean pääsihteeri Ros Samay.

● Istunnon osanottajat tervehtivät lämpimästi Kamputsean kansan edustajia.

● Istuntoon oli saapunut erilaisia vakaumuksia edustavia ihmisiä.

● Neuvostovaltuuskunnan jäseniä istuntosalissa.

Elämän nimessä — sulku asevarustelulle

Berliinissä pidettyyn Maailman Rauhanneuvoston istuntoon osallistui kuudettasataa edustajaa yli 100 maasta, kertoo Neuvostoliiton Rauhankomitean varapuheenjohtaja Oleg Harhardin.

Neutronipommin vastustamiskampanjan aktivisti BRD:stä, buddhalainen munkki Mongoliasta, Perun entinen pääministeri, neuvostoliittolainen kirjailija, intialainen parlamenttimies ja amerikkalainen laulaja... Kaikki nämä vakaumuksiltaan erilaiset ihmiset — toi Berliiniin vilpitön ja syvällisesti tiedostettu halu antaa panoksensa taisteluun kestävän ja oikeudenmukaisen rauhan puolesta. Kuten L. I. Brežnev mainitsi istunnon osanottajille lähettämässään sanomassa, he olivat kokoontuneet vaihtamaan mielipiteitä kansainvälisen elämän polttavista kysymyksistä, löytämään maailmanpolitiikan monien käänteiden takaa sen pääsuuntaukset ja täsmällisesti määrittelemään paikkansa sekä tehtävänsä erilaisten voimien keskinäisessä kamppailussa.

Mitä on tehtävä, jotta asekilvan pysäyttämisestä ja aseistariisunnan alalla saavutettavasta edistyksestä tulisi todellisuutta? Tämä oli pääkysymys. Keskustelua aseriisunnan ongelmista käytiin asiallisessa ja rakentavassa hengessä. Tällöin tuli esille kokouksen osanottajien suuri asiantuntemus, ongelman eri näkökantojen sekä sen ratkaisemiseksi tarvittavien käytännöllisten keinojen oivaltaminen.

Ranskalainen Roger Mayer, joka piti esitelmän Maailman Rauhanneuvoston pysyvän aseriisuntakomission toiminnasta, huomautti, että huolellinen analyysi on osoittanut maailman asevoimien olevan tasapainon tilassa. Siitä huolimatta jo useiden kuukausien ajan erityisesti NATO-maiden kenraalit, poliitikot ja lehdistön edustajat ovat suureen ääneen hälisseet Varsovan liiton asevoimien luulotellusta ylivoimasta. Tämä on yleisen mielipiteen myrkyttämistä tarkoituksella saada aikaan vielä yksi asevarustelukierros.

Italialainen kenraali, NATO:n Etelä-Euroopan joukkojen entinen komentaja Nino Pasti nimitti väitettä "neuvostouhkasta" suoranaiseksi valheeksi.

Neuvostoliiton valtuuskunnan johtajan, akateemikko J. Fedorovin esiintymistä seurattiin mielenkiinnolla. Hän osoitti käytännön esimerkkien valossa NATO-maiden ja Varsovan liiton maiden täysin erilaisen asennoitumisen aseriisuntakysymyksiin. NATO hyväksyi 1978 tavattoman kalliin monivuotisen asevarusteluohjelman kun Varsovan sopimuksen osanottajien samana vuonna Poliittinen neuvoa-antavakomitea esitti kokouksessaan kokonaisvaltaisen ja realistisen aseriisuntaohjelman.

Istunnon osanottajat panivat puheenvuoroissaan sekä henkilökohtaisten keskustelujen aikana merkille Poliittisen neuvoa-antavankomitean julistuksen rakentavan luonteen. Sen toteuttaminen merkitsisi ratkaisevaa käännettä asevarustelun pysäyttämiseksi ja ennen kaikkea ydinasevarastojen vähentämiseksi.

Ongelmien monitahoinen analyysi tärkeimmän päämäärän — asevarustelun pysäyttämisen — puitteissa toi osanottajat siihen johtopäätökseen, että on tarpeen laajentaa edelleen sodanvastaisia joukkotoimia seuraavien vaatimusten perustalla:

— Neuvostoliiton ja USA:n välinen sopimus strategisten hyökkäysaseiden rajoittamisesta on mitä pikimmin allekirjoitettava ja ratifioitava;

— viiden ydinasevallan — Neuvostoliiton, USA:n, Ison-Britannian, Ranskan ja Kiinan väliset neuvottelut on aloitettava mahdollisimman nopeasti tarkoituksena poistaa ydinaseet kaikissa muodoissaan sotatarvikevarastoista;

— suuren sotilaallisen ja taloudellisen potentiaalin omaavien valtioiden, ja ennen kaikkea Turvallisuusneuvoston pysyvien jäsenten, sotilasbudjettien kasvu on pysäytettävä ja sotilasmenoja vähennettävä;

— neutronipommin tuotanto on kiellettävä täydellisesti ja lopullisesti; uusien joukkotuhoaseiden tyyppien ja järjestelmien valmistus on ikuisiksi ajoiksi kiellettävä.

Rauhanpuolustajien liike on aina lähtenyt siitä, että kestävän ja demokraattisen rauhan käsitteeseen sisältyy kansojen kiistämätön oikeus vapauteen ja kansalliseen riippumattomuuteen. Berliinissä pidetty Maailman Rauhanneuvoston istunto vahvisti uskollisuuden tälle periaatteelle.

Se ylisti lujittuvan solidarisuutensa sankarilliselle Vietnamin kansalle, Kamputsean, Iranin, Etelä-Afrikan ja arabimaiden kansoille.

Berliinin foorumi osoitti, että rauhanpuolustajien liikkeeseen sulautuvien tai sen kanssa yhteistyötä rauhantaistelun suurissa kysymyksissä harjoittavien yhteiskunnallis-poliittisten voimien spektri laajenee johdonmukaisesti. Viime istuntoon osallistui YK:n ja 34:n kansainvälisen järjestön edustajia. Tämä merkitsee sitä, että yhä laajemmat piirit näkevät Maailman Rauhanneuvostossa maailmanpolitiikkaan ja yleisen mielipiteen muodostumiseen vaikuttavan reaalisen tekijän.

Istunto kehoitti kansoja väsymättä pyrkimään asetettuun päämäärään — pysäyttämään varustelukilvan ja siirtymään aseriisuntaan joukkotoimien avulla, hallituksille osoitetuilla adresseilla, järjestämällä rauhaarakastavien piirien kansainvälisiä kokouksia. Elämän säilymisen nimessä!

5-VUOTISSUUNNITELMAN VIRSTAPAALUJA

Puoli vuosisataa sitten Neuvostoliitto ryhtyi toteuttamaan ensimmäistä viisivuotissuunnitelmaa. Kansantalouden tieteellinen, suunnitelmallinen johtaminen on muodostunut sosialististen muutosten tärkeäksi välineeksi. Dynaamisesti etenevän kehityksen tuloksena on syntynyt valtava taloudellinen potentiaali. Neuvostoliiton teollisuus tuottaa nykyään viidesosan maailman teollisista tuotteista ja enemmän kuin koko Länsi-Eurooppa yhteensä (näiden maiden väestön määrän ylittäessä kolmanneksella Neuvostoliiton väestömäärän). Ensimmäisen viisivuotissuunnitelman alkuvaiheessa (v. 1929) Neuvostoliiton teollisuuden tuotanto henkeä kohti oli 40 % pienempi kuin maailman keskiarvo. Nykyaikana tämä osoitin on yli kolme kertaa maailman keskiarvoa korkeampi.

Neuvostoliiton taloudellisen kasvun vauhti on suurempi kuin länsimaiden. Amerikkalainen julkaisu "Economic Notes" on todennut, että jos vertaillaan Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain taloudellista kasvua luonnehtivia vuotuisia keskiarvoja, ovat ne Neuvostoliitossa koko sodanjälkeisenä kautena kaksi kertaa korkeampia kuin Yhdysvalloissa.

Neuvostokansa oli täyttänyt yhdeksän 5-vuotissuunnitelmaa ryhtyessään v. 1976 työhön kymmenennen 5-vuotiskauden suunnitelmien mukaisesti. Amerikkalaisten liikemiespiirien edustaja Edward Lamb sanoi silloin keskustelussa TASS:in kirjeenvaihtajan kanssa, että maailma tulee seuraamaan kymmenennen 5-vuotissuunnitelman toteuttamista "kasvavan uteliaisuuden ja kateuden vallassa". "Emme voi sulkea silmiämme suunnitelmatalousyhteiskunnan suurenmoisilta saavutuksilta työpaikkojen, elintarvikkeiden ja asuntojen turvaamisessa, terveydenhoidon ja opetuksen aloilla", hän mainitsi. Totuuden nimessä olisi pitänyt sanoa "meidän ei tule sulkea silmiämme", sillä realistisesti ajattelevien ja tapahtumien järkevästä arvioinnista kiinnostuneiden ihmisten ohella länsimaista kuuluu vielä sellaisten henkilöiden ääniä, jotka halukkaasti sulkevat silmänsä neuvostomaan saavutuksilta ja kaikkia mahdollisia verukkeita käyttäen vääristelevät käsityksiä elämästä Neuvostoliitossa. Tosiasiat ovat kuitenkin lahjomattomia.

Viime vuoden marras-joulukuussa Moskovassa pidetyssä NKP:n keskuskomitean täysistunnossa ja sen jälkeen kokoontuneessa SNTL:n Korkeimman neuvoston istunnossa tehtiin yhteenveto kuluneista kolmesta vuodesta sekä käsiteltiin ja vahvistettiin taloudellinen ja sosiaalinen kehityssuunnitelma vuodelle 1979. Maailman laajat kansalaispiirit ja sanomalehdistö kommentoivat tätä aineistoa laajalti. NKP:n keskuskomitean täysistunto ja SNTL:n Korkeimman neuvoston istuntokausi kuvastavat Neuvostoliiton kiistämättömiä saavutuksia talouselämän eri aloilla, kirjoitti niinä päivinä italialainen sanomalehti "Giorno". Moskovassa vahvistetun uuden neuvostosuunnitelman tärkein tavoite on kansan hyvinvoinnin kohottaminen, korosti länsisaksalainen "Die Welt". Neuvostoliiton käytettävissä ei ole vielä koskaan ollut niin mahtavia taloudellisia voimavaroja, niin kehittyneen teollisuuden, tieteen ja tekniikan tasoa kuin nykyään, tiedotti UPI:n tietotoimisto.

Millaisiin tuloksiin sitten on päästy kymmenennen 5-vuotiskauden alusta kuluneiden kolmen vuoden aikana?

Maan tärkeimmät aineelliset rikkaudet — tuotannollinen perusvaranto — kasvoi 195 miljardilla ruplalla. Kolmen vuoden aikana Neuvostoliiton kartalle ilmestyi yli 700 suurta teollisuuskohdetta.

Teollisuustuotteita valmistettiin 450 miljardin ruplan arvosta enemmän kuin yhdeksännen 5-vuotiskauden kolmena ensimmäisenä vuotena. Teollisuustuotteita valmistuu nykyään kolmessa päivässä yhtä paljon kuin v. 1928 koko vuoden aikana. Kyse ei tietenkään ole vain tuotannon määrällisestä kasvusta, vaan myös kaiken työskentelyn tehokkuuden ja laadun parantamiseen suunnatuista ponnistuksista. Tieteen ja tekniikan uusimpien saavutusten käyttöönotto edistää tämän tehtävän ratkaisemista, ja siihen kohdistetaankin kymmenennellä 5-vuotiskaudella erityistä huomiota. Pelkästään v. 1978 omaksuttiin noin 200 uutta teknologista menetelmää ja aloitettiin 3500 uuden tuotetyypin valmistus.

Talouselämän kaikille aloille tehtyjen perussijoitusten arvo oli kolmen vuoden aikana 367 miljardia ruplaa. Tämä on huomattavasti enemmän kuin koko kahdeksannen 5-vuotiskauden aikana tehdyt sijoitukset ja lähes kolmannesta enemmän kuin yhdeksännen 5-vuotiskauden kolmen ensimmäisen vuoden sijoitukset.

Maatalouteen sijoitetaan entistä enemmän varoja. Maataloustöissä käytettävän energian määrä kohosi yli neljänneksellä. Maaseudulle toimitettiin yli 230 milj. tonnia lannoitteita. Keinokasteltavien ja kuivatettujen maiden ala lisääntyi 4,5 milj. hehtaarilla. Tästä oli näkyviä tuloksia. Erittäin vaikeista sääolosuhteista huolimatta — kylmä kesä ja syksy, jatkuvat sateet monilla alueilla — maanviljelijät korjasivat 235 milj. tonnia viljaa. Tämä oli ennennäkemätön sato.

Erityisesti maan itäosien alueelliset tuotantokompleksit alkoivat tuottaa hyötyä. Niiden ansiota oli öljyn tuotannon koko kasvu, maakaasun tuotannon lähes koko kasvu, suuri osa sähköenergian, rautamalmin ja hiilen, kuorma-autojen ja traktoreiden tuotannon lisäyksestä 3 vuoden aikana. Alueelliset tuotantokompleksit ovat uusi ilmiö Neuvostoliiton talouselämässä. Niissä toteutuu kokonaisvaltainen asenne tuotannon organisointiin ja johtamiseen, ja niissä sovelletaan suunnittelutyön kehittyneempiä menetelmiä.

Kuluneina vuosina on tehty paljon merkittävää. Venäjän eimustanmullan alueen maatalous elää muutoksen aikaa. Länsi-Siperian öljy- ja kaasuesiintymien saattaminen kansantalouden palvelukseen on astunut uuteen vaiheeseen. Baikalin-Amurin radan rakentajat ovat saavuttaneet 1500 km:n virstanpylvään. SNTL:n yhtenäisen energiajärjestelmän luomistyö on lähestymässä loppuaan. Tämä järjestelmä avaa mitä laajimpia mahdollisuuksia taloudellisille toimille (yhden ohjauspöydän äärestä voidaan jo nyt ohjata 90-prosenttisesti SNTL:n kaikkien sähköasemien tuottamaa sähköä). Kaikki nämä ohjelmat ovat todisteena sellaisen taloudellisen ja poliittisen järjestelmän mahdista, joka pystyy keskittämään valtavia inhimillisiä ja aineellisia voimavaroja maan nykyiseen elämään ja vielä suuremmassa määrin tulevaisuuteen liittyvien suunnitelmien toteuttamiseen.

Kuten tunnettua, kansantuotteen määrä kuvastaa valtion taloudellisia saavutuksia ja taloudellisen kehityksen tuloksia, jotka loppujen lopuksi määräävät sosiaalisten ohjelmien realisuuden. SNTL:n kansantuote on kolmen vuoden aikana kasvanut 48 mrd. ruplalla, josta summasta lähes kolme neljäsosaa käytetään kansan hyvinvoinnin kohottamiseen.

Mitä nämä luvut merkitsevät miljoonien neuvostoihmisten jokapäiväisen elämän näkökulmasta?

Reaalitulot henkeä kohti ovat nousseet 10,5 %. Yhteiskunnalliset kulutusvarannot ovat lisääntyneet 17,1 %, niiden absoluuttinen määrä on ylittänyt 300 mrd. ruplaa. Tämä tarkoittaa, että kolmihenkisen perheen osalle on tullut maksuttoman opetuksen, terveydenhoidon, eläkkeiden ja avustusten kaltaisten, etujen muodossa 3 500 ruplaa. Viisivuotiskauden alusta lähtien on rakennettu ja otettu käyttöön 6,5 milj. asuntoa. Asuntotuotannon vauhtia kuvaa se, että vajaassa kahdessa kuukaudessa valmistuu mukavuuksin varustettuja asuntoja miljoonan asukkaan kaupunkia varten. Vuokra on sitäpaitsi pysynyt v. 1928 tasolla ollen noin 3 % työläisperheen keskimääräisestä kuukausibudjetista.

Tämän ohella NKP:n keskuskomitean täysistunnossa ja SNTL:n Korkeimman neuvoston istunnoissa kiinnitettiin huomiota ratkaisua odottaviin ongelmiin. Eräistä raaka-ainevaroista on yhä vielä puute, etenkin metalleista ja polttoaineesta; liikenteen, mm. rautatieliikenteen piirissä on vaikeuksia; perusrakennustöiden nopeudessa ja laadussa on toivomisen varaa; kulutustavaroiden ja eräiden elintarvikkeiden, varsinkin lihan kysyntää ei ole täysin tyydytetty. Samalla kun tunnistettiin suunnittelun saavutukset, korostettiin tarvetta parantaa suunnittelua ja taloudellista toimintaa.

"Huhtikuussa 1979 Neuvostoliitossa juhlitaan ensimmäisen viisivuotissuunnitelman hyväksymisen 50-vuotispäivää", sanoi L. I. Brežnev täysistunnossa pitämässään alustuksessa. — Siitä lähtien on koottu valtava, monessa suhteessa ainutlaatuinen kokemus kansantalouden suunnitelmallisesta kehittämisestä. Elämä ei kuitenkaan pysy paikallaan. Uudet tehtävät vaativat uusia ratkaisuja ja luovaa asennetta koko suunnittelutyön organisointiin."

Vuoden 1979 taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen suunnitelma edellyttää nopeaa taloudellista kasvua, tuotantotehon osoittimien paranemista ja teknisen edistyksen kiihtymistä. Teollisuustuotantoa on lisättävä 5,7 % (v. 1978 se lisääntyi 4,8 %) ja maataloustuotantoa 5,8 % (v. 1978 4,0 %). Useimpien maataloustuotteiden kohdalla kasvuluvut ylittävät suotuisimpina vuosina saavutetun maksimitason. Yksi tärkeimmistä tehtävistä on edelleen kulutustavaroiden tuotannon lisääminen, valikoiman laajentaminen ja laadun parantaminen.

Kansantulo kasvaa v. 1979 4,3 % (v. 1978 4 %). Saatetaan loppuun kymmenennen 5-vuotiskauden suuri sosiaalinen toimenpide — opetusalan, terveydenhoidon, kulttuurin ja muiden ei-tuotannollisten alojen työntekijöiden palkkojen korotus. Tämä toimenpide koskee yhteensä 31 milj. henkilöä. Isänmaallisen sodan veteraaneille suodaan lisäetuja yhteiskunnallisista kulutusvarannoista. Uuden asunnon saa taas 11 milj. henkeä.

Sanalla sanoen, edessä olevat työt ovat hyvin laajakantoisia. Suunnitelman täyttäminen vaatii vakavia ponnistuksia. Täydellä syyllä voidaan kuitenkin olettaa, että 5-vuotiskauden neljäs virstapaalu, jolla on luja perustansa edellisten vuosien työssä, saavutetaan ja Neuvostoliitto siirtyy jälleen oleellisen askeleen eteenpäin taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen kaikilla suuntauksilla.

J. ORLOVA

Nähdä, oppia uutta, ymmärtää

Olemme saaneet kirjeen.
"Kunnioitettu toimitus!

Olen juuri palannut Intouristin järjestämältä ensimmäiseltä Neuvostoliiton matkaltani ja haluan kertoa unohtumattomista vaikutelmistani. Ennen matkalle lähtööni olin kuullut paljon "kertomuksia" maastanne ja voin nyt sanoa, että ne ovat huonon mielikuvituksen tuotetta.

Saavuin aluksi Moskovaan, jossa kävin maailmankuulussa Kremlissä, Punaisella Torilla ja Pyhän Basiliuksen kirkossa. Pidin kovasti kansantalouden saavutusten näyttelystä, erityisesti Avaruuspaviljongista.

Sotši on ihana Mustan meren kylpylä. Aikaisemmin näkemissäni kylpylöissä pyritään rakentamaan mahdollisimman paljon hotelleja ja huvittelupaikkoja, mutta unohdetaan luonto ja viheralueet. Sotšissa puistojen vehreys ympäröi hotelleja ja sanatorioita.

Matkani kolmas kaupunki oli Leningrad. Sen ainutlaatuisen kauneuden, sen museoiden ja palatsien ihailuun voisi kuluttaa kuukausia. En ole kokenut sotaa enkä ollut voinut kuvitella sen kauheutta, ennenkuin kävin Piskarevin hautausmaalla. Millaista urheutta leningradilaiset osoittivatkaan piirityksen aikana! Toivon vain, että koko maailman poliittiset johtajat ottavat menneestä opikseen ja tekevät kaikkensa rauhan säilyttämiseksi.

Tämä oli ensimmäinen matkani Neuvostoliittoon, mutta vakuutan teille, ettei se jää viimeiseksi."

P. A. LEASON, Englanti

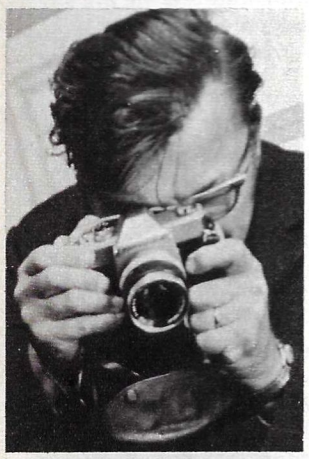

KIRJEEN KIRJOITTAJA OLI YKSI 12 MILJOONASTA NEUVOSTOLIITOSSA VIIMEISTEN KOLMEN JA PUOLEN VUODEN AIKANA KÄYNEISTÄ ULKOMAISISTA TURISTEISTA.

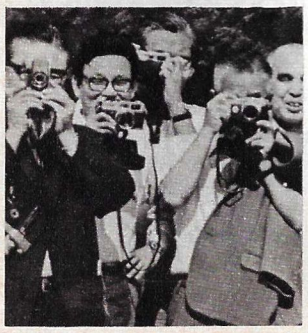

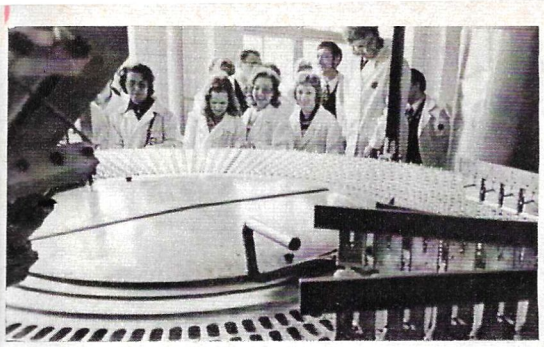

ЭЛЕКТРИФИКАЦИЯ СССР

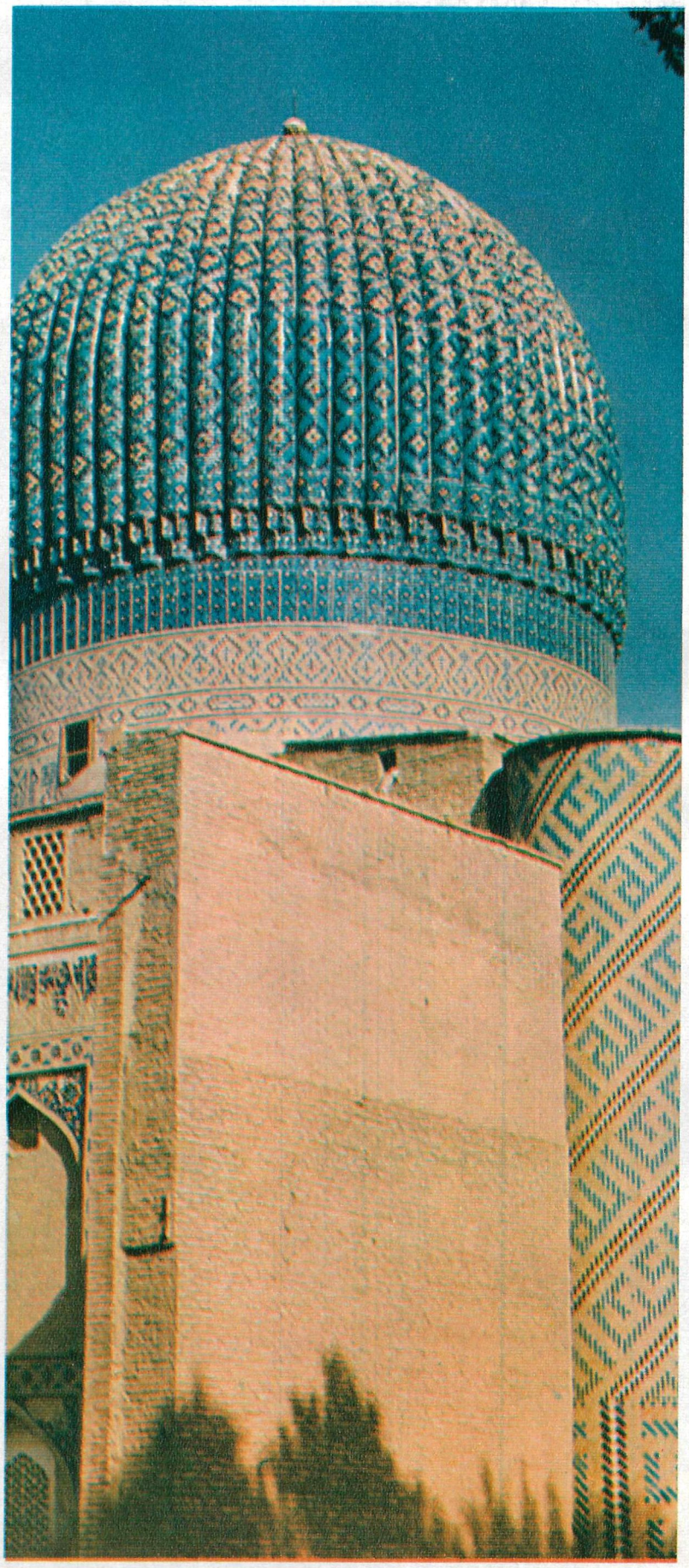

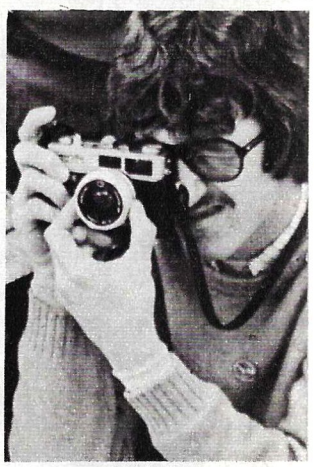

Canon

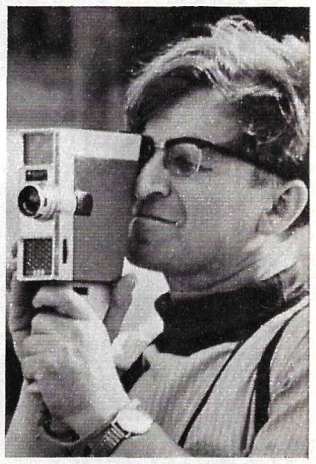

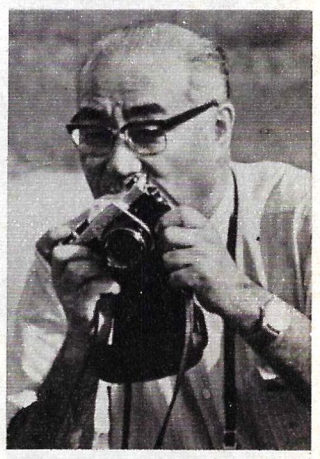

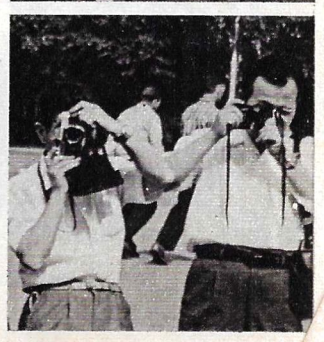

155:stä maasta saapuvat turistit aloittavat matkustuksensa Neuvostoliitossa lentokoneilla, junilla, laivoilla, henkilö- ja linja-autoilla.

KUTSUMME MATKALLE!

SNTL:n Ministerineuvoston ulkomaanmatkailun päähallinnon johtaja S. NIKITIN kertoo SNTL:n osallistumisesta kansainvälisen matkailun kehittämiseen.

Parempi kerran nähdä kuin sata kertaa kuulla. Tämä kuvannollinen ilmaus on saanut aivan erityisen merkityksen meidän vuosisadallamme, jota täydellä syyllä nimitetään kaikenkattavien yhteyksien vuosisadaksi. Maailman eri kolkissa asuvien, erilaisia näkemyksiä sekä erilaisia ammatillisia ja henkisiä tarpeita omaavien ihmisten pyrkimys tutustua maailmaan ja sen eri kansoihin, niiden työelämään ja tapoihin, niiden tieteen ja kulttuurin saavutuksiin on suurempi kuin koskaan. Matkailusta sekä muista kansainvälisen vaihdon muodoista on tullut aikakautemme objektiivinen tarve. Matkailu auttaa ihmisiä näkemään tien edistykseen.

Neuvostoliiton Intourist-matkatoimiston päämääränä on tyydyttää ulkomaalaisten neuvostomaata kohtaan, sitä asuttavia kansoja ja kehittyneen sosialismin valtion saavutuksia kohtaan tuntemaa elävää ja aktiivista kiinnostusta. Neuvostohallitus teki päätöksen erityisviraston — Yleisliittolaisen Osakeyhtiö Intouristin — perustamisesta keväällä v. 1929.

Olemassaolonsa ensi vuosikymmenellä Intourist otti vuosittain vastaan muutamia kymmeniä tuhansia ulkomaalaisia — melko vaatimaton luku nykyoloissa. Tähän oli useita syitä, huomattavassa määrin se, että läntisten valtioiden taantumukselliset piirit asettivat kansalaistensa matkoille kaikenlaisia esteitä. Millaisilla kauheuksilla ensimmäisiä Neuvostoliittoon matkustavia peloteltiinkaan! Kaupunkien kaduilla kulkevien karhujen väistämätön kohtaaminen ei vaikuttanut edes pelottavimmalta.

Ennakkoluuloisuus säilyi melko pitkään ja elpyi erityisesti kylmän sodan vuosina. Aikaa myöten todellisuus ja totuus pääsevät kuitenkin voitolle. Muutamat numerotiedot antavat lukijoille käsityksen Neuvostoliiton aktiivisesti tukeman kansainvälisen matkailun nykyisistä mittasuhteista.

Helsingissä pidetyn ETYK:n päätösasiakirjan allekirjoittamisen jälkeen kuluneena aikana Neuvostoliitossa on vieraillut 12 milj. turistia 155 maasta; yli 7 milj. neuvostokansalaista on käynyt ulkomailla. Kymmenennen 5-vuotiskauden jäljellä olevina kahtena vuotena on määrä ottaa vastaan vielä noin 13 milj. ulkomaalaista. Koko 5-vuotiskauden aikana maassamme tulee käyneeksi 25 milj. vierasta ja 18 milj. neuvostokansalaista tulee matkailleeksi muissa maissa.

L. I. Brežnev on sanonut: "Kannatamme matkailijain vaihdon laajentamista. Kannatamme eri maiden yhteiskuntapiirien ja nuorison sekä sukulaisammattien edustajien laajoja kontakteja ja kansalaisten matkustelua ryhmä- ja yksityismatkojen muodossa". Intourist tekee kaikkensa toteuttaakseen tätä neuvostopolitiikan tärkeää periaatetta parhaalla mahdollisella tavalla.

Erityisen hyvin kehittyy matkailijavaihtomme sosialististen maiden kanssa. Se on monitasoista ja vaihtelevaa sekä edistää sosialistisen kansaperheen veljellisten yhteyksien kehittymistä. Tärkeää on myös todeta, että turistiyhteytemme moniin kapitalistisiin ja kehitysmaihin perustuvat hallitustenvälisiin pitkän ajanjakson sopimuksiin.

Ulkomaanmatkailua on tapana nimittää "vaikutelmien vienniksi". Sekä tavalliset turistit että suurten matkatoimistojen johtajat ovat todenneet, että Neuvostoliitto tarjoaa vieraille laajan valikoiman mielenkiintoisia reittejä, tieteellis-teknisiä tutustumiskohteita, muinaisen rakennustaiteen tunnettuja luomuksia, monumenttiveistoksia, maalaus- ja käsityötaidetta, joiden säilyttämiseen ja elvyttämiseen uhrataan paljon varoja. Ulkomaiset vieraat korostavat, että Neuvostoliitossa on mahdollista tutustua monien kansojen kulttuuriin ja perinteisiin. Keski-Aasian turkoosinvärinen mosaiikki ja venäläisen puurakennustaidon suurenmoiset muistomerkit herättävät ihastusta. Gruusian, Armenian, Ukrainan, Baltian maiden ja muiden seutujen halki kulkevat reitit muodostavat vaikutelmasikermän, joka on täynnä vastakohtaisuuksia eikä jätä ketään välinpitämättömäksi. Samalla se rikastuttaa muiden kansojen historian ja nykyajan ymmärtämiseen pyrkivää ihmistä.

Tekee mieli mainita eräitä ulkomaalaisten vieraiden toiveissa viime aikoina tapahtuneita muutoksia. Perinteellisten kohteiden, Keski-Aasian, Kaukasuksen, Leningradin, Kievin, Minskin ja merenrantakylpylöiden ohella yhä useammat haluavat tutustua Siperiaan, sen ihmeelliseen luontoon, taigaan ja Baikal-järveen, joka on maailman syvin ja puhtain makean veden allas, Siperian jokien valtaviin voimalaitoksiin ja uusiin kaupunkeihin. Asiantuntijat haluavat nähdä omin silmin Siperian öljyperäisen maan ja kokea Siperian muutosten laajuuden, hengen ja energian. Nämä toivomukset huomioonottaen työskentelemme jatkuvasti täydentääksemme ja kehittääksemme matkailuverkostoa yhä vaihtelevampien ja erikoistuneempien reittien avulla.

Neuvostoliiton ja muiden maiden välisten matkailuyhteyksien menestyksellinen kehittäminen, kokonaisen uuden taloudenhaaran, ulkomaanmatkailun, perustaminen sekä tarjottavien palvelujen kokonaisuuden laajentaminen määräävät myös vastaavien hallinnonhaarojen edessä olevat tehtävät. Ymmärrämme tietenkin, että sellaisiin perinteisiin matkailumaihin kuten Ranska, Espanja ja Italia verrattuna Neuvostoliitto on niin sanoaksemme alkuvaiheessa, potentiaalisten mahdollisuuksiensa kiihkeän laajentamisen vaiheessa. Intourist on kansainvälisen matkailuliiton (AIT) ja eräiden muiden kansainvälisten järjestöjen jäsen ja sillä on liikesuhteet lähes 700:ään matkatoimistoon yli 150:ssä maassa. Toimintamme kehittämiseksi seuraamme tietenkin muiden maiden hankkimaa kokemusta. Hotellien rakentamisessa harjoitamme yhteistyötä unkarilaisten, jugoslavialaisten, ranskalaisten, ruotsalaisten ja muiden liikeyritysten kanssa.

Ulkomaisten turistien palveluala työllistää nykyään 100000 henkeä, jotka edustavat lähes 60 ammattia; yksistään tällä 5-vuotiskaudella toimintansa aloittavien Intouristin uusiin yrityksiin tarvitaan 20000 henkeä. Laajennamme vastaavien oppilaitosten verkostoa, tarjoamme työtä yhä useammille instituutin ja yliopiston lopettaneille nuorille. Kanssamme työskentelee kymmeniätuhansia lentäjiä, merimiehiä, rautatieläisiä ja autonkuljettajia, jotka tarjoavat Neuvostoliitossa matkustavien käyttöön mukavia lentokoneita, junia, meri- ja jokilaivoja, linja- ja henkilöautoja. Puhun tästä, koska Neuvostoliiton kaltaisessa valtavien etäisyyksien maassa kansainväliseen turismiin liittyvät kuljetusongelmat vaativat erityistä huomiota. Yksistään Intouristin autoreittien pituus on noin 11000 km!

Aikamme vaatimukset ovat synnyttäneet vielä yhden Intouristin toimintamuodon. Taloudellisten, tieteellis-teknisten ja muiden liikeyhteyksien sekä kansainvälisen yhteistyön laajeneminen aiheuttaa liikemiesten, kansainvälisten kongressien, neuvottelukokousten, symposiumien ja näyttelyiden osanottajien matkojen lisääntymisen. Niinpä kahden viime vuoden aikana on Neuvostoliitossa pidetty noin 120 tällaista suurtapahtumaa.

Yhteistyössä asianomaisten laitosten kanssa Intourist järjestää näille vieraille palvelua, johon sisältyy kulttuuriohjelmaa, ammattiin liittyviä kiertueita, tieteellisten ja teknisten tekstien tilauskäännöksiä ja paljon muuta. Ottaen huomioon venäjän kielen laajan harrastuksen järjestämme muutamissa kaupungeissa venäjän opiskelijain seminaareja yhdistäen opiskelun tiedostavaan retkeilyyn.

Voitaisiin kertoa monista muistakin Intouristin toiminnan suuntauksista, esim. metsästys- ja kalastusretkistä, joita tehdään taigalle sekä jokien ja järvien rannoille, vuoristokiipeilijäin leireistä Kaukasuksen vuoristossa — sanalla sanoen pyrimme antamaan jokaiselle vieraallemme mahdollisuuden viedä mukanaan niin paljon vaikutelmia kuin mahdollista.

Neuvostoliitossa 1980 pidettävien Olympiakisojen takia Intouristin kaikki palvelut ja osastot tulevat kokemaan erityisen suuren kuormituksen. Neuvostoliitto ei ole vielä koskaan ottanut vastaan niin suurta ulkomaisten vierailijain määrää, kuin odotetaan saapuvaksi edessäoleviin kisoihin. Vertailkaamme seuraavia lukuja. Münchenin kisoihin osallistui 122 maata, Montrealin kisoihin 88. Neuvostoliittoon odotetaan saapuvaksi 125—130 maan joukkueita. Niihin kuuluu 12000 urheilijaa ja avustajaa, 3000 kansainvälisten urheilujärjestöjen edustajaa, 3500 tuomaria, n. 850 kunniavierasta, 7400 joukkotiedotusvälineiden edustajaa ja n. 600000 turistia, joista puolet ulkomaalaisia.

Ulkomaisia vieraita otetaan vastaan kolmessa luokassa: ensimmäisessä, turistiluokassa sekä mukavuuksin varustettuihin asuntoloihin majoittamisen luokassa. Tänne tulee saapumaan sekä ryhmä- että yksityismatkalaisia. Käytäntö osoittaa, ettei ole niinkään helppoa varata kaikille halukkaille lippuja urheilutapahtumiin. Kaikissa edellisissä kisoissa turistit saivat korkeintaan 3 lippua koko kisakautena. Täällä tullaan pitämään huolta siitä, että kukin vieras pääsee seuraamaan vähintään 4—5 urheilulajia.

Ennen kisoja ja niiden jälkeen Neuvostoliitossa tehtävät kiertomatkat muodostavat suuren osan tarjolla olevista reiteistä. Lisäksi tullaan myymään matkoja ja lippuja Tallinnan purjehdusregattaan sekä Leningradissa, Kievissä ja Minskissä pelattaviin jalkapalloturnauksen alkueriin. Kaikissa näissä kaupungeissa samoin kuin Moskovassa ja muissa turistikeskuksissa Intourist saa vuoteen 1980 mennessä käyttöönsä 36 uutta hotellia, 5 motellia ja 5 leirintäaluetta.

Raja- ja tullimuodollisuuksien nopeuttamiseksi suoritettavat toimenpiteet edistävät ulkomaisten vieraiden vastaanoton täsmällisyyttä ja nopeutta. Maahantuloviisumit myönnetään viimeistään 7—10 päivän kuluttua matkatoimiston annettua tarvittavat asiakirjat Neuvostoliiton konsulaattiin. Turistit voivat tuoda rajoituksetta maahan ulkomaanvaluuttaa ja maksuvälineitä, valuuttamuodollisuudet supistuvat maahantuodun summan rekisteröintiin tullissa. Intouristin alaisissa yrityksissä suoritettavia maksuja varten on käytössä palvelujen maksu ulkomaalaisten pankkien ja toiminimien luottokorteilla. Autojen rajanylityspaikkojen toimintanopeutta lisätään, jotta turistien autoja voitaisiin palvella normaalissa järjestyksessä ja Autoturistien palvelua kaupungeissa, joiden lävitse heidän reittinsä kulkee tehostetaan tuntuvasti.

Toivomme, että vuoden 1980 Olympiakisoista muodostuu tilaisuus, jossa ystävät kohtaavat ja voivat vaihtaa vapaasti ajatuksiaan muustakin kuin urheiluasioista. Kaikki se loppujen lopuksi edistää viiden maanosan kansojen välistä yhteisymmärrystä ja rauhaa, samoin kuin jännityksen lievenemistä ja rauhanomaisen rinnakkaiselon politiikkaa yhteiskuntajärjestelmältään erilaisten valtioiden välillä.

Haluaisin palata alussa mainitsemaani ajatukseen Intouristin toiminnasta. Ulkomaisia vieraita Neuvostoliitossa odottava todellisuus on paljon rikkaampi, vaihtelevampi ja kiinnostavampi kuin mitä pystytään kertomaan missään julkaisussa, olipa se kuinka täydellinen ja monipuolinen hyvänsä. Parempi nähdä omin silmin... Siksi lopetankin perinteellisillä sanoilla: tervetuloa Neuvostoliittoon!

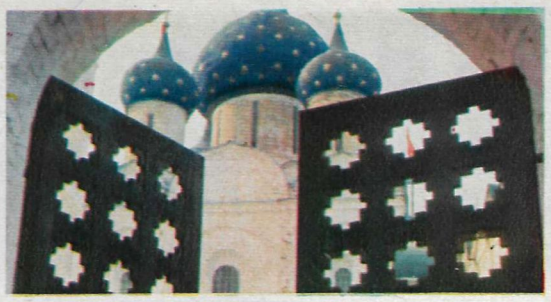

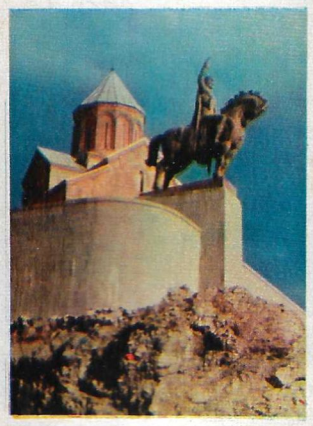

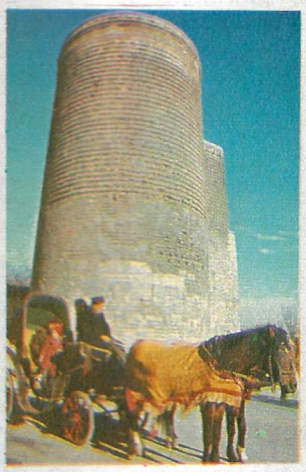

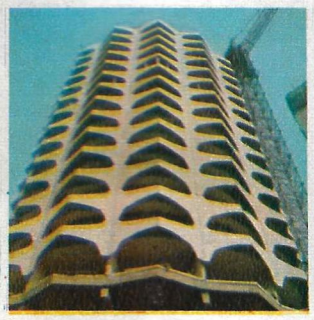

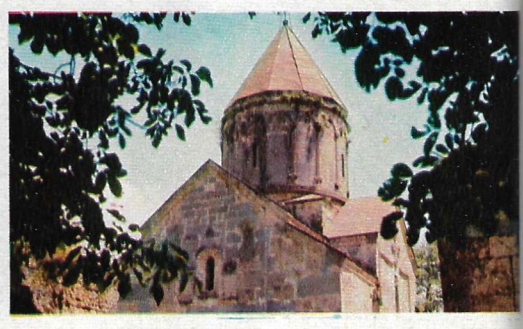

NYKYAIKAA JA MENNEITÄ VUOSISATOJA

Neuvostoliiton kaupungeista minä pidän eniten Leningradista. Tärkeintä minulle on tuon kaupungin historiallinen arvo. Sitä nimitetään täydellä syyllä vallankumouksen kehdoksi. Täällä se syntyi, täältä aloitti riemukulkunsa. Tuon ajan henki herää eloon kun kulkee kaupungin eri osissa, jotka liittyvät noihin legendaarisiin päiviin: vallankumouksen päämaja Smolna, risteilijä Aurora, Talvipalatsi...

Lech-Jerzy PILECKI, Puola

Neljään vuoteen minulla ei ole ollut kesän vietto-ongelmia. Mustalle merelle!

Ihana ilmasto, kuulas sininen meri ja etelän hempeä kasvullisuus — tämä on Pitsunda. Tunnen jo melko hyvin Kaukasuksen Mustan meren rannikkoa: Pitsundan lisäksi olen käynyt harmaiden kallioiden ympäröimällä Ritsan vuoristojärvellä ja laskeutunut salaperäiseen maanalaiseen valtakuntaan Novyi Afonin luolissa. Suhumin abhasialaisessa teatterissa olen nähnyt tämän pienen kansan kielellä esitetyn Shakespearen tragedian. Abhasialaiset elävät tasavertaisina sadan muun neuvostovaltiota asuttavan kansan ja kansallisuuden joukossa.

Marie-Paule Ghyselen, Belgia

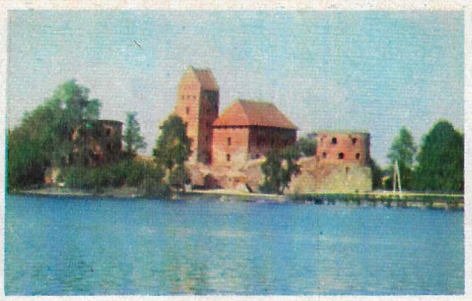

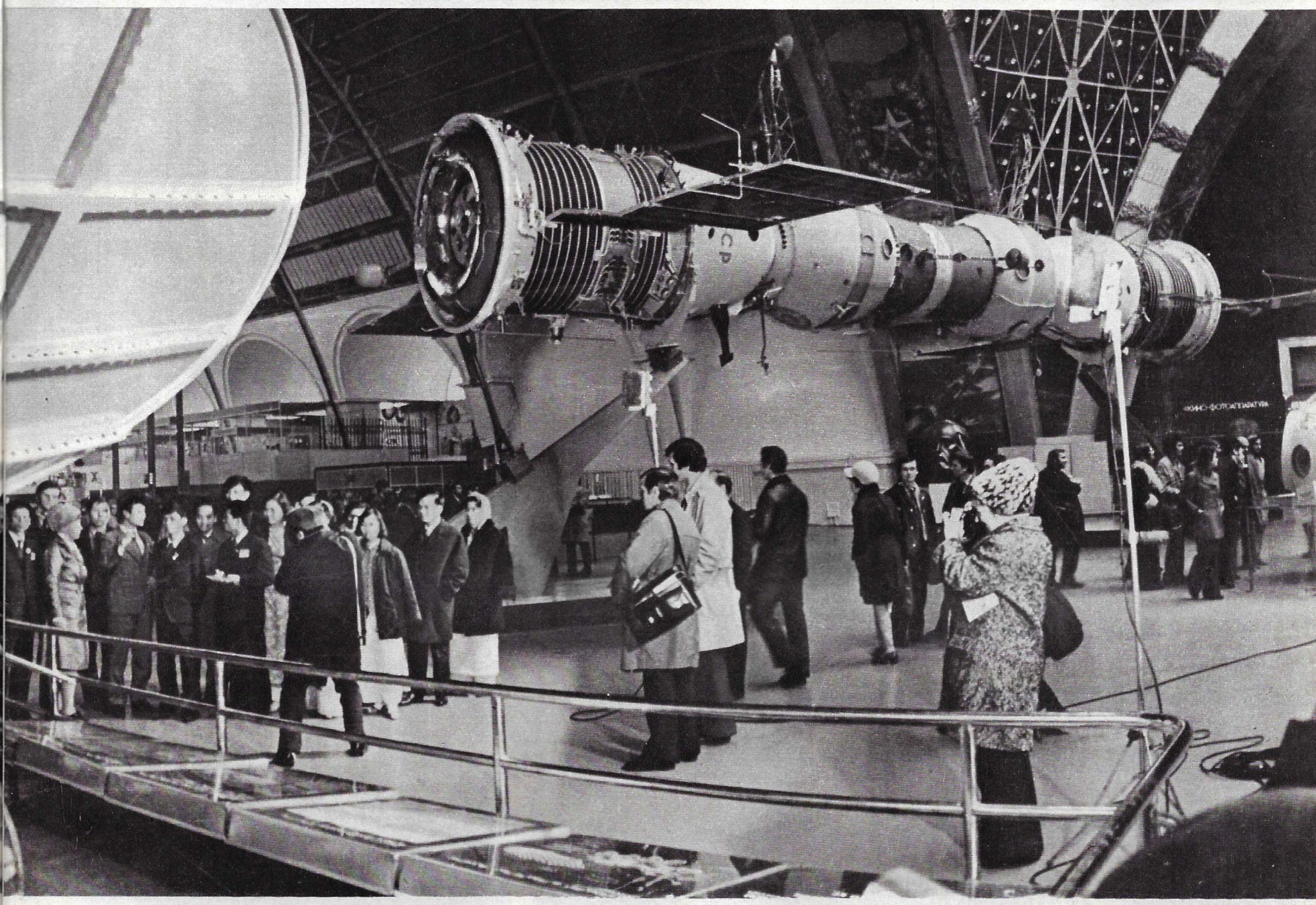

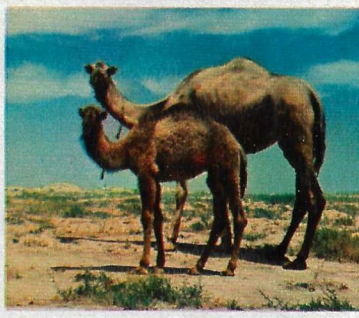

Meidän matkaryhmämme kävi Kievissä Himvolokno-tuotantoyhtymässä. Tapaamisemme työläisten kanssa oli sydämellinen ja miellyttävä. He ottivat meidät lämpimästi vastaan kukkien kanssa. Uudet ystävämme kertoivat meille elämästään, työstään ja oloistaan. Eroaminen oli vaikeaa. On erinomainen asia, että sosialistisissa maissa työ tuottaa ihmiselle tyydytystä.

Štefania SVORADOVÁ, Tšekkoslovakia

Haluaisin kertoa vaikutelmistani, joita sain käydessäni lastentarhassa Orelin kaupungissa. Se on erinomainen laitos. Lapsista pidetään hyvää huolta ja heihin kiinnitetään huomiota. Näimme lasten piirustuksia, olimme pikku muusikkojen, -laulajien ja -tanssijoiden konsertissa. Saimme todeta, että päiväkoti auttaa tuomaan esille lasten kyvyt. Se on erittäin tärkeää.

Mai-Britt INGE, Ruotsi

Odotin paljon matkaltani Neuvostoliittoon, jota tunsin huonosti. Enkä pettynyt. Ensi vaikutelmani on, että kaikki on paremmin kuin miltä kaukaa näytti. Siperian luonto on lumoavaa. Millaisia lakeuksia ja aarniometsiä! Täällä voi hengittää täysin rinnoin. Jo pelkästään Siperian takia kannattaa käydä maassanne. Erityisen suuren vaikutelman teki Bratskin voimala. Mahtava laitos!

Friedlind FEILER, BRD

"Putešestvije v SSSR" -aikakauslehden keräämistä haastatteluista ja saamista kirjeistä.

Tieteen ja tekniikan nykyaikaisimmat luomukset, historian ja kulttuurin muistomerkit sekä maamme suurenmoinen luonto herättävät vieraittemme mielenkiintoa.

LOMAILUA
KAIKKIEN MIELEEN

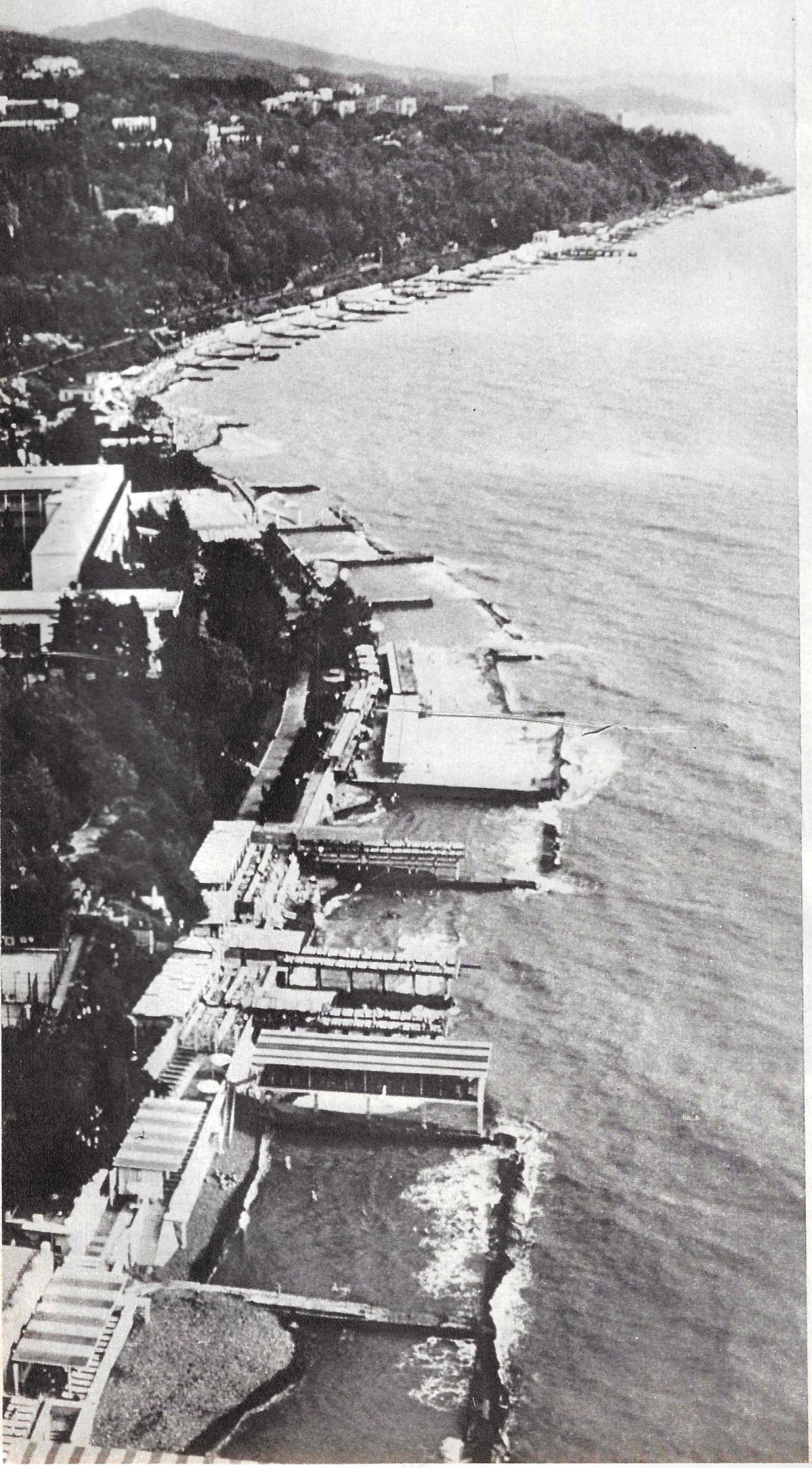

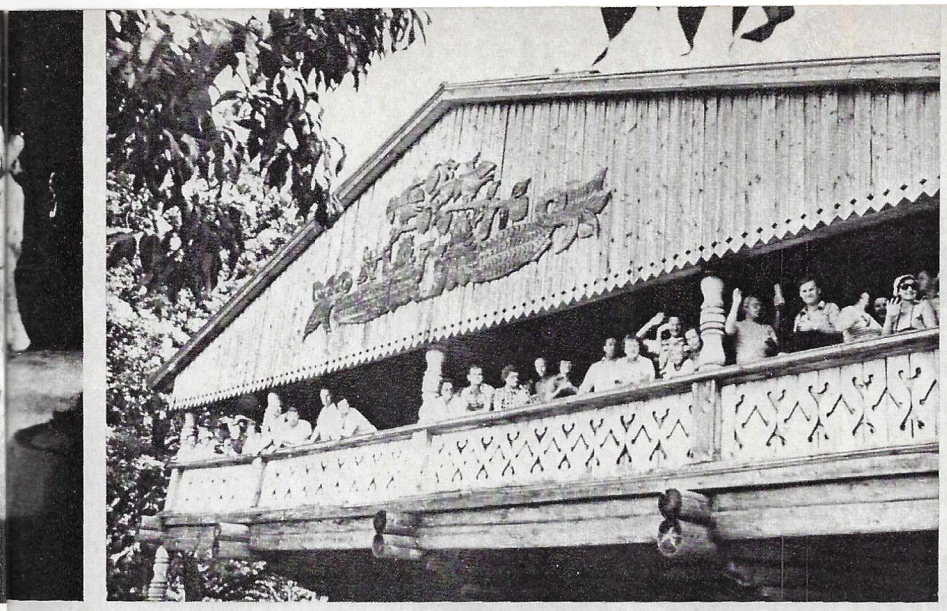

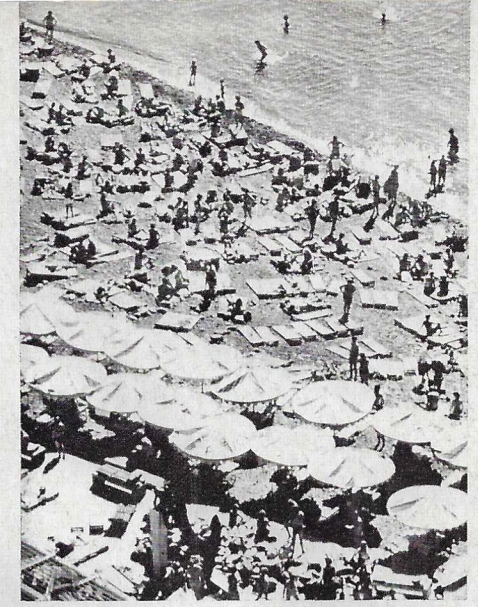

Nämä kuvat antavat jonkinlaisen käsityksen niistä lomailumahdollisuuksista, joita Intourist vierailleen tarjoaa. He viettävät lomaansa Mustan meren rannalla Krimillä ja Kaukasiassa, Itämeren kultahietikoilla, Keski-Venäjän kuvankauniilla seuduilla ja monille eksoottisessa Siperiassa.

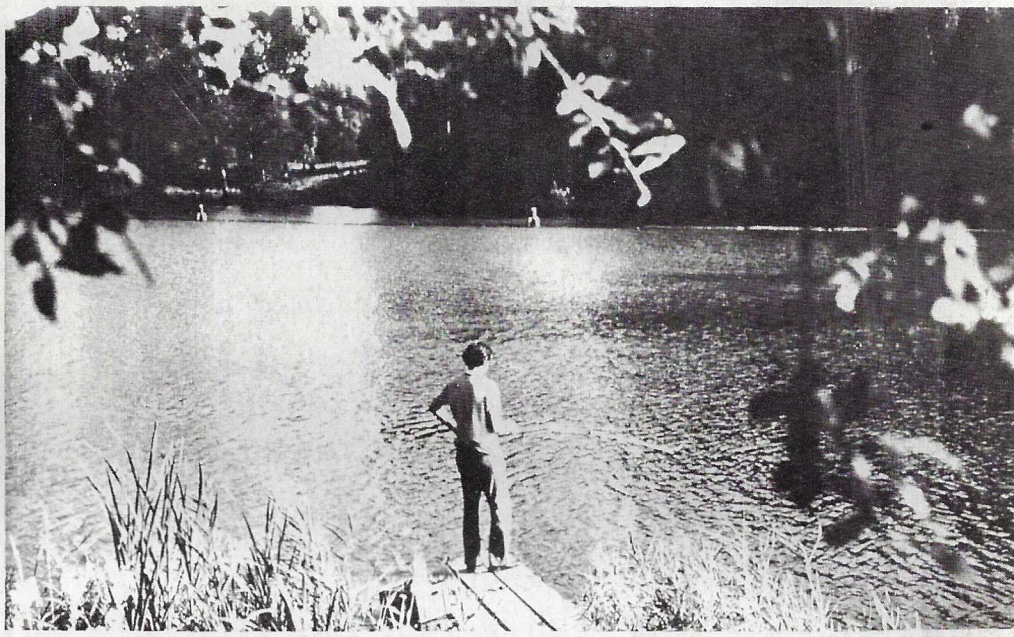

Levosta on jokaisella oma käsityksensä. Toiset saapuvat teatteri- ja musiikkijuhlille. Urheilua harrastavat "pitivät peukkua pystyssä" mestaruus- ym. kilpailuissa. Toiset kipuavat joka vuosi reppu selässä vuorille, toisille kalastus on rakkainta maailmassa. Tai jospa vain kylpisi lämpimässä merivedessä, ottaisi aurinkoa, tanssisi ja istuskelisi kahvilassa. Makuasioista ei kiistellä. Siksi Intourist ottaa huomioon ulkomaisten vieraitten kaikki toivomukset. Sillä on tarjolla mukavia hotelleja, parantoloita, camping-alueita, vuoristoleirejä sekä jokiristeilyjä Volgalla ja Dneprillä. Erityismatkoja eränkäviöille ja kalastajille järjestetään taigalle sekä jokien ja järvien rannoille.

MOSKOVAN MAISEMIA

ENSI KERRAN MOSKOVA-SANA MAINITAAN AIKAKIRJOISSA VUONNA 1147. KORKEALLA KUMMULLA, MISSÄ NYKYISIN KOHOAA KREMLIN PORRASMAINEN BOROVITSKIN TORNI, OLI 800 VUOTTA SITTEN MOSKOVIN KYLÄ, RUHTINAS JURI DOLGORUKIN KARTANO, HIRSIMÖKKEJÄ, APURAKENNUKSIA JA KIRKKO. 1200-LUVULLE MENNESSÄ KYLÄ KASVOI JA SIITÄ TULI MOSKOVAN RUHTINASKUNNAN PÄÄKAUPUNKI. 1300-LUVULLA IVAN KALITA LAAJENSI KREMLIÄ JA RAKENSI SEN YMPÄRILLE VALKOKIVISET MUURIT. NIINPÄ ENNEN VANHAAN MOSKOVAA NIMITETTIINKIN VALKOKIVISEKSI.

TÄNÄÄN MOSKOVA ON NEUVOSTOLIITON PÄÄKAUPUNKI. SE ON YKSI MAAILMAN SUURIMMISTA KAUPUNGEISTA, ONHAN SEN ASUKASLUKU 7700000.

Olen käynyt Moskovassa 27 kertaa, nähnyt sen kaikkina vuodenaikoina ja kaikilla säillä. Mielestäni Moskova on kauneimmillaan kirkkaina talvipäivinä, kun sen kadut, talot ja puut peittyvät auringossa hohtavaan pakkaslumeen.

Moskovasta ei voi olla pitämättä. Täällähän on Kreml ja sen mielenkiintoinen museo Varuskamari, taiteen aarreaitat Tretjakov-galleria, Puškin-museo, Bolšoi-teatterin kuuluisa baletti ja erinomaisia draamateattereita. Niin uusi kuin vanhakin herättävät mielenkiintoa.

*Barry **MARTIN**, Englanti*

■

Tämä monimiljoonainen kaupunki hämmästyttää puhtaudellaan, raikkaalla ilmallaan, monilla puistoillaan ja puutarhoillaan. Moskovan kadut ovat leveitä ja kauniita. Punaisen torin historialliset muistomerkit, Spasskajan tornin harmaa muinaisuus ja Mausoleum, jonne tuhannet ihmiset saapuvat kunnioittamaan maailman ensimmäisen sosialistisen valtion perustajan suuren Leninin muistoa. Kaikki tämä kiinnosti minua ja herätti ihastusta. Palatsit, tuomiokirkot, museot ja muistomerkit ovat erinomaisia taideteoksia. Loputon ihmisvirta soluu aamusta iltaan Kremlin porttien lävitse. Turistit tulevat tänne tutustumaan historiaan, Venäjän pyhimpään. Kuinka Moskovassa huolehditaankaan muinaisten rakennusten ja muistomerkkien kunnosta, kuinka varovaisesti rakennetaankaan nykyaikaisia taloja niille alueille, jotka liittyvät pääkaupungin menneisyyteen! Kuitenkin asuntorakennustyön vauhti pystyy hämmästyttämään kenet tahansa.

*Ion **PREDA**, Romania*

■

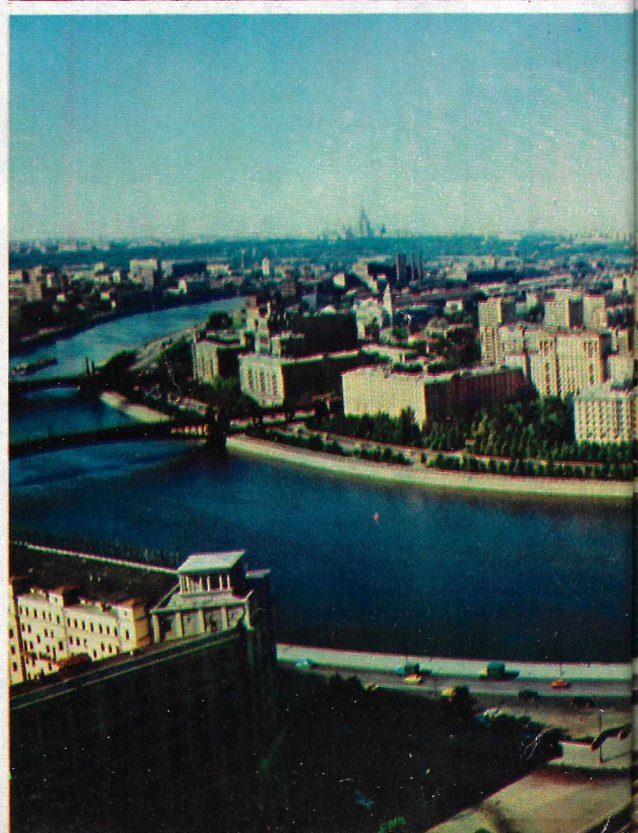

Unohtumattomia vaikutelmia

Näköalatasanne Toompealla (ylin kuva) on paras paikka kuvata muistoksi keskiaikaista kaupunkia. Se avautuu ikään kuin kämmenellä. Pakkashuurussa, jonka auringon säteet vaivoin läpäisevät, näkyy tiilikattoisten talojen harmaanpunaisia suippokattoja, Raatihuone huipussaan Vana Toomas, kapeita jyrkästi nousevia katuja, jotka muistuttavat teatterin lavasteita.

Tallinna lienee Pohjois-Euroopan ainoa kaupunki, joka on säilyttänyt näin laajalti keskiaikaisen ulkomuotonsa. Melkein kaikki sen rakennukset ovat historiallisia ja rakennustaiteellisia muistomerkkejä, ja sen vanha keskusta on todellinen museo.

Toompealta matkailijat laskeutuvat alakaupunkiin. Pikk Jalg, selostaa matkaopas, — on Neuvosto-Eestin pääkaupungin vanhin katu. Tästä kulki liki 1000 vuotta sitten tie eestiläisten linnamäelle. Valokuvauskoneet napsahtelevat ja joku yrittää kirjoittaa muistivihkoon oudontuntuisia eestinkielisiä nimiä.

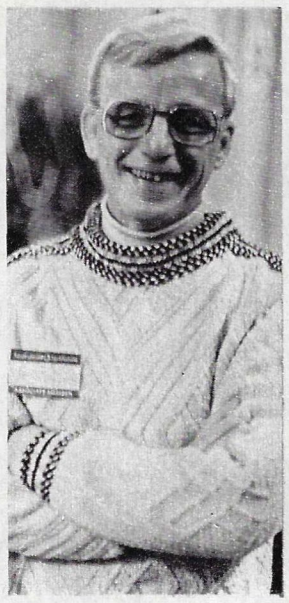

Sen, kuinka miamilainen manageri Sandy MacIntyre on vienyt kiertokäynneiltä vapaan aikansa, tajusimme nähdessämme hänet illalla kauniissa valkoisessa villapuserossa. Aamulla olimme itse ihailleet puseroa Uku-käsityötaideyhtymän salongissa. Sandy MacIntyre ihaili ja osti. Nyt hän kehui sitä. Katsokaa, sanoi hän meille ylpeänä, miten lämmintä maalaisvillaa ja hienoa käsityötä, Floridasta ei löydy toista samanlaista. Tietenkin hän oli oikeassa. Uku-yhtymässä työskentelee 2500 käsityötaiteilijaa. Kuuluja reikäompeleisia liinoja ommellaan vain Haapsalussa, Muhun saari on taas kuuluisa kuviollisista villasukistaan ja kirjailluista tossuistaan. Vaikea on olla ostamatta, kun näkee paikallisia pellavatuotteita, puutuoppeja ja tuohikoreja. Pikk-kadulla sijaitsevasta kaupasta harvat poistuvat ostoksitta.

Yli 200 amerikkalaista saapui Aeroflotin charterlennolla viime vuoden lopulla Leningradiin aloittaakseen matkan eripuolille Neuvostoliittoa. Lentokentällä heidät ottivat vastaan Intouristin edustajat, matkaoppaat ja... 40 asteen pakkanen. Viimemainittua ei ollut otettu ohjelmassa huomioon, ja se oli pilata koko matkan. Mutta leningradilaisten vieraanvaraisuus ja kaupungin kauneus "lauhduttivat" pakkasen. Kiertoajelut ja käynnit tapahtuivat ajallaan, kudotut urheilumyssyt ja uudet venäläiset karvalakit, joita koristivat lahjaksi saadut merkit vilahtelivat aamuin, päivin ja illoin Nevskin prospektilla, Rossin kadulla, Palatsin torilla ja Nevan rantakaduilla. Kiertoajelut ja käynnit sujuivat suunnitelman mukaan.

— Leningrad valloitti meidät, sen arkkitehtuuri hämmästyttää ketä tahansa, sanoivat turistit, jotka olivat Smithsonian instituutin yhdysseuran aktiivoja, yliopistojen opettajia ja opiskelijoita.

— Hieno matka, vakuuttivat Smithsonian-instituutin tutkija Ellen Sammon Washingtonista ja Kenneth Ciboski Kansasista (hän opettaa valtiotiedettä) sekä manageri Kirk Birrell ja hänen vaimonsa Natalie Massachusettsista.

Oikealla: käynti Eremitaašissa.

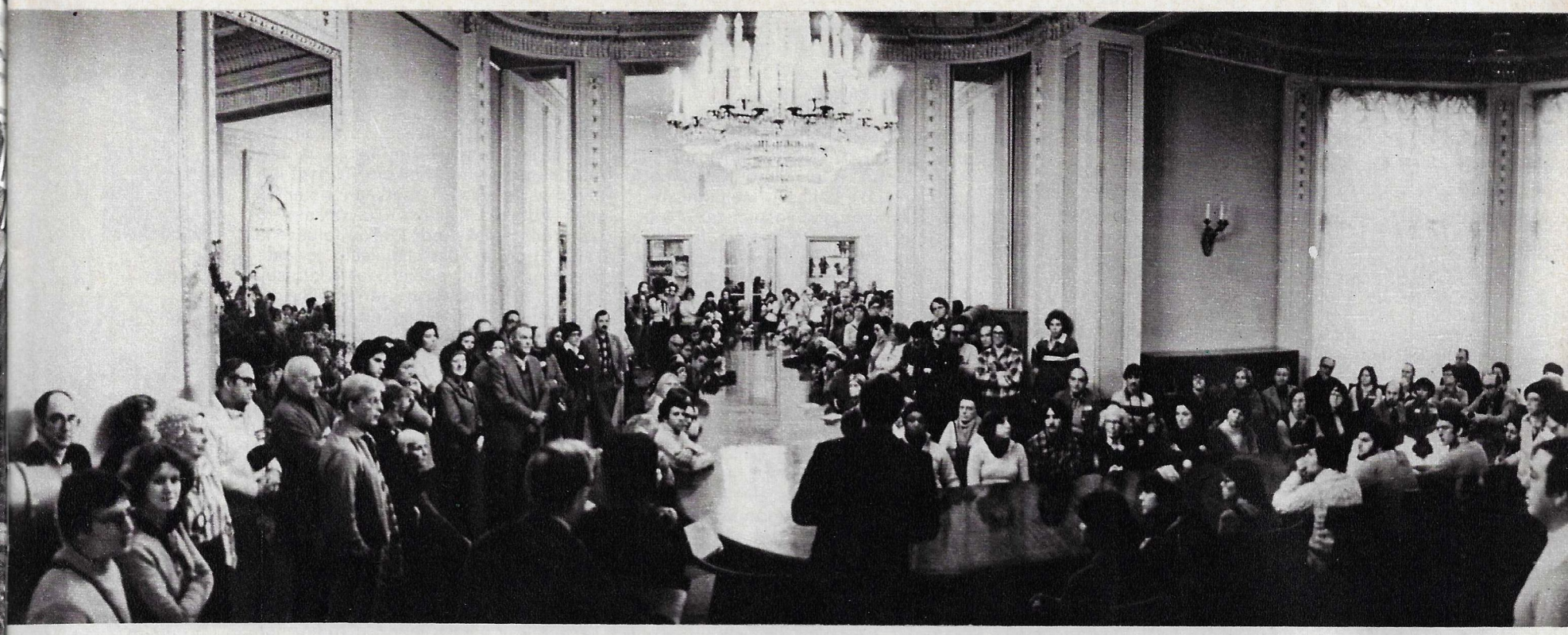

Leningradin Ystävyystalo on aina auki ulkomaisille vieraille. Tänne saavutaan vaihtamaan mielipiteitä ja erialojen konkreettista kokemusta. Tällä kertaa tavattiin yhteisen ammatin merkeissä. Amerikkalaisilla ja neuvostoliittolaisilla opettajilla, historioitsijoilla ja lakimiehillä oli mistä jutella.

Matkailijoiden kanssa keskustelivat L. Olšanetskaja ja S. Startseva.

Intouristin matkailijoille tarjoama iltaohjelma oli monipuolinen. Oopperataiteen ystävät voivat kuunnella Traviataa, joku halusi kuljeskella pitkin iltaista Tallinnaa. Me liityimme niihin, jotka teatterin ja kävelyn sijasta valitsivat tilaisuuden käväistä kaupungin englantilaisella klubilla. Tämä kerho yhdistää eri ammattien harjoittajia, opettajia, insinöörejä, taiteilijoita, lääkäreitä ym. Klubin jäsenet tapaavat tavallisesti kerran viikossa ja puhuvat keskenään vain englantia. Jokaisesta muulla kielellä lausutusta sanasta joutuu maksamaan symbolisen sakon — 10 kopeekkaa. Klubilla on paljon ystäviä ulkomailla ja se käy laajaa kirjeenvaihtoa. Siellä vierailee usein kirjailijoita ja lehtimiehiä, järjestetään illanviettoja, väittelyitä ja luentotilaisuuksia. Klubin vakituinen presidentti Tiia Hiie tervehti vieraita. Teekupin ääressä keskustelu virisi helposti. Ulkomaisia matkailijoita kiinnostaa kaikki: kuinka neuvostoihmiset työskentelevät, millaisissa asunnoissa elävät, mitä ajattelevat, mistä haaveilevat ja kuinka viettävät vapaa-aikaansa, tuntevatko he amerikkalaista kirjallisuutta, millaisia kirjailijoita lukevat, harrastavatko urheilua ja matkailevatko ulkomailla. Kysymyksistä ja vastauksista ei tahtonut tulla loppua.

— Hyvää päivää, olen oppaanne. Nimeni on Rina Reinholm, tervehtii neitonen harmaassa oravaturkissa, ja bussi lähtee matkaan. Rina on päättänyt Tarton yliopiston filologisen tiedekunnan. Hän pitää työstään Intouristissa, jossa hän on jo kolmatta vuotta.

Kymmenen minuutin kuluttua näkyy merenlahti; ajamme tulevaa olympiareittiä. Ohitamme Laulukentän, ja Rina kertoo perinteisistä laulujuhlista, joihin kokoontuu tuhatpäisiä kuoroja. Vasemmalle jää Kadriorgin puisto ja Pietari I:n rakennuttama palatsi, jossa on nykyisin Eestin taidemuseo. Turistit kävivät siellä paluumatkalla. Ja Pirita, tulevien olympialaisten purjehduskeskus.

— Uusi satama, Rina selostaa, — voi ottaa vastaan 750 purjealusta. Olympiakompleksiin on suunniteltu 1000 erilaista huonetta. Kisojen aikana tarvittavien korjaustilojen lisäksi tänne sijoitetaan lehdistökeskus, kuvapalvelu, radio- ja televisiokeskus, tiedonkäsittelykeskus sekä posti- ja lennätinosasto. Kompleksin eteläosaan nousee olympiakylä: 650-paikkainen hotelli, kahvilaravintola, ruokala ja baari. Sen viereen urheilusali, uima- sekä lääkintä- ja rentoutuskeskus. Purjehdusasemastamme tulee kaunis, mukava ja taloudellinen.

Iltapäivällä matkailijat kävivät erään uuden kaupunginosan lastentarhassa. Lapset tanssivat, lauloivat ja näyttivät leikkikalujaan ja kirjojaan. Pienet isännät ja heidän aikuiset vieraansa olivat tapaamiseen tyytyväisiä.

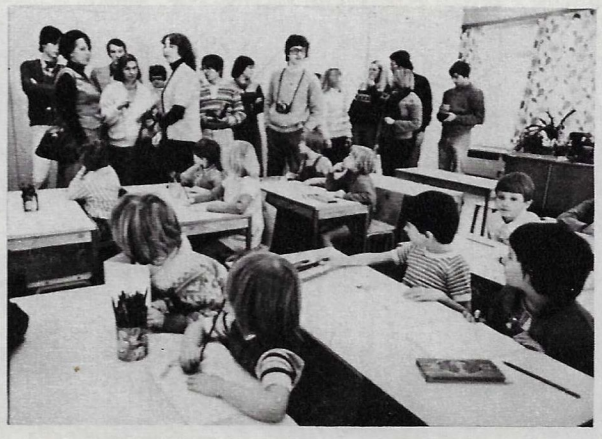

AMERIKKALAISET TURISTIT PUHUVAT

Pam KERIS: "Collegen jälkeen työskentelen Standard Oil Companyssa. Neuvostoliitossa olen ensi kertaa. Minun on ollut täällä hyvä olla, ja haluaisin tulla vielä uudestaan tutustuakseni muihinkin kaupunkeihin."

Kent LARUE: "Luen historiaa yliopistossa. Mistä pidin eniten? Ihmisistä".

Kirk ja Natalie BIRRELL: "Vain yhdestä olemme pahoillamme — ettemme osaa venäjää. Täytyy ryhtyä opettelemaan."

Sandi MAYEWSKI: "En heitä hyvästejä, vaan sanon: pikaisiin näkemiin, aion tulla toukokuussa uudestaan."

LIIKEMATKOILLA

AMMATTIKOHTAISET LIIKEMATKAT SEKÄ ERI ALOJEN TIEDEMIESTEN JA ASIANTUNTIJAIN KOHDEMATKAT MUODOSTAVAT TÄRKEÄN SUUNTAUKSEN INTOURISTIN TOIMINNASSA. TÄLLAINEN MATKAILUMUOTO ON KÄYMÄSSÄ YHÄ SUOSITUIMMAKSI.

● **Alhaalla: ulkomaisia vieraita Puštšinon tiedekeskuksessa Moskovan lähistöllä, SNTL:n tiedeakatemian Siperian osastossa Novosibirskissa ja puuvillavainiolla Uzbekistanissa.**

Želju STAIKOV,
Balkanturist, Bulgaria

Intourist on tärkein liikekumppanimme. Bulgaria oli muuten ensimmäisiä maita, jonne nuori Intourist lähetti edustajansa. Lähes neljännesmiljoonaa neuvostokansalaista matkustaa vuosittain Bulgariaan ja sama määrä bulgarialaisia käyvät Neuvostoliitossa.

Hyvin suosittuja ovat ystävyysjunat ja erityisreitit maatalouden, kemian-, kevyen-, huonekaluteollisuuden ym. työntekijöille. Intourist tarjoaa meille n. 30 eri kohdematkareittiä.

Yoko NAKAMURA,
Gekkoso,
Luna Mechita Express, Japani

Gekkoso-yhtymä ostaa ja myy Japanissa kuvaamataidetta. Vuonna 1975 järjestimme Tokiossa ensimmäisen venäläisen ja neuvostoliittolaisen taiteen näyttelyn. Gekkoso on ylpeä pienestä museostaan. Nimitämme sitä Tokion Tretjakovkaksi. Näyttelyt ovat hyvin suosittuja, ja monet kävijät haluaisivat itse käydä Neuvostoliitossa. Päätimme auttaa heitä ja perustimme Luna Mechita Express -yhtiön, joka on yhteistyössä Intouristin kanssa. Intourist ottaa vieraat suurenmoisesti vastaan. Henkilö voi lentää Šeremetjevoon yksin, kieltä taitamattomana, eikä hänen tarvitse olla huolissaan mistään. Hänen matkansa on rauhallinen ja kiinnostava. Erityisesti viehättää se, että Neuvostoliittoon saapunut voi käydä eri liittotasavalloissa, tutustua eri kansallisuuksien elämään ja erilaisiin tapoihin. Matkailun potentiaaliset mahdollisuudet Neuvostoliitossa ovat mielestäni rajattomat.

Lajos OTTE, Ibusz, Unkari

Intourist tarjoaa 70 matkareittiä. Niihin kuuluu 135 kaupunkia käytännöllisesti katsoen maan kaikista kolkista. Itämeren tasavallat, Siperia, Kaukasia, Keski-Aasia. Tänään jokainen unkarilainen tietää, mitä on Sotši, Jalta ja Pitsunda, ja monet viettävätkin lomansa näissä kylpylöissä. Matkailijoiden joukossa on aina eksotiikan harrastajia. Heitä varten Intourist on avannut reitin, joka alkaa napapiirin takaa, Murmanskista. Intourist tulee meitä vastaan pyrkien ottamaan huomioon kaikki toivomuksemme.

Viktor MRKVA,
Čedok, Tšekkoslovakia

Yhteistyöpöytäkirja matkailun alalta huomioi, että vuosina 1975—1980 Neuvostoliiton ja Tšekkoslovakian välinen matkailijavaihto 1,5-kertaistuu. Neuvostoliiton eri kolkissa voi kaikkina vuodenaikoina tavata turisteja Tšekkoslovakiasta.

Olen työskennellyt Moskovassa Čedokin edustajana yli 5 vuotta ja näen, kuinka Intouristin aineellis-tekniset voimavarat ovat tänä aikana kasvaneet. Suurenmoisia uusia hotelleja on noussut Moskovaan, Sotšiin, Bakuun, Jerevaniin, Tbilisiin, Taškentiin ja muihin kaupunkeihin.

Rom CIBAS,
Palange Travel, Australia

Intouristin 50-vuotisjuhla sattui yksiin minun kahden pienen henkilökohtaisen juhlani kanssa: yhtiömme oli ollut 10 vuotta yhteistyössä Intouristin kanssa ja minä olin 50 kertaa Neuvostoliitossa. Aloitimme yksilöllisestä matkailusta. Nyt järjestämme liikematkoja ja ammattialojen ryhmämatkoja. Turistit lähtevät varta vasten matkaan risteilläkseen Volgalla kaikin mukavuuksin varustetulla Aleksandr Puškin -aluksella. Tänä vuonna australialaisille järjestetään ensi kerran venäjän kielen kursseja Sotšiin. Alppihiihdon harrastajille on suunnitteilla matka Elbrus-vuorelle. Olympiavuonna olemme suunnitelleet järjestävämme Neuvostoliiton matkoja yli 3000 australialaiselle.

Josef MYSKIEWICZ,
Reisebüro, DDR

Talvi toi meille yllätyksen — 40-asteiset pakkaset. Ne eivät kuitenkaan estäneet 4000 DDR-läistä matkailijaa ottamasta hilpeästi vastaan. Uutta vuotta Moskovassa, käymästä Venäjän talvifestivaalin konserteissa. Intouristin hyvien järjestelyjen ansiosta kaikki olivat matkaan tyytyväisiä. Lokakuun 3. pnä 1973 Intourist otti vastaan miljoonannen matkailijan DDR:stä. Tänä keväänä joku kansalaisemme, joka on jo ostanut liput — kenties hän on joku sadan ystävyysmatkan osallistuja — saa kunnian kuulla olevansa kahdes miljoonas turisti.

Stanislaw NOWOSIELSKI,
Orbis, Puola

Joka vuosi matkailijavaihto kasvaa 10—12 %. Olympiavuonna Neuvostoliittoon saapuu yli miljoonan puolalaista, heistä 23000 turistia erityisesti olympiakisoihin.

Haluaisin kertoa siitä, kuinka Intourist auttaa Orbista mainostamaan puolalaista matkailua. Monissa Neuvostoliiton kaupungeissa Orbis järjestää seminaareja, konferensseja ja näyttelyitä. Suurta suosiota saavutti puolalaisten matkailumainosten näyttely Sotšissa, Jaltassa ja Irkutskissa. Esitettiin myös puolalaisia mainos- ja matkailuelokuvia. Hyvin mielenkiintoisen tilaisuuden Intourist järjesti Tallinnaan. Se päättyi tietokilpailuun "Tunnetteko Puolaa". Asiantunteva palkintolautakunta tarkasti Harju-kombinaatin 235 työntekijän vastaukset. Voittaja sai ilmaisen Puolan matkan.

Heinz LÜNTZ,
"West-Ost Touristik", BRD

Yhtiömme 15 yhteistyövuotta Intouristin kanssa ovat olleet hedelmällisiä. Näinä vuosina monet BRD:n asukkaat ovat voineet käydä Neuvostoliitossa, tutustua maahanne, sen historiallisiin muistomerkkeihin ja, mikä tärkeintä, neuvostoihmisiin. Kaikki matkailijamme kiinnittävät huomiota neuvostoihmisten hämmästyttävään vieraanvaraisuuteen, sydämellisyyteen ja ystävälliseen suhtautumiseen ulkomaalaisia kohtaan.

Helsingin ETY-kokouksessa puhuttiin kansainvälisen matkailun tärkeästä tehtävästä ihmisten välisen kanssakäynnin aktiivina muotona sekä kansojen kulttuuri-, liike- ja ystävyyssuhteiden kehittämisen keinona. Yhä useammat BRD:n kansalaiset haluavat käydä Neuvostoliitossa, oppia tuntemaan sen maata ja kansaa. Intourist on aina valmis antamaan yhtiöllemme välttämätöntä tietoa ja apua tapaamisten järjestämisessä ja kontaktien luomisessa.

Želju
STAIKOV

Yoko
NAKAMURA

Lajos
OTTE

Viktor
MRKVA

Rom
CIBAS

Josef
MYSKIEWICZ

Stanislaw
NOWOSIELSKI

Heinz
LÜNTZ

Yllä japanilaisia turisteja Bratskin vesivoimalalla. Alla intialaisia tutustumassa elonkorjuuseen Volgogradin lähistöllä.

NEUVOSTOLIITTOON JOHTAVAT TIET

SNTL:n siviili-ilmailun varaministeri S. PAVLOV

Noin 98 miljoonaa ihmistä käytti viime vuonna Aeroflotin palveluja. Heihin kuului miljoonia ulkomaisia lentomatkustajia. Avattiin reitit Leningrad—Dresden, Kiev — Leipzig ja rahtiliikennereitti Moskova — Luxemburg. Solmittiin lentoliikennesopimus Kuwaitin, Tanzanian ja Jamaikan kanssa. Vuodesta 1976 Aeroflot on avannut 20 uutta kansainvälistä reittiä. SNTL:n siviili-ilmailun koneet lentävät säännöllisesti 81 maan pääkaupunkeihin ja suuriin asutuskeskuksiin.

Vuoden 1980 Olympiakisojen järjestelykomitean ja SNTL:n siviili-ilmailuministeriön välisellä sopimuksella Aeroflot on nimitetty 22. Olympiakisojen viralliseksi kuljetuselimeksi. Lentokoneiden olympia-aikataulu on jo laadittu, kisojen osanottajia ja vieraita vastaanottavissa kaupungeissa rakennetaan lentoasemia ja muita kohteita. Moskovassa, Leningradissa, Tallinnassa, Kievissä ja Minskissä on suunniteltu lippujen myynti- ja varauspisteiden sijoittelu. Yleensä ottaen valmistelut ovat täydessä käynnissä.

Urheilijoita ja vieraita tulevat kuljettamaan hyviksi osoittautuneet lentokoneet IL-62, TU-154 ja TU-134. Olympiakuljetuksiin osallistuu myös 350-paikkainen konetyyppi IL-86. Asiantuntijat ovat laskeneet, että kisojen aikana Aeroflotin koneet tulevat päivittäin kuljettamaan jopa 60 000 ylimääräistä matkustajaa. Koko olympialaisten aikana siviili-ilmailumme palveluja tulee käyttämään noin miljoona henkeä.

Neuvostoliiton meriliikenteen matkustajalaivayhtymän puheenjohtaja V. PETUHOV

Vuosisataamme kutsutaan kiihkeäksi, suihkukoneiden ja avaruusrakettien aikakaudeksi. Vanhan liikennemuodon, laivaliikenteen, suosio on kuitenkin myös suuri. Meihin turvautuvat kiihtyvistä nopeuksista ja kaupungin hälinästä eroon pyrkivät ihmiset. Sen takia merellä liikkuvien laivojen määrä ei vähene, vaan kasvaa.

Neuvostolipun alla meriä kyntäviä matkustajalaivoja on nykyään satamäärin. Niillä voi matkustaa yksinään, puolison kanssa, yhdessä lasten kanssa ja autonkin voi ottaa mukaan. Matkustajien käytössä on kodikkaita hyttejä, musiikkihuoneita, elokuvateattereita, uima-altaita, suomalaisia saunoja, voimistelusaleja, baareja, ravintoloita ja huoneita, joihin pikku turistit voi jättää lastenkaitsijain huomaan.

Neuvostolaivojen matkustajille myönnetään maksuton sairaanhoito.

Kaikilla laivoilla voi tehdä tullivapaita ostoksia — alkaen kansallisista muistoesineistä ja päätyen venäläisiin turkiksiin sekä jalokivituotteisiin. 17 säännöllisen kansainvälisen reitin lisäksi Neuvostoliiton parhaat matkustajalaivat suorittavat monia risteilypurjehduksia — Atlantin ylitse Bermudan ja Kanarian saarille, Pohjanmerellä ja Itämerellä, Australiaan ja Uuteen Seelantiin, Lounais-Afrikan ja Kaakkois-Aasian rannoille sekä monille muille eksoottisille alueille.

Mekin valmistaudumme vuoden 1980 Olympiakisoihin. Yli 20 laivaa tuo Neuvostoliittoon Euroopasta, Aasiasta ja Amerikasta 18 000 matkustajaa. SNTL:n merilaivastoministeriö on saanut kunnian toimia Olympialaisten merikuljetusten yleisjärjestäjänä.

SNTL:n Kulkulaitosministeriön henkilöliikenteen päähallinnon johtaja V. KOLPAKOV

Neuvostoliiton rautateiden makuuvaunut liikennöivät 76 SNTL:n kaupungin ja Euroopan ja Aasian maiden kaupunkien välillä. Juna on mukava ja suora matkustustapa, jota monien maiden liikemiehet ja turistit käyttävät mielellään. Neuvostoliiton asemilta lähti viime vuonna päivittäin yli kolmesataa kansainvälistä vaunua, ja yhtä paljon saapui niille. Ne kuljettivat yli 3 700 000 matkustajaa.

Turistien käyttöön varatut ns. ystävyysjunat ovat suuressa suosiossa. Kussakin on paikkoja yli 300 hengelle. Viime vuonna ministeriö antoi lomanviettäjien käyttöön 868 tällaista junaa. Neuvostoliiton makuuvaunut liikennöivät Moskovan ja Pariisin, Rooman, Wienin, Atenan ja muiden Länsi-Euroopan kaupunkien välillä. Tällaisissa vaunuissa vähintään 10 hengen ryhmissä matkustavat saavat 25—40 % alennuksen kunkin lipun hinnasta.

Ministeriö valmistautuu jo nyt miellyttävään tehtävään, vuoden 1980 Olympiakisojen osanottajien ja vieraiden kuljetukseen. Heitä tulee ilmeisesti olemaan ainakin 88 000 henkeä. Tämän urheilujuhlan alkaessa asemat ja vaunut tulevat olemaan juhlakunnossa. Vaunupalvelijain omaperäisen virka-asun suunnittelemiseksi on julistettu kilpailu, on tilattu olympiasymbolein kirjailtuja vuodevaatteita ja turistien vastaanottoa varten luovutetaan erityistiloja.

Junissa matkustavat, kuten yleensäkin Neuvostoliitossa, saavat osakseen aulista vieraanvaraisuutta.

Intouristin apulaisjohtaja A. BESEDIN

Joka kahdeksas Neuvostoliittoon saapuva ulkomaalainen on automatkailija.

Maamme pitkät välimatkat saattavat tietenkin arveluttaa matkailijaa. Neuvostoliiton rajan ylittävien ulkomaisten autojen määrän kasvu osoittaa kuitenkin, että automatkailu Neuvostoliittoon on saamassa yhä suurempaa suosiota.

Kahdeksan rajanylityskohtaa on avoinna ympäri vuoden Suomen, Puolan, Tšekkoslovakian, Unkarin ja Romanian rajoilla. Autoilijat voivat lisäksi saapua ajopeleineen laivoilla Leningradiin, Tallinnaan, Odessaan, Jaltaan, Sotšiin ja Suhumiin. Lentoteitse saapuvat voivat vuokrata Intouristilta henkilö- tai linja-auton.

Aikaisemmin Neuvostoliitossa käyneet saattavat panna merkille, että bensiini- ja huoltoasemien, motellien, leirintäalueiden, ravintoloiden ja kahviloiden määrä autoteiden varsilla kasvaa nopeasti. Useimmat leirintäalueet sijaitsevat Brest—Minsk—Smolensk—Moskova valtatien varrella. Huomattava osa Olympiakisoihin saapuvista turisteista tulee käyttämään tätä lyhintä ja mukavinta tietä Neuvostoliiton pääkaupunkiin. Siitä syystä Brestin ja Minskin välille rakennetaan nyt pikatietä. Sille on tehty 21 jalankulkusiltaa ja rakennetaan 50 maasiltaa sekä uusia huoltoasemia.

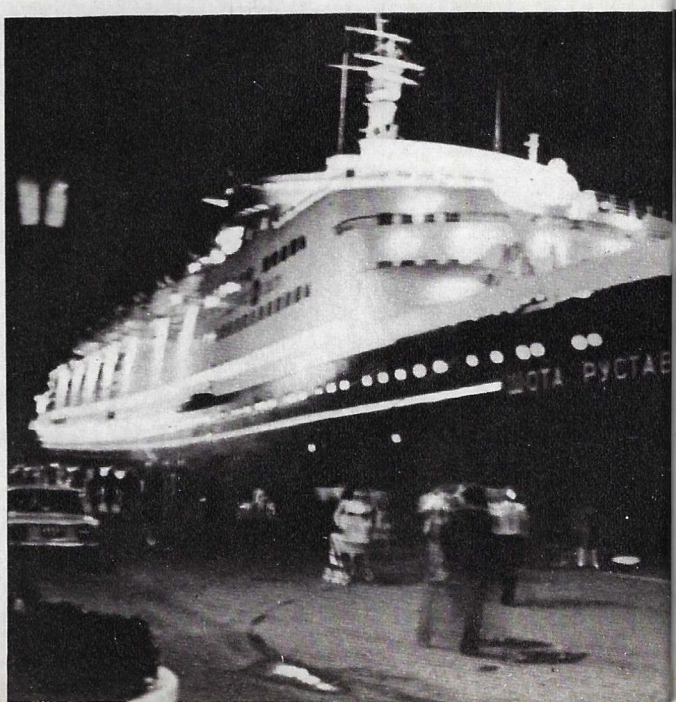

Kansainväliseen turismiin liittyviä valokuvia ovat ottaneet I. Bahtin, R. Dik, I. Konstantinov, B. Krutsko, I. Kurdatšev, V. Lagrange, S. Lidov, M. Natšinkin, V. Seleznev, J. Ter-Gevondjan ja J. Trankvillitski. Aineiston kokoamiseen ovat ottaneet osaa Intouristin päähallinnon ja Putešestvie v SSSR -lehden työntekijät.

TIETOKONE SUUNNITTELEE JA PIRTÄÄ

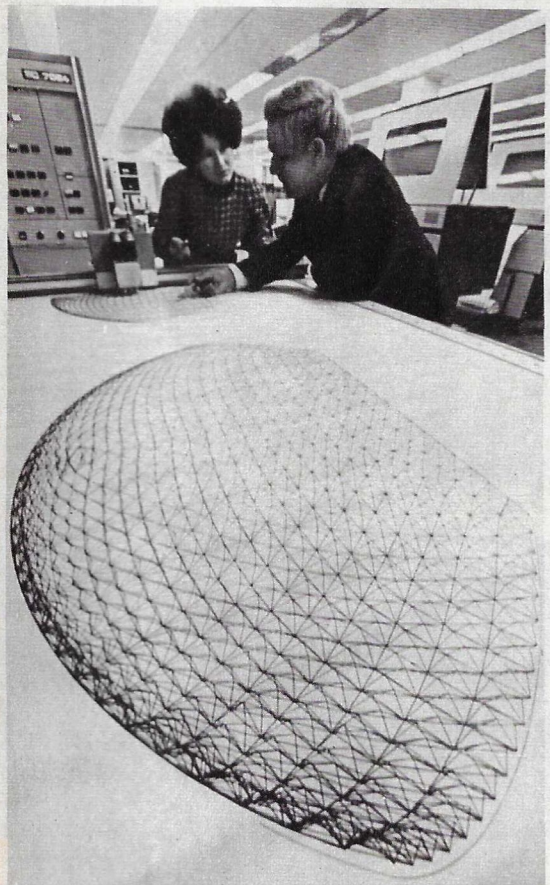

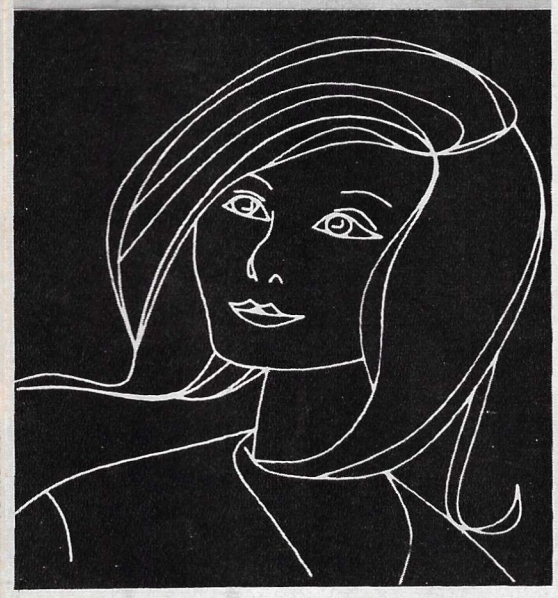

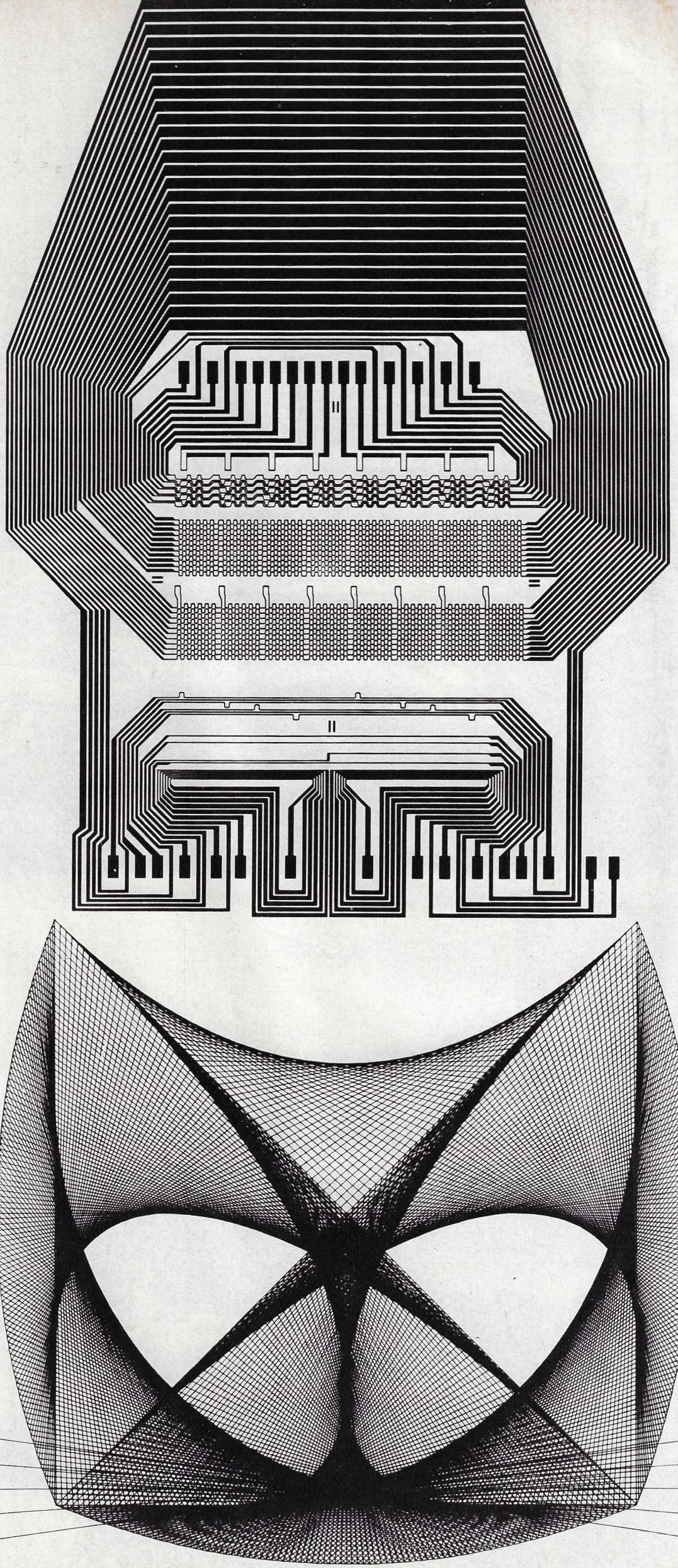

Graafiset elektronilaitteet suorittavat erilaisia töitä. Toiset projektoivat kuvion mustavalkealle tai värilliselle display-ruudulle, toiset, kuten tietokone EC-7054 (yläkuva), piirtävät halutun kuvion paperille.

Tietokoneiden "luovien" kykyjen alue on melko laaja yltäen ihmisten ja eläinten "muotokuvista" uusien tietokone-elementtien ja rakennekokonaisuuksien suunnitteluun. Oikealla ylhäällä: Hallinto-ongelmien instituutin tietokoneen suunnittelema tietokonemuistin elementti.

Ensimmäisen tietokoneen — noin 30 tonnin painoisen ja 18000 elektroniputkesta sekä 1500 sähkömekaanisesta releestä koostuneen — käyttöala oli hyvin suppea. Nykyiset tietokoneet ovat huomattavasti painon vähentymisestä huolimatta paljon esi-isäänsä lahjakkampia. Ne suorittavat jopa yli 10 milj. operaatiota sekunnissa, osallistuvat lääkkeiden ja uusia ominaisuuksia omaavien metalliseosten suunnitteluun, ohjailevat nopeasti kasvavaa robottien joukkoa, kokeilevat voimiaan kielen kääntäjänä.

Näillä sivuilla olevat piirrokset esittelevät tietokonetta taiteilijana. On kuulemma jo olemassa tietokonegraafikan tuntijoita ja jopa sen keräilijöitä.

Kyse ei ole kuitenkaan tietokoneen luovista kyvyistä. Antoivatpa asiantuntijat minkä arvosanan tahansa koneen tekemille piirroksille, runoille ja musiikille, ne ovat toistaiseksi vain keino esitellä nykyaikaisen elektroniikan valtavia mahdollisuuksia. Nämä mahdollisuudet ovatkin toisinaan hämmästyttävämpiä ja käsittämättömämpiä kuin tietokoneen kyky luoda loppusointuja tai piirrellä ja yhdistellä viivoja harmonisesti.

Piirtävät tietokoneet ratkaisevat monia mutkallisia käytännön tehtäviä. SNTL:n Tiedeakatemian tietokonekeskuksen työntekijät suunnittelevat yhdessä muiden tutkimuslaitosten asiantuntijain kanssa graafisten laitteiden avulla Länsi-Siperian öljyesiintymien ja Urengoin kaasuesiintymän käyttöä. Automatisoitujen rakennusjärjestelmien keskustutkimusinstituutissa "tietokonegraafikka" osallistuu suunniteltavien rakenteiden ja rakennusten luomiseen. Eräät näistä rakennuksista ovat jo ilmestyneet kaupunkiemme kaduille.

Tietokone pystyy kaikkeen tähän, mutta vain siinä tapauksessa, että siihen on syötetty vastaava ohjelma, jonka laatiminen on ajoittain yhtä monimutkaista kuin itse sen koneen rakentaminen, jolle ohjelma on tarkoitettu. SNTL:n Tiedeakatemian sovelletun matematiikan laitoksen sekä Hienomekaniikan ja tietokonetekniikan instituutin tiedemiehet ovat laatineet tietokoneen graafiset mahdollisuudet selvittävän ohjelmakokonaisuuden.

Sovelletun matematiikan laitoksen työntekijä fysikaalis-matemaattisten tieteiden kandidaatti Juri Bajakovski kertoo: "Tietokonegraafikan ohjelmakokonaisuuden laatiminen teki mahdolliseksi huomattavasti laajentaa graafisten laitteiden avulla ratkaistavien tehtävien piiriä. Nyt ne kykenevät muuhunkin, kuin auttamaan asiantuntijoita piirrosten teossa tai erilaisten teknisten ja luonnosvaiheen asiakirjojen laadinnassa. Tutkijat saavat ilman laboratoriolaitteita mahdollisuuden tarkailla aineen molekyylirakenteen sekä plasmassa tapahtuvia prosesseja, he voivat jopa tutkia epätodellista neliulotteista maailmaa, jota ei voi nähdä ja jonka mallia ei voi laatia laboratoriossa. Suunnittelija pystyy tietokoneen avulla näkemään toistaiseksi vain omassa mielikuvituksessaan toimivan koneen. Eikä vain näkemään, vaan myöskin suorittamaan kokeita tällä koneella. Yleensä tähän tarkoitukseen rakennetaan koekappale, jota sitten parannellaan kokeiluprosessin aikana. Tässä taas olemme tekemisissä televisioruudussa (display) näkyvän kuvion kanssa. Tämä kuvio pystyy kuitenkin liikkumaan samalla tavoin kuin todellinen mekanismi. Selitämme, miten se tapahtuu.

"Piirrämme" display ruutuun auton ja tien, ilmoitamme tietokoneelle auton nopeuden olettaen, että meidän näkökulmastamme katsoen se tulee loitotessaan pienenemään. Tietokone kykenee käskystämme kaiken tämän huomioon ottaen antamaan ulos tiettyjen ajanjaksojen välein kuvia tietä pitkin etääntyvästä autosta. (Ja jos nämä kuvat filmataan, saadaan aikaan piirretty elokuva. Esimerkkejä tietokoneen käytöstä piirrettyjen filmien tekijänä on jo olemassa, toistaiseksi kylläkin vain tieteisfilmien kohdalla.)

Vaikeutamme tehtävää. Piirrämme tielle suuren kiven ja panemme auton törmäämään siihen lisäten tällöin vielä muutamia tietoja: auton painon, pyörien välimatkan toisistaan, kertoimen, joka ilmaisee pyörien tartuntalujuuden tien päällysteeseen jne. Kuvaruudusta näemme, miten auto käyttäytyy tällaisessa tilanteessa — kaatuuko se vai jääkö se pystyyn. Toistan vielä, että käytössämme ei ole auton koekappaletta eikä edes sen pienoismallia. Siitä huolimatta voimme koeajaa olematonta autoa pitkin matemaattista mallia, jonka prototyyppinä oli todellinen tie, voimme kokeilla vielä rakentamatonta tietäkin mutkineen, nousuineen ja laskuineen. Tällaisia kokeita ollaan jo tekemässä.

SNTL:n Tiedeakatemian kirjeenvaihtajajäsenen D. Ohotsimskin johdolla toimiva ryhmä on tutkinut tietokoneen avulla harppovan laitteen liikkumista. Matemaattisen mallin avulla tiedemiehet tutkivat laitteen rakenteellisia ominaisuuksia ja määrittelivät rungon sallitut kallistumat suuria esteitä ylitettäessä. Toinen tiedemiesryhmä on tutkinut akateemikko A. Samarskin johdolla plasmakimpussa tapahtuvia prosesseja. Tällöin on laadittu sellaisten olosuhteiden malleja, joita on mahdotonta luoda käytännössä. Tiedemiehet ovat onnistuneet saamaan tietoja sellaisista plasman ominaisuuksista, joita ei pystytä suoraan mittaamaan.

Tällaiset eksoottisilta vaikuttavat esimerkit ovat käymässä yhä jokapäiväisemmiksi. Tietokoneen graafisten kykyjen täydellisemmän käytön mahdollistavia ohjelmakokonaisuuksia on laadittu Tomskissa, Novosibirskissä, Vladivostokissa ja muissa Neuvostoliiton tieteellisissä keskuksissa.

A. TŠUBA
Valok. V. Reznikov
Piirrokset Tietokoneen

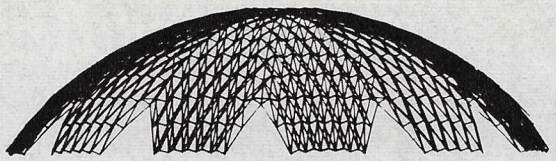

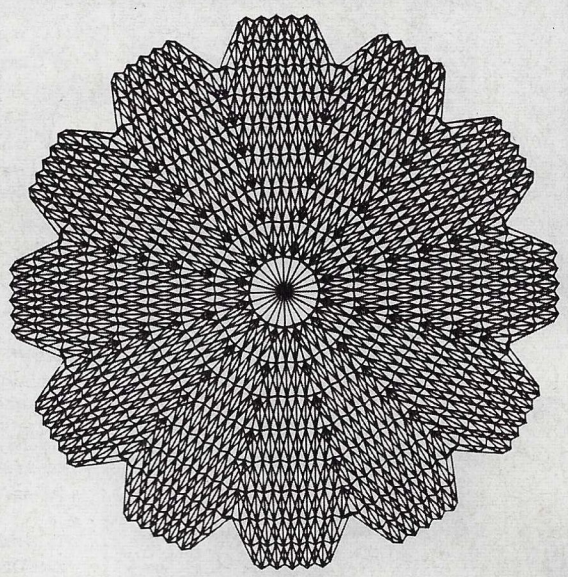

Vasemmalla ja alla "koristekuvioita", joita tietokone on laatinut Automatisoitujen rakennusjärjestelmien tutkimusinstituutin asiantuntijoiden toimeksiannosta.

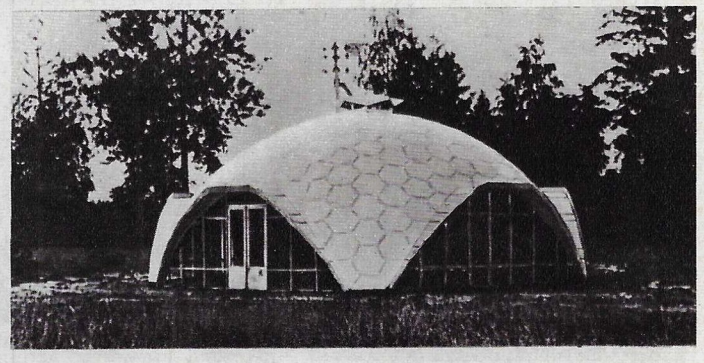

Yksi paviljongeista, jonka instituutin työntekijät ovat suunnitelleet tällaisten kuvioiden avulla.

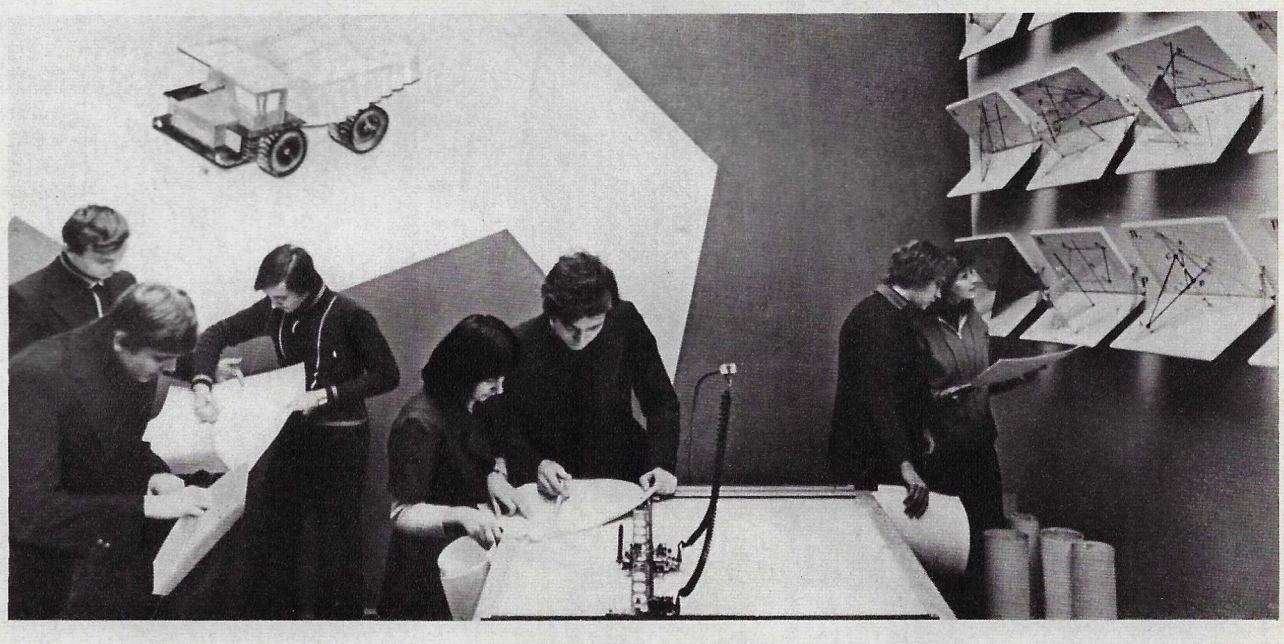

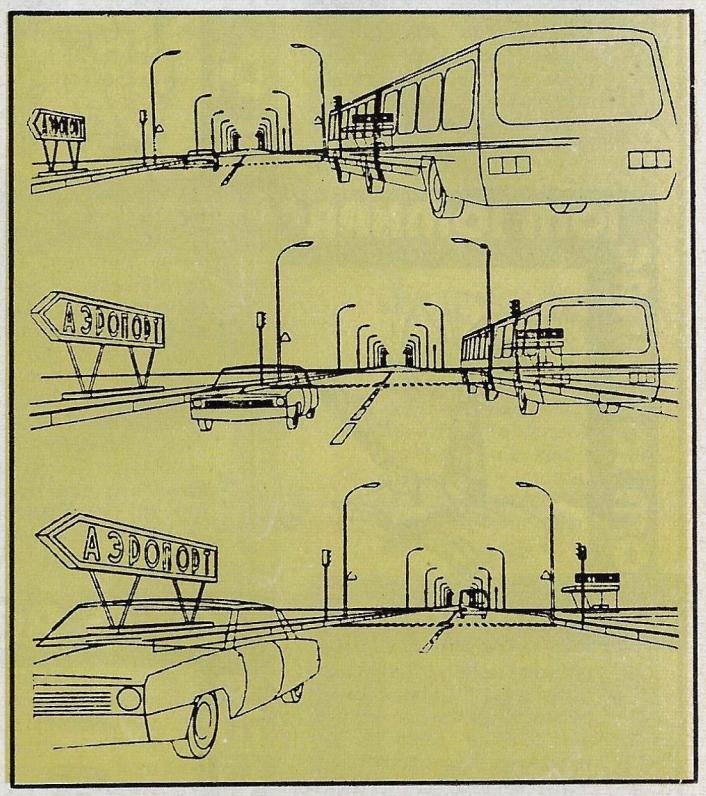

Graafisten laitteiden avulla työskentelevät tiedemiesten ja suunnittelijain lisäksi nykyään myös opiskelijat. Moskovan auto- ja tieinstituutin opiskelijat ovat rakentaneet yllä kuvatun kuviopiirtäjän. Sen avulla on esim. mahdollista nähdä, miten tilanne tiellä vaihtelee.

ОБО ВСЕМ

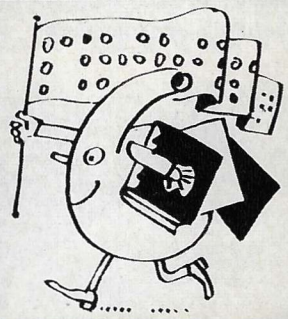

Tiedemiehet, työläiset, kolhoosilaiset ja koululaiset Vitebskin alueella (Valko-Venäjä) ovat ottaneet osaa suosittuun kilpailuun harvinaisten ja katoamassa olevien lintujen löytämiseksi ja suojelemiseksi. He ovat tehneet retkiä vaikeapääsyisiin metsiin ja soille. Mustan haikaran, maakotkan, valkopyrstöisen merikotkan ja muiden harvinaisten lintujen pesimä- ja asuinalueita on otettu suojelukseen.

UN PEU DE TOUT

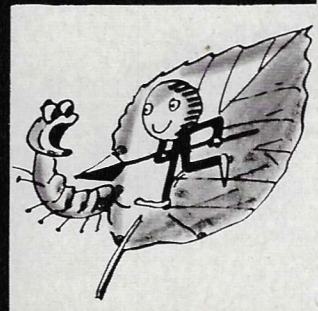

Sosialististen maiden tieteellis-teknisen informaation (kemiaa koskevan) perustana oleva automaattinen Himinform-järjestelmä, johon kuuluvat myös SNTL:n ja DDR:n informaatiojärjestelmät, käsittelee koko maailman kemiallis-teknologisten julkaisujen tiedot. Himinformin ovat laatineet neuvostoasiantuntijat yhdessä DDR-läisten virkaveljiensä kanssa.

Azerbaidžanin tiedemiehet ovat löytäneet puukasvien vaarallista tuholaista, lehtinunnan toukkaa, hävittävän viruksen, joka ei vahingoita hyödyllisiä hyönteisiä. Köynnöskasvien, puutarhojen ja metsien tuholaisia vastaan käytetään tasavallassa yhä laajemmalti biologisia taistelukeinoja, jotka eivät aiheuta vaaraa luonnolle eikä ihmiselle.

У НЕКОЛИКО РЕДАКА

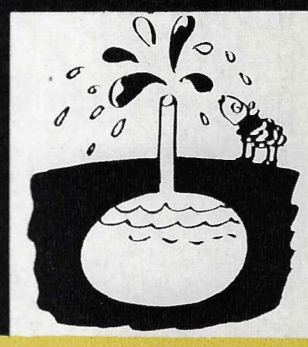

Tadžikistanin pääkaupungin Dušanben Irfon-kustantamo julkaisee viisiosaisen antologian, johon sisältyy persialais-tadžikkilaisten runoilijain teoksia tuhannen vuoden ajalta. Julkaisun yhteisnimi on Guliston, mikä merkitsee Runouden kukka. Lukijat saavat tutustua Rudaki Firdousin, Khajjamin, Saadin sekä vähemmän tunnettujen runoilijain teoksiin.

ОБО ВСЕМ

Kazahstanilaisten tiedemiesten olettamus, että tasavallan uumeniin kätkeytyy noin kahden milj. neliökilometrin laajuinen makean veden allas, on saanut vahvistuksen. Mynbulakin laakson alla sijaitseva maanalainen meri on osoittautunut suurimmaksi. Sen vesivarat riittävät tyydyttämään Kazahstanin lounaisosan lampaanhoitoalueen makean veden tarpeen.

이모 저모

Siperian ja Amerikan kasvitieteilijäin yhteistyö on saanut hyvän alun kokoelmasta, jonka he keräsivät viime kesänä yhteisellä tutkimusmatkallaan. Kokoelma sisältää noin 3 000 siperialaista kasvia sekä monien kasvien siemeniä. Tiedemiehet pyrkivät selvittämään Aasian ja Amerikan mantereiden pohjoisosien kasvimaailmoiden välillä vallitsevan yhteyden.

ІОМ ІОМНААС

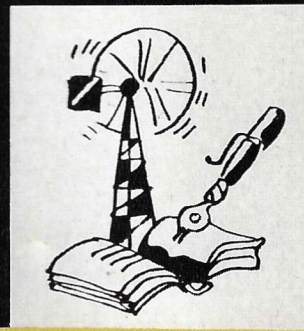

Rozanov-suvun edustajat ovat neljässä sukupolvessa toimineet lääkäreinä venäläisessä Soligalitšin kaupungissa. Dynastian kantaisä S. Rozanov tuli kaupunkiin v. 1878. Hänen poikansa Vladimir ryhtyi toimeen vuosisadan alussa. Tämän Valentina-tytär astui terveydenhoidon palvelukseen 40-luvulla. Siirtyessään eläkkeelle hän luovutti perhekalleuden — isoisän kuulotorven — pojalleen Sergeille.

天南地北

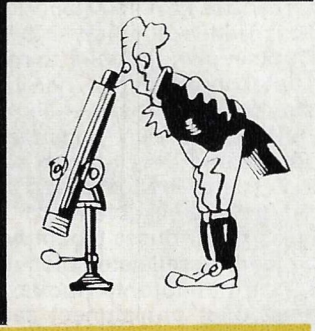

Laskelmat ovat osoittaneet, että Balhaš-järven pohjoispuolella jatkuvasti puhaltavat tuulet voivat pyörittää energiaa tuottavia laitteita 5500 tuntia vuodessa. Kazahstanilaiset tiedemiehet ovat määritelleet tuulienergian käytön kannalta lupaavia paikkoja. Laiduntamiskarjanhoitoa harjoittaville alueille on päätetty laatia tuulienergiavaroja kuvaavia karttoja.

ОБО ВСЕМ

Moskovan Polyteknisen museon optiikan osastolla on kymmeniä erilaisia mikroskooppeja. Niiden joukossa on venäläiselle akateemikko Epinukselle kuulunut maailman ensimmäinen vuonna 1784 keksitty akromaattinen mikroskooppi. Laitetta kutsutaan akromaattiseksi, koska sen avulla esineet voitiin nähdä ilman värillisiä ääriviivoja ja vääristymiä.

TIEDOTETAAN, ETTÄ...

... Novosibirskiin aletaan rakentaa metroa. 52 km:n pituiseen maanalaiseen tulee kolme säteittäistä linjaa ja 36 asemaa.

...viimeisten 8 vuoden aikana Neuvostoliitossa on perustettu 122 uutta kaupunkia, joista 11 sijaitsee Siperian ja Kauko-Idän alueilla.

...Kievissä on rakennettu ensimmäinen sähkölämmitteinen jalkakäytävä: asfalttikerrosten väliin on sijoitettu sähkövirtaa johtavaa erityisainetta.

...arvokkaita turkiseläimiä, merisaukkoja, joita uhkasi sukupuuttoon kuoleminen, on jälleen ilmaantunut Kamtšatkan itärannikolle. Kronotskin luonnonsuojelualueella on rekisteröity niiden uusi asuma-alue.

...Neuvostoliitossa on järjestetty ensi kertaa australialaisen taiteen näyttely: Leningradin Eremitaašissa oli näytteillä 1500—1900 -lukujen maalauksia Melbournen, Sydneyn ja Adelaiden museoiden kokoelmista. Australiassa puolestaan on avattu Leningradin ja Moskovan kokoelmien taideteosten näyttely.

...1 200 000 kilowatin tehoisen höyryturbiinin kokeilut ovat päättyneet menestyksellisesti. Turbiini asennetaan Kostroman sähkövoimalaan.

...tadžikkilaisen kansanmusiikin ja -laulujen täydellisen kokoelman "Šašmakin", muistiinmerkintä on suoritettu loppuun. Tämän klassisen perinnön nuottien muistiinpano ja äänittäminen on kestänyt 40 vuotta.

...Kaman autotehtaan lähellä Naberežnye Tšelnyn kaupungissa (Tatarian autonominen tasavalta) on aloitettu kuljetusalan sähkölaitetehtaan rakennustyöt. Siitä tulee yksi NL:n suurimmista sähköteknisen alan yrityksistä; se tulee tuottamaan laitteita autoille, joiden kantokyky on 75, 120 ja 180 tonnia.

...Armenian pääkaupungissa Jerevanissa on rekisteröity miljoonas asukas. Taka-Kaukasian suuren teollisuus-, tiede- ja kultuurikeskuksen Jerevanin väestö on neuvostovallan vuosina lähes 40-kertaistunut.

...SNTL:n tiedeakatemian Kauko-Idän keskuksessa on rakennettu sukelluslaite Šelf vedenalaisten rikkauksien autonomista tutkimista varten. Ensimmäisten sukellusten aikana miehistö tutki merikampaistutuksia Posjetan lahdella.

...Vitebskin rakennustarviketehdas on ryhtynyt valmistamaan sellaisia suurikokoisia tiiliä, joita Valko-Venäjällä tehtiin 500 vuotta sitten. "Uutuutta" tarvittiin 1400—1500 -lukujen vaihteessa rakennetun Mirskin linnan restaurointiin.

...Geok-Tepessä (Turkmenia) on otettu käyttöön teollinen lampaankasvatuskeskus. Siellä pystytään hoitamaan yli 100 000 eläintä. Töiden täydellisen koneistamisen ansiosta kukin hoitaja voi huolehtia 1 250 lampaasta. Tasavaltaan on tarkoitus rakentaa lähiaikoina vielä kahdeksan samantapaista keskusta.

...Liettuan pääkaupungissa Vilnassa on avattu sisustustaiteen museo. Siellä on näytteillä 1500—1800 -lukujen hyötytaidetta. Museorakennus itsessään on jo mielenkiintoinen: se on rakennettu 200 vuotta sitten ja sen sisustuksessa ilmenee erilaisia tyylejä.

Piirrokset A. Suhov

ОБО ВСЕМ

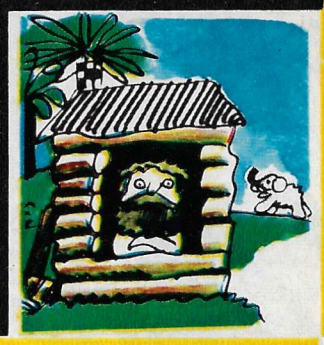

Jaroslavlin kaupungissa tuotettavat teollisuusrobotit vapauttavat muotti-, taonta- ja muiden alojen työntekijät väsyttävien työvaiheiden suorituksesta. Manipulaattorit ovat luotettavia ja niiden ohjailu on helppoa. Niiden avulla voidaan kohottaa työn tuottavuutta ja parantaa tuotteiden laatua. Viisivuotiskauden loppuun mennessä Mašpribor-tehdas valmistaa yli 400 tällaista koneikkoa.

HERE AND THERE

Muutama vuosi sitten Ohotan meren Alodomin lahden vesikasvit kuolivat. Sillin mätimunat eivät säilyneet elossa paljaalla merenpohjalla. Magadanin kalanviljelijät ehdottivat sillin "hautomakoneiksi" tavallisia kalaverkkoja. Niiden jokaiselle neliömetrille kiinnittyy jopa seitsemän miljoonaa mätimunaa. Nyt lahdella ryhdytään harjoittamaan ammattimaista sillinviljelyä.

Eristetylle merenpinnan osalle kaadettiin masuttia ja sen jälkeen vedenpinta käsiteltiin erityisellä valmisteella. Sen vaikutuksesta masuttikerros hajosi nopeasti ja muuttui emulsioksi, jonka pystyvät täydellisesti hajoittamaan mikroorganismit. Tämän tehokkaan ja myrkyttömän aineen meren puhdistamiseksi öljytuotteista ovat kehittäneet SNTL:n tiedeakatemian okeanologian instituutin tiedemiehet.

STREIFLICHTER

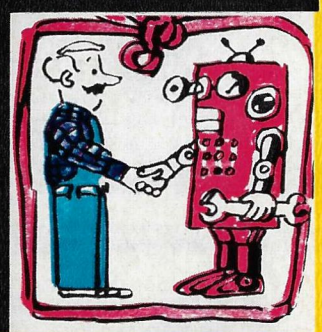

Dneprin varrella sijaitsevasta Mežiritšin kylästä (Ukraina) on kaivauksien yhteydessä löydetty talo, joka oli rakennettu mammutin luista noin 12000 vuotta sitten. Se oli kuulunut kivikaudella eläneelle Cro-Magoon ihmiselle. Samasta paikasta löytyi peuransarvesta valmistettu muinaisajan metsästäjien johtajansauva. Ukrainan tiedeakatemian päätöksen mukaan siellä tullaan rakentamaan museo.

ニュース・トピックス

Karatšaiden - Tšerkessien autonomisella alueella (Kaukasia) sijaitsee noin kaksikymmentä jäätikköä. Niiden tarkkailu helpottaa tulvien ennustamista. Jäätiköntutkijat ovat asentaneet Kubanin alkulähteillä sijaitsevalle suurelle jäätikölle automaattisen sääaseman lämpötilojen, tuulen ja sademäärien vaihtelujen kirjaamiseksi.

من كل بستان زهرة

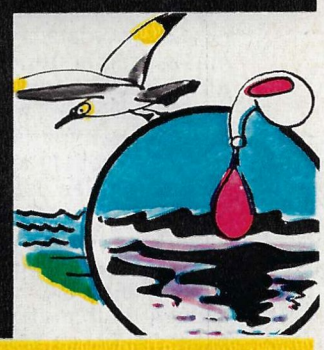

Bakteereista on tullut hydroteknikkojen liittolaisia vesialtaiden rakentamisessa. Tulevan vesisäiliön pohjalle levitetään olkia ja perunanvarsia, nämä peitetään ohuella maakerroksella ja päälle lasketaan vesi. Bakteerit erottavat hapen multahiukkasista ja tekevät siitä vedenpitävän suojuksen. Eräillä alueilla on jo rakennettu vesialtaita tällä menetelmällä.

EN POCAS LINEAS

Azerbaidžanin Tiedeakademian luonnon resurssien Kosmisten tutkimusten instituutissa kehitellään keinoja ja menetelmiä ilma- ja kosmisten tietojen käyttämiseksi tieteellisissä tutkimuksissa. Yllämainitussa laitoksessa toimii kymmeniä laboratorioita, konstruktoritoimisto, koetuotanto, meriasema sekä kontrolli- ja mittauskentät.

DE TOATE

Rylskin kaupungin (Kurskin alue) rakennustaiteellinen siluetti on muotoutunut kahdeksan vuosisadan aikana. Kaupungin uusi yleiskaava säilyttää sen omaperäisyyden. Keskiaikaisia kauppapaikkoja ennallistetaan. Historiallisten muistomerkkien joukossa on Pohjois-Amerikan ensimmäisen venäläisasutuksen perustajan, Grigori Šelehovin talo.

TIN TUC MOI MẶT

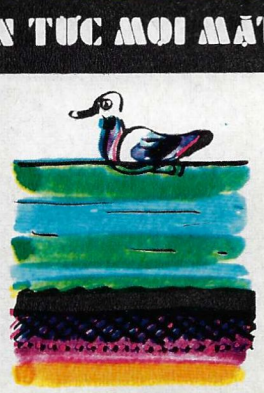

Auringon kirkkausaste heilahtelee jaksollisesti. Tähän johtopäätökseen ovat tulleet Krimin astrofysikaalisessa observatoriossa tutkimussarjan suorittaneet neuvostoliittolaiset ja ranskalaiset tiedemiehet. Näiden jaksojen pituus vaihtelee. Tiedemiehet olettavat, että Auringon kuumuussykinnän tiheneminen ja vaimeneminen riippuu siitä, mikä sen kylki on kääntyneenä Maahan päin.

MISCELLANEA

Gruusian pääkaupungin Tbilisin asuinkortteleiden alta on löytynyt terveysvesilähteitä. Heikosti mineraalipitoista kuumaa vettä on alettu käyttää kaupungin balneologisessa keskuksessa ja sitä johdetaan lämminvesijohtoja pitkin neljän asumalähiön huoneistoihin. Asukkaat voivat saada hoitokäsittelyn omassa kodissaan.

ОБО ВСЕМ

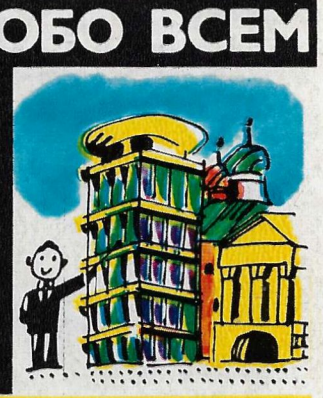

Brestin alueella on muodostettu kolme lääkekasvien suojelualuetta. Siellä on suuria paatsaman, katajan, mustikan, puolukan, kielon, virmajuuren ja muiden lääkekasvien kasvualueita. On ryhdytty toimenpiteisiin tämän luonnon varaston suojelemisen ja kasvullisuuden luonnollisen uudistumisen edistämiseksi.

ОБО ВСЕМ

Latvian tiedemiehet ovat valmistaneet verenpaineen alentamisessa tärkeää osaa esittävän bradikinin-hormonin kemiallisen vastineen. Luonnonaineen rakenteen kopioinnin lisäksi he onnistuivat samalla lujittamaan liian epävakaita molekyylejä. Fermenttien kanssa reagoidessaan hormoni hajoaa minuutin kuluessa, mutta sen keinotekoinen vastine vaikuttaa usean tunnin ajan.

ВЯЖЁ-АЯЖЁ

Jos tavallista puuta käsitellään antiseptisellä erityisaineella, sen lujuus lisääntyy lähes puolitoistakertaiseksi ja kosteudenimemiskyky alenee 15—20 %. Tällainen aine on kehitetty Kuibyševin rakennusinsinööri-instituutissa ja sitä käytetään arvokkaiden puurakennusten säilyttämiseen.

जहाँ-तहाँ

Neuvostoliiton suurin Kievissä sijaitseva kuulovammojen hoitokeskus on vastaanottanut ensimmäiset potilaansa. Sen potilashuoneissa, leikkaussaleissa ja laboratorioissa vallitsee ehdoton hiljaisuus. Tähän on päästy käyttämällä erikoisrakenteita ja -materiaaleja. Kuulovammojen hoitokeskuksen henkilökuntaan kuuluu lääkäreitä, fysiologeja, insinöörejä ja tietokonetekniikan asiantuntijoita.

VÄHÄN KAIKKEA

Kievissä rakennetaan taloa, jonka asukkaat eivät joudu kärsimään kadun melusta. Pyöreät ikkunat on upotettu seiniin ja niissä on ääntävaimentavat ulkonemat. Kaksinkertainen rappaus, katerakenteissa käytetyt ääntäeristävät lisäaineet ja kaksinkertaiset väliseinät auttavat säilyttämään hiljaisuuden huoneistoissa. Talo rakennetaan halvoista materiaaleista.

مختصر معلومات

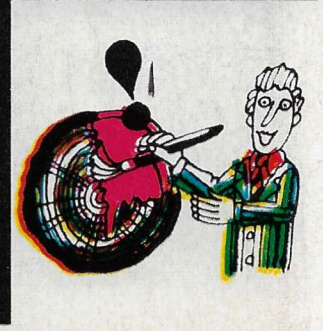

Bulgarialaisia Siperiassa

Eräs SEV:n puitteissa tapahtuvista uusista yhteistyömuodoista on polttoaine-, energia-, ja raaka-aineresurssien hyödyntämisen nopeuttaminen. Yhteisiä varoja ja työvoimaa käyttämällä se auttaa sosialistisia maita ratkaisemaan talouselämän ja sosiaalisen kehityksen avainongelmia tasavertaiselta ja kaikkia osapuolia hyödyttävältä pohjalta. Neuvostoliiton euroopanpuoleisessa osassa on tällaisesta yhteistyöstä esimerkkinä Sojuzmaakaasujohdon rakentaminen, joka turvaa SEV:n eurooppalaisille jäsenmaille neuvostoliittolaisen maakaasun saannin. Itä-Siperiassa taas on käynnissä suuren selluloosatehtaan rakentaminen. Siitä tulee osa Ust-Ilimskin metsäteollisuuskompleksia ja se tulee aikanaan toimittamaan super-luokan selluloosaa sosialistisen yhteisön piiriin kuuluville maille. Länsi-Siperiassa puolestaan bulgarialaiset rakentavat Tjumenin öljyn- ja kaasunporaajille uusia kaupunkeja ja asutustaajamia.

Sosialistisen yhteisön piiriin kuuluvat maat lähettävät rakennustyömaille parhaita työntekijöitään ja asiantuntijoitaan. Monet heistä ovat näillä työkomennuksilla kansallisten nuorisojärjestöjen toimeksiannosta. Tjumenin alueelle tulleiden valintaperusteet ovat olleet tavallistakin ankarampia, koska siellä on muun ohella otettava huomioon etelän asukkaille epätavallisiin ilmastollisiin olosuhteisiin sopeutuminen.

"Kun tunnet vierelläsi ystävän olkapään, minkäänlainen pakkanen ei pelota", sanoi kirjeenvaihtajallemme Spas Marinov, joka toimii Neftejuganskiin asuintaloja rakentavan neuvostoliittolais-bulgarialaisen kollektiivin johtajana.

● Vasemmanpuoleisessa kuvassa keskellä Sibžilstroin kaupunkirakennusyhtymän varajohtaja, Bulgarian Sosialistisen Työn Sankari Hristo Todorov Zaharijev.

● Gaida ja harmonikka ovat bulgarien mielisoittimia, joiden ääni kantaa kauas siperialaisessa metsässä.

● Tulinen rutšenitsa-tanssi kutsuu piiriin venäläisiä ja bulgarialaisia nuorukaisia ja neitosia.

● Bulgarialaiset rakentajat tuovat oman panoksensa öljystä ja maakaasusta rikkaan Tjumenin alueen hyödyntämiseen. Alueelle luotava suuri polttoaine- ja energialähde tulee lisäämään kaikkien sosialistiseen yhteisöön kuuluvien maiden taloudellista voimaa.

Oli aika, jolloin bulgarialainen insinööri Zaharijev tutki Balkanin talven vaikutusta rakentajien työn tuottavuuteen. Asian ydin oli siinä, että talven ollessa parhaimmillaan töiden intensiivisyys laski huomattavasti. Zaharijev ehdotti, että kylmän ajaksi pystytystyöt ulkosalla keskeytettäisiin ja työläiset laskettaisiin siksi ajaksi lomalle.

Tänä päivänä Hristo Todorov Zaharijev johtaa bulgarialaisten rakentajien ryhmää, joka pystyttää asuintaloja seudulle, missä kylmää aikaa kestää jopa puoli vuotta ja jossa 30 asteen pakkaset ovat tavallinen ilmiö.

Mikä sitten toi tunnetun bulgarialaisen rakentajan ja hänen maanmiehensä Siperiaan? Tjumenin ryhmän prikatiiri Angel Angelov kertoi asiasta seuraavaa:

"Siperian öljy saa meidän autojemme moottorit käymään, sitä viedään meidän jalostamoille. Pohjolan olosuhteissa öljykaivojen poraaminen on erittäin vaikeaa. Minä pidän sekä kansallisena että kansainvälisenä velvollisuutenani osallistua polttoaine- ja

Kuvat A. ZYBIN

energiakompleksin kehittämiseen, kompleksin, jolla on myös kansainvälistä merkitystä."

Tjumenin öljykenttien pohjoisimpiin kuuluvassa kaupungissa Neftejuganskissa neuvostoliittolais-bulgarialainen työprikaati luovuttaa kiitettävin arvosanoin vastaanotettuja asuinhuoneistoja enemmän kuin lauhkean vyöhykkeen seuduilla viimeistelytöitä suorittavat työryhmät. Yksin Sergei Strotsevin neuvostoliittolais-bulgarialainen prikaati Surgutissa takaa vuosittain 3000 tupaantuliaisten vieton varustetasoltaan keskimääräistä paremmissa asunnoissa.

Sibžilstroi-yhtymä on Neuvostoliitto—Bulgaria -Seuran Tjumenin osaston kollektiivijäsen. Kahden maan kansalaisten väliset kulttuurisiteet vahvistuvat. Yhtymään on perustettu Bulgarian ja Neuvostoliiton suhteiden historiasta ja nykypäivästä kertova museo. Koulussa, missä venäläiset ja bulgarialaiset lapset istuvat rintarinnan pulpettiensa ääressä, toimii kansainvälinen kerho. Nuorisokerhossa järjestetään joka viikko tapaamisia Tjumenin taiteilijoiden, kirjailijoiden, huomattavien tiedemiesten ja muiden työntekijöiden kanssa. Suurta menestystä on saavuttanut neuvostoliittolais-bulgarialaisen tanssiyhtyeen toiminta. Se sai palkinnon Moskovassa järjestetyissä harrastelijakykyjen kilpailuissa.

Bulgarialaiset rakentajat jättävät hyvästejä jo kolmannelle Siperian talvelleen. Hristo Todorov Zaharijev on heidän kanssaan. Hymy huulilla hän nyt muistelee keskeneräisiksi jääneitä tutkimuksiaan. Kolme talvea Tjumenin mailla ovat osoittaneet että Balkanin asukkaat kestävät mainiosti pohjoisen seudun ilmastoa. Tänä aikana on muodostunut pysyviä työkollektiiveja, ammattitaito on noussut, uusien työmetodien määrä on lisääntynyt. Tjumenin ryhmä on saanut kolmasti Neuvostoliitossa työskentelevien kansainvälisten rakennuskollektiivien parhaan ryhmän nimen.

Näin vahvistuu jo vuosisatoja sitten virinnyt ystävyys, jota kahden kansan päämäärien ja kohtaloiden yhtenäisyys jatkuvasti varmentaa.

A. ŠVIRIKAS

Tästä kirjoittavat aikakauslehdet

Vuonna 1978 sai Orenburgin alueella sijaitsevissa maaseutukouluissa n. 10000 opintonsa päättänyttä nuorta päästötodistuksen lisäksi traktorin- ja autonkuljettajan ajokortin tai karjanhoitotilojen konemiestodistuksen. Yli 6000 alueen yläluokkalaista saa leikkuupuimurin käyttöön oikeuttavaa koulutusta.

(Škola i proizvodstvo)

●

Uagadugun kaupungissa (Ylä-Volta) toimivassa Neuvostoliiton kulttuurikeskuksessa järjestettiin hiljan SNTL:n postimerkkinäyttely. Se sai osakseen suurta huomiota. Paikallisen yliopiston opiskelija Terra Mani kirjoitti vieraskirjaan "Näyttely auttaa meitä paremmin tuntemaan Neuvostoliittoa. Toivon, että Neuvostoliiton ja Ylä-Voltan suhteet entisestäänkin vahvistuisivat."

(Filatelija v SSSR)

●

Moskovassa sijaitsevassa Kirovin kaupunginosassa on monia suuria tuotantolaitoksia, joissa on omat lääkintäosastonsa ja hyvin järjestetty terveydenhuolto. Alueella on kuitenkin tämän lisäksi vielä suhteellisen pieniä eri alojen tuotantolaitoksia. Kuinka tällaisissa tapauksissa voitaisiin taata ammattitaitoisen lääkärinavun saanti kaikille työpaikoille? Poliklinikalla n:o 111 on tätä varten luotu erityinen osasto. Siinä toimivat erikoislääkärit työskentelevät 4 tuntia poliklinikalla ja kolme tuntia tuotantolaitosten tehdassaleissa. He tarkastavat työolosuhteita ja tautien ennaltaehkäisytoimenpiteiden noudattamista sekä suorittavat valistustyötä. Tehdassalilääkäri informoi tehtaan johtoa ja ammattiliittokomiteoita sairastuvuudesta ja tekee näiden kanssa päätöksiä toimenpiteistä, jotka ovat välttämättömiä sen alentamiseksi ja ennakolta ehkäisemiseksi.

(Ohrana truda i sotsialnoje strahovanije)

●

Vallankumousta edeltäneessä Turkmeniassa ilmestyi vain kolme julkaisua. Painokseltaan ne olivat mitättömiä. Lukutaitoisia turkmeeneja löytyi väestön keskuudesta vain mitätön määrä.

Vasta Lokakuun vallankumouksen jälkeen Turkmeniaan luotiin todella kansalliset julkaisut. Kesällä 1920 alkoi ilmestyä ensimmäinen turkmenian kielinen sanomalehti "Turkmenistan", jonka painos oli 100 kappaletta. Vuoden 1929 lopussa julkaistiin jo viittä sanoma- ja aikakauslehteä, joiden yhteinen painos oli noin 28000 kappaletta.

Tänä päivänä Turkmeniassa ilmestyy 42 tasavallan keskus-, alue-, kaupunki- ja piirilehteä sekä 23 aikakauslehteä yhteispainokseltaan yli 1,4 miljoonaa kappaletta. Liittotasavallassa leviää kutakin 1000 asukasta kohden 800 aikakausjulkaisua.

(Rasprostranenije petšati)

●

Jenisein vasemmalla rannalla, Krasnojarskissa, on paljastettu muistomerkki "Kandalnyi put" ("Kahletie"). Tällaisen nimen sille ovat antaneet muistomerkin luojat, kuvanveistäjä J. Iškanov ja arkkitehti A. Demirhanov. Muistomerkin keskellä on poliittisen karkoitusvangin hahmo. Patsas on pystytetty tsarismia ja riistovaltaa vastaan taistelleiden muistoksi. Sen pääajatus on vallankumousmiesten järkähtämättömyys, heidän sammumaton uskonsa ihanteisiinsa.

(Iskusstvo)

●

Gruusian keskikoulujen ja teknikumien monet oppilaat harrastavat mehiläishoitoa. Yksistään Tbilisin viidellätoista koululla on omat mehiläistarhansa. Tasavallan nuorten luonnontutkijain asemalla on muodostettu 25 mehiläisperhettä käsittävä mehiläistarha. Toimii kerho. Hunajakasvien koeasemalla nuoret luonnontutkijat suorittavat fenologisia havaintoja. Tasavaltaa käsittävissä kokouksissa, joita pidetään joka vuosi, kuullaan nuorten mehiläishoitajien selostuksia. 147 työtä on palkittu ensimmäisen asteen diplomeilla ja kunniakirjoilla.

(Ptšelovodstvo)

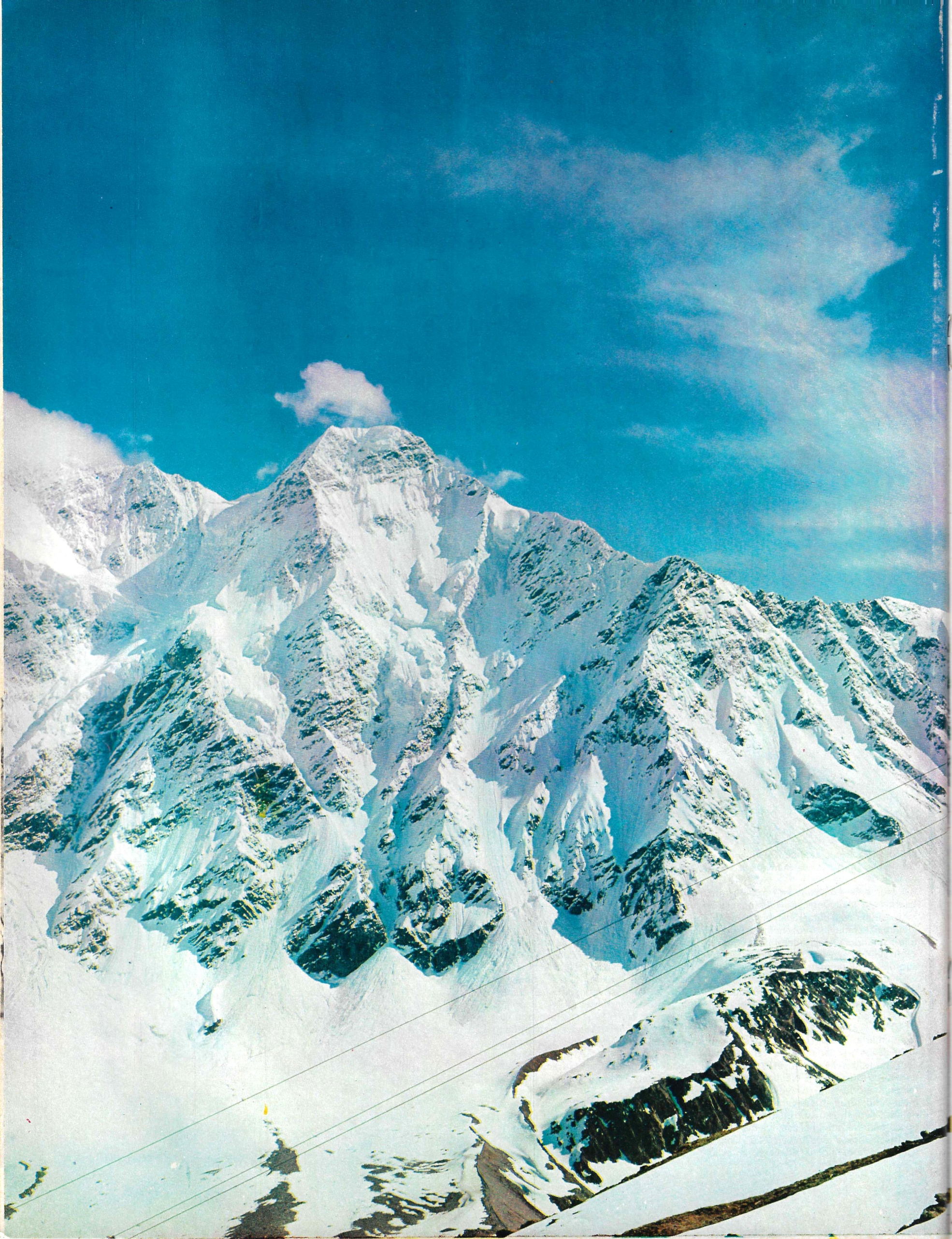

AJAN RUNTELEMIA VUORENHUIPPUJA, JOILLA PILVET LEPÄÄVÄT. RAJATTOMIA PELTOLAKEUKSIA JA METSÄSAAREKKEITÄ HILJAISINE PUHTAINE JOKINEEN. TAIGAN PEITTÄMIÄ VAAROJA, KANAVIEN RIKKOMIA AROJA, KOSKEMATONTA TUNDRAA, AUTIOMAIDEN KEITAITA. KAIKKEA TÄTÄ VOI NÄHDÄ NEUVOSTOLIITOSSA, JOSSA ON EDUSTETTUNA 20 ERI MAISEMAVYÖHYKETTÄ.

Kuvat V. KIVRIN ja V. OPALIN

"RAUHAA JA EDISTYSTÄ YHTEISTYÖN AVULLA"

NEUVOSTOLIITTO-79

TOUKO-KESÄKUUSSA 1979 PIDETAAN LONTOOSSA SUURI NEUVOSTOLIITTOLAINEN NÄYTTELY. LEHTEMME KIRJEENVAIHTAJA ON HAASTATELLUT ASIAN JOHDOSTA NEUVOSTOLIITON TEOLLISUUS- JA KAUPPAKAMARIN PUHEMIEHISTÖN PUHEENJOHTAJAA B. BORISOVIA.

Kirjeenvaihtaja: Minkälaisen arvion antaisitte neuvostoliittolais-englantilaisista liikesuhteista?

B. BORISOV: Englannissa on toiminut yli 60 vuoden ajan Brittiläis-Neuvostoliittolainen kauppakamari. Sen toiminnasta voisi lausua monta lämmintä sanaa. Kamari julkaisee säännöllisesti erityistä tiedotuslehtistä, joka informoi jäseniään (niiden joukossa myöskin neuvostoliittolaisia järjestöjä) mahdollisuuksista kehittää englantilais-neuvostoliittolaista kauppaa. Se järjestää englantilaisille liikemiesvaltuuskunnille matkoja Neuvostoliittoon, auttaa englantilaisten yritysten osallistumista Neuvostoliitossa pidettäviin näyttelyihin sekä hoitaa monia muita hyödyllisiä ja tärkeitä asioita.

Vuodesta 1974 lähtien neuvostoliittolais-englantilainen tavaranvaihto on noussut n. 50 %. Saavutus ei ole huono, mutta haluaisimme, että kasvu olisi vieläkin suurempi. Tiedämme, että se on mahdollista. "Aikamme poliittinen ilmanala ja teknillis-taloudelliset mahdollisuudet nostavat päiväjärjestykseen kysymyksen maittemme pitempiaikaisemmasta yhteistoiminnasta talouden useilla aloilla." Nämä L. I. Brežnevin sanat heijastavat asennettamme neuvostoliittolais-englantilaisissa liikesuhteissa.

Kirjeenvaihtaja: Millä tavoin Neuvostoliiton Teollisuus- ja kauppakamari tulee edistämään neuvostoliittolais-englantilaisten liikesuhteiden kehitystä?

B. BORISOV: Pelkästään vuonna 1978 otimme vastaan 10 englantilaista liikemiesvaltuuskuntaa. Viisi niistä tuli Brittiläis-Neuvostoliittolaisen kauppakamarin lähettäminä, loput alueellisten kauppakamareiden ja muiden taloudellisten järjestöjen kautta yhdessä Brittiläisen ulkomaankauppaneuvoston kanssa. Valtuuskuntien jäsenille oli järjestetty heidän toivomustensa mukaan tapaamisia neuvostoliittolaisten ulkomaankauppajärjestöjen, ministeriöiden, virastojen, tieteellisten tutkimus- sekä teollisuuslaitosten edustajien kanssa. Brittiläinen osapuoli antoi kokonaisuudessaan myönteisen lausunnon vierailujen lopputuloksista sekä ilmaisi toivomuksensa tämänlaatuisen yhteistyön kehittämisestä edelleen. Tänä vuonna tulee Neuvostoliittoon pelkästään meidän kauttamme 11 englantilaista liikemiesvaltuuskuntaa.

Neuvostoliittolaisen Ekspotsentr-yhtymän järjestämillä kansainvälisillä ja kansallisilla näyttelyillä on myöskin tärkeä osa kauppasuhteiden kehittämisessä, tieteellis-teknisen ja kaupallis-taloudellisen informaation vaihdossa monien maiden, niiden joukossa myös Englannin kanssa. Ekspotsentr kuuluu sekin SNTL:n Teollisuus- ja kauppakamarin piiriin. Vuosittain Ekspotsentr valmistelee ja avustaa yli 200 kansainvälisen ja kansallisen näyttelyn järjestämistä Neuvostoliitossa. Viime aikoina on erilaisiin näyttelyihin ottanut Neuvostoliitossa osaa 120 englantilaista yritystä. Erityisen edustavasti englantilaiset olivat esillä metrologian, sähköalan ja kemian näyttelyissä.

Näyttelyohjelmia analysoitaessa käy kuitenkin ilmi, että esim. BRD:n, Ranskan, Suomen, USA:n ja Japanin yritykset ovat näyttelyissä aktiivisemmin mukana kuin brittiläiset. Ja tämä vaikuttaa tietyssä määrin myös kaupallis-taloudellisen ja tieteellis-teknisen yhteistyön tasoon maittemme välillä.

Neuvostoliiton Teollisuus- ja kauppakamari järjestää myöskin ulkomailla pidettäviä neuvostoliittolaisia näyttelyjä. Eräs niistä on tämä suurnäyttely Lontoossa. Odotan sen herättävän mielenkiintoa englantilaisissa kansalaispiireissä.

Kirjeenvaihtaja: Kertoisitteko, tarkemmin tuosta näyttelystä.

B. BORISOV: Näyttely tullaan järjestämään Earl's Court -paviljongissa. Sen tunnuslause on "Rauhaa ja edistystä yhteistyön avulla". Näyttelyssä ovat mukana SNTL:n Tiedeakatemia, kaksi liittotasavaltaa (Valko-Venäjä ja Gruusia) yli 40 eri ministeriötä, virastoa ja ulkomaankauppajärjestöä.

Näyttely tulee kertomaan SNTL:n uudesta perustuslaista ja valtiorakenteesta, neuvostoihmisen oikeuksista, velvollisuuksista ja kansalaisvapauksista sekä näiden vapauksien takuista.

Eräs keskeisistä osastoista on omistettu neuvostokansan työsaavutuksille, maan taloudellisille kehitysnäkymille ja vientimahdollisuuksille. Näyttely esittelee myös teollisuustuotteita, jotka mahdollisesti kiinnostavat englantilaisia liikemiespiirejä.

Näyttely muistuttaa kävijöitä myös Venäjän ja Englannin historiallisista siteistä. Huomiota kiinnittänevät esimerkiksi Pietari Suuren taidegallerian esineet, joita säilytetään Eremitaašissa. Ainutlaatuisten näyttelyesineiden joukossa on myös Bernard Shawn, Bertrand Russellin ja George Lansburyn omistuskirjoituksin varustettuja teoksia Leninin henkilökohtaisesta kirjastosta. Runsas valokuvamateriaali kertoo neuvostoliittolais-englantilaisten suhteiden nykyisestä vaiheesta.

VUODET JA VUOSISADAT

NEUVOSTOLIITON LONTOOSSA JÄRJESTÄMÄSSÄ SUURNÄYTTELYSSÄ ON ESILLÄ MYÖS VALKO-VENÄJÄ — YKSI NEUVOSTOLIITON 15 TASAVERTAISESTA JA SUVEREENISESTA LIITTOTASAVALLASTA.

Valko-Venäjän Sosialistisella Neuvostotasavallalla on pitkä ja vaikea historia. Monien vuosisatojen ajan Valko-Venäjä oli metsien ja soiden seutua, jossa asui toimeentulon rajoilla elävä kansa. Tässä Venäjän imperiumin rajamaakunnassa ei ollut yhtään korkeampaa oppilaitosta eikä suurempaa kirjastoa. Itsevaltius vainosi kansallista kulttuuria ja kansantapoja. Valkovenäläiset eivät saaneet opettaa lapsilleen äidinkieltään. Tunnettu valkovenäläinen runoilija Jakub Kolas kutsui maataan kohtalon unohtamaksi köyhäksi seuduksi.

Kuluvan vuoden alussa Neuvosto-Valko-Venäjä vietti valtiollisen itsenäisyytensä 60-vuotisjuhlaa. Sosialistinen vallankumous aloitti siellä elämän kaikilla aloilla uuden aikakauden. Se ei ainoastan julistanut, vaan myöskin takasi tasavallan kansalaisille kaikki oikeudet.

Neuvostovallan ensimmäisistä vuosista lähtien valtakunnan talouden suunnittelua toteutettiin niin, että aikaisemmin takapajuisten rajaseutujen taloutta ja kulttuuria kehitettiin intensiivisimmin. Niinpä ensimmäisen 5-vuotiskauden aikana teollisuustuotannon keskimääräinen nousu koko Neuvostoliitossa oli vuodessa 21,6 %, mutta Valko-Venäjällä se oli yli 48 %. Miltei kaksi kertaa suurempi kuin keskimäärin koko maassa. Myös seuraavina vuosina oli tasavallan teollisuustuotannon kasvuvauhti yli kaksi kertaa suurempi kuin keskimäärin koko maassa. Vuoteen 1940 mennessä siellä oli jo kehittynyt teollisuus ja sen tuotanto oli kahdeksankertainen vallankumousta edeltävään aikaan verrattuna.

Huomioitsijat pysähtyvät monesti ajattelemaan, miten pitkällä Neuvostoliitto jo olisikaan, ellei toista maailmansotaa olisi ollut. Eräs sen tulessa pahimmin kärsineitä alueita oli juuri Valko-Venäjä. Tehtaat, sähkölaitokset, maatalouden koneasemat, yli 200 kaupunkia ja piirikeskusta sekä 9200 kylää oli raunioina. Joka neljäs asukas menehtyi. Monet alueet tyhjenivät täysin ihmisistä. Kaiken tämän traagisena muistutuksena Valko-Venäjällä soivat Hatynin — erään monista asukkaineen maan tasalle poltetuista kylistä — kellot.

Hävittävän sodan hirvittäviä haavoja parantaessaan Valko-Venäjä koki toisen syntymisen. Niin suuria kuin menetykset olivatkin, tasavalta palautti taloutensa sotaa edeltävälle tasolle yhden viisivuotiskauden aikana. Sen jälkeen se on ylittänyt tuon tason jo moninkertaisesti. Tänä päivänä Valko-Venäjä tuottaa 207 kertaa enemmän kuin ennen Lokakuun vallankumousta ja melkein 26 kertaa enemmän kuin ennen sotaa, 1940.

Joka kolmas minuutti tehtaiden liukuhihnoilta valmistuu traktori, joka kymmenes minuutti monimutkainen metallintyöstökone, vähemmässä kuin minuutissa jääkaappi, televisio, radiovastaanotin. Liittotasavallan teollisuustuotanto kaksinkertaistuu joka 7. vuosi. Teollisuuslaitoksia on tällä hetkellä noin 2000.

Valko-Venäjä vie yli 80 eri maahan satoja tavaranimikkeitä. Niin matot ja pellava kuin myöskin traktorit, kuorma-autot, metallintyöstökoneet ja tietokoneet ovat saavuttaneet tunnustusta kymmenissä maissa, myöskin Englannissa.

Kaikki on niin suuresti muuttunut, että tuntuu, kuin itse maaperäkin olisi tullut toisenlaiseksi. Puute ja kato, kuivuus ja sarkajako ovat käsitteitä, jotka vuosisatojen ajan määräsivät valkovenäläisten talonpoikien elämän. 250—350 viljakiloa hehtaarilta pidettiin lähes mahdollisuuksien äärirajana. Viime vuosina viljantuotanto on noussut kaikilla alueilla 2500 kiloon hehtaarilta.

Tänä päivänä, kun joka kolmas liittotasavallan asukas opiskelee, ainoastaan tilastotieteilijät enää muistavat, että ennen vallankumousta yli 80 % asukkaista oli kirjoitus- ja lukutaidottomia. Nykyään liittotasavallan kansantalouden piiriin kuuluvissa tehtävissä (tasavallan asukasluku on noin 10 miljoonaa) toimii melkein miljoona korkeamman loppututkinnon suorittanutta henkilöä. Luku on viisinkertainen verrattuna tsaarinaikaisen Venäjän koko lukeneistomäärään.

Tiedeakatemia ja muut tieteelliset laitokset tekevät hedelmällistä työtä. Matematiikan, fysiikan, atomienergian, kemian, biologian ja muiden alojen tiedemiesten tutkimukset ovat saavuttaneet laajaa tunnustusta. Maan lähiavaruuden tutkimukseen ovat tuoneet suuren panoksen Valko-Venäjällä syntyneet kosmonautit Pjotr Klimuk ja Vladimir Kovalenok.

Noin sadan vuoden aikana ennen vallankumousta Valko-Venäjällä oli julkaistu valkovenäjän kielellä yhteensä 320 kirjaa. Nykyään tasavallan kustannusliikkeet julkaisevat vuosittain noin 3000 erilaista kirjanimikettä yhteispainokseltaan 30 miljoonaa kappaletta. Valkovenäläisten kirjailijoiden teoksia on käännetty 23 neuvostokansan kielelle, niiden yhteispainos on lähes 60 miljoonaa kappaletta. Kymmeniä valkovenäläisten kirjailijoiden teoksia on julkaistu ulkomailla, valkovenäjän kielelle taas käännetään kirjallisuutta 40 eri kieleltä.

Valko-Venäjän Sosialistinen Neuvostotasavalta, YK:n jäsen, rakentaa varmoin ottein tulevaisuuttaan neuvostokansojen veljesperheessä.

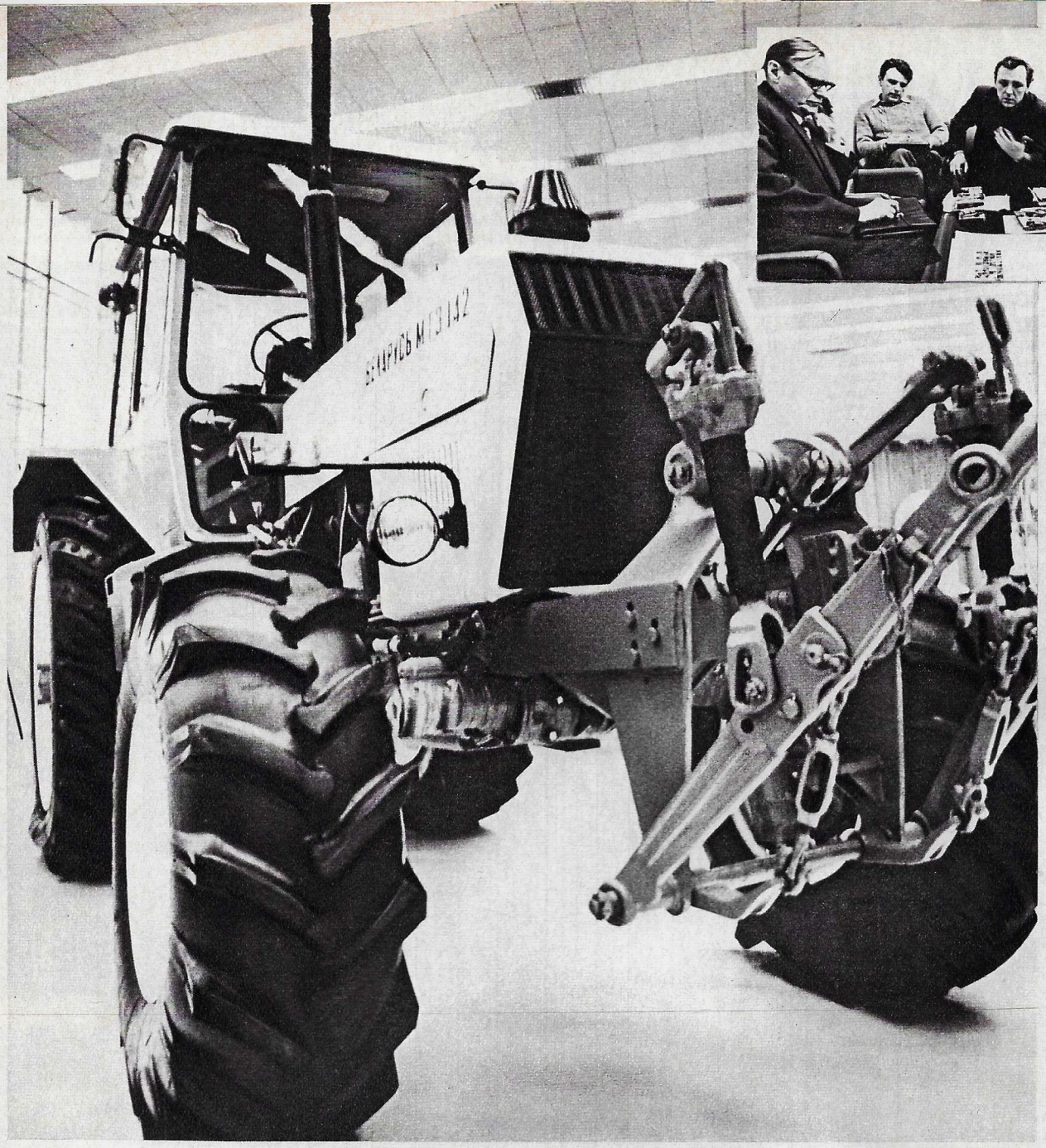

Valko-Venäjän SNT:n Kauppakamarin neuvosto valitsi huolellisesti näyttelyesineet Lontoota varten. Kuvassa: Valko-Venäjän paviljonkia suunnitelleiden taiteilijoiden ehdotukset keskustelun aiheena.

Minskin traktoritehtaan ulkomaisten kauppasuhteiden osaston päällikkö L. Kozlovski.

Olin jokin aika sitten Englannissa, jossa tapasin Umo Belarus -yhtiön edustajia. Yhtiö myy traktoreitamme Englannissa. Joka toisella vientiin menevällä neuvostoliittolaisella traktorilla on meidän tehtaamme tunnukset. Valkovenäläisiä traktoreita työskentelee yli 70 maan pelloilla. Ja tämä velvoittaa meitä monella tavalla.

Huolimatta siitä, että traktorimme ovat saaneet laadustaan monia palkintoja kansainvälisissä näyttelyissä ja maatalouskonemessuilla, kehitämme niitä jatkuvasti ottaen huomioon kauppakumppaniemme toiveet. Niinpä Englannissa keskustelimme parannetulla ohjaamolla varustettujen Belarus-traktoreiden toimituksista. Nykyisin tällainen malli läpikäy Ruotsissa koeajoa ankarissa ja erittäin ammattitaitoisissa käsissä. Uskon, että jo tämän vuoden lopulla pystymme toimittamaan vientiä varten noin 2000 uudella ohjaamolla varustettua traktoria.

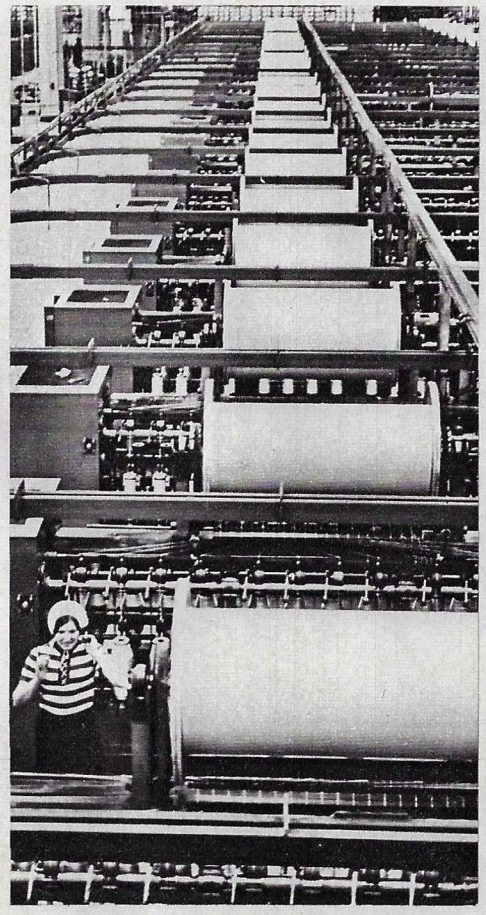

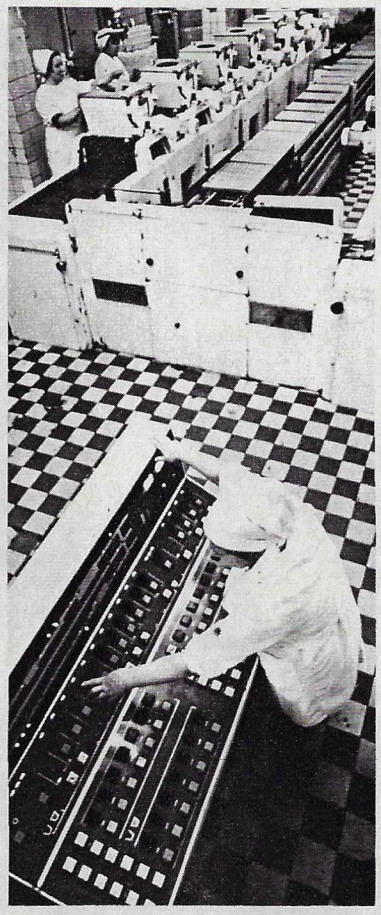

Eräs Mogilevin Himvolokno-tuotantoyhtymän tehdassaleista. Tuotantolaitos on rakennettu englantilaisten firmojen teknisellä avustuksella. Sen laitteet ovat myöskin englantilaisia.

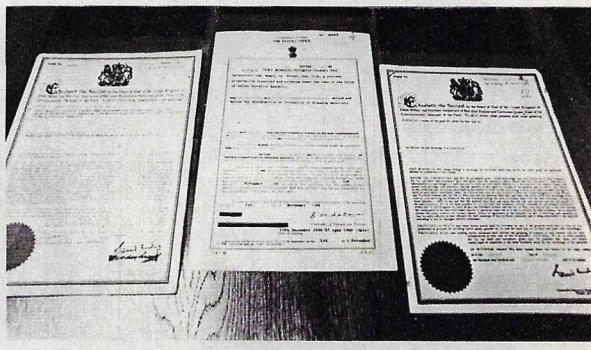

Englantilaisten teknisten ideoiden ja tuotteiden vastapainoksi Valko-Venäjä myy saarivaltakunnan tuotantolaitoksille tiedemiestensä kehittämiä patentteja pellavatuotteista.

Vasemmalla kuva Minskin makeistehtaalta, jonka tuotteet tunnetaan myös ulkomailla.

Professori V. Belyi, Valko-Venäjän SNT:n Tiedeakatemian varapresidentti, Valko-Venäjän yliopiston rehtori.

Englantilaisiin kollegoihin minua yhdistävät pitkäaikaiset ammatti- ja ystävyyssiteet. He ovat kiinnostuneita työstäni, jota johdin pitkään Metalli- ja polymeerijärjestelmien mekaniikkaa tutkivassa instituutissa. Tästä ovat osoituksena kaksi Pergamon Press -kustannusliikkeen hiljan julkaisemaa kirjaani. Teoreettinen ja sovellettu tiede on ollut Englannissa aina korkealla tasolla. Viime vuosina se on saavuttanut huomattavaa menestystä sellaisen tärkeän ongelman, kuin aineiden kulutuskestävyyden, pitkäikäisyyden ja varmuuden lisäämisen alalla.

Kiinteä kanssakäyminen on kehkeytymässä Valko-Venäjän ja Cambridgen yliopistojen välille. Toivon voivani syventää sitä ammattitovereideni tapaamisen yhteydessä Lontoossa.

Tietokone ES-1035 on luotu Valko-Venäjällä yhteistyössä muiden sosialististen maiden asiantuntijoiden kanssa.

Matot ovat liittotasavallan vientilistassa eräs ensimmäisiä tuotteita. Niitä voi nähdä myös Lontoon näyttelyssä Valko-Venäjän paviljongin seinällä.

Valkovenäläisen Mir-yhtymän valmistamat puulelut ovat kysyttyjä ulkomailla.

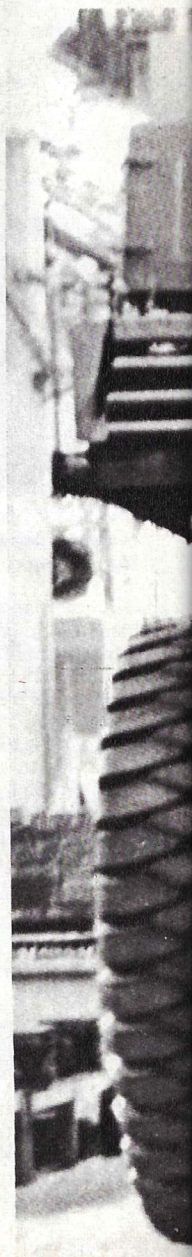

Valkovenäläisten taitureiden lasi- ja kristalliesineissä on asiantuntijoiden mielestä osattu järkevästi yhdistää perinteet ja uudet tuulahdukset. Borisovin lasitehtaan taiteilija Pjotr Artemov työnsä ääressä.

Valko-Venäjän SNT:n Elintarviketeollisuuden ministeriön teknologisen laboratorion johtaja Aleksandr Truškin erittelee työtovereittensa kanssa tuotteita, joita tullaan esittelemään Lontoon näyttelyssä.

Neuvostoliiton kansantaiteilija Rostislav JANKOVSKI

Eräs tämän näytäntökauden suosituimpia esityksiä teatterissamme on Shakespearen "Macbeth". Minulla on ollut onni saada siinä pääosa. Näytelmää valmistellessamme nojauduimme aikaisempiin onnistuneisiin ratkaisuihin ja huomioimme englantilaisen Globe-teatterin kokemuksen. Pyrimme kuitenkin esittämään oman käsityksemme aiheesta. Olemmeko siihen pystyneet — on katsojan päätettävissä, minulle itselleni Macbethin henkilö ei avautunut helposti. Macbethini ei ole jättiläinen eikä traaginen persoona. Haluan, että hänet tunnistettaisiin. Katsojan täytyy alkaa ajatella: kuinka luonnoton viettymys väkivaltaan syntyy ja se pääsee vallalleen. Kiireen ja melun täyttämän vuosisatamme ihmisen, uskokaa pois, on tärkeätä tajuta, miksi esimerkiksi Hamlet kesti pahan viettelykset mutta Macbeth ei. Kysymys on kaikkea muuta kuin teatteriin kuuluva...

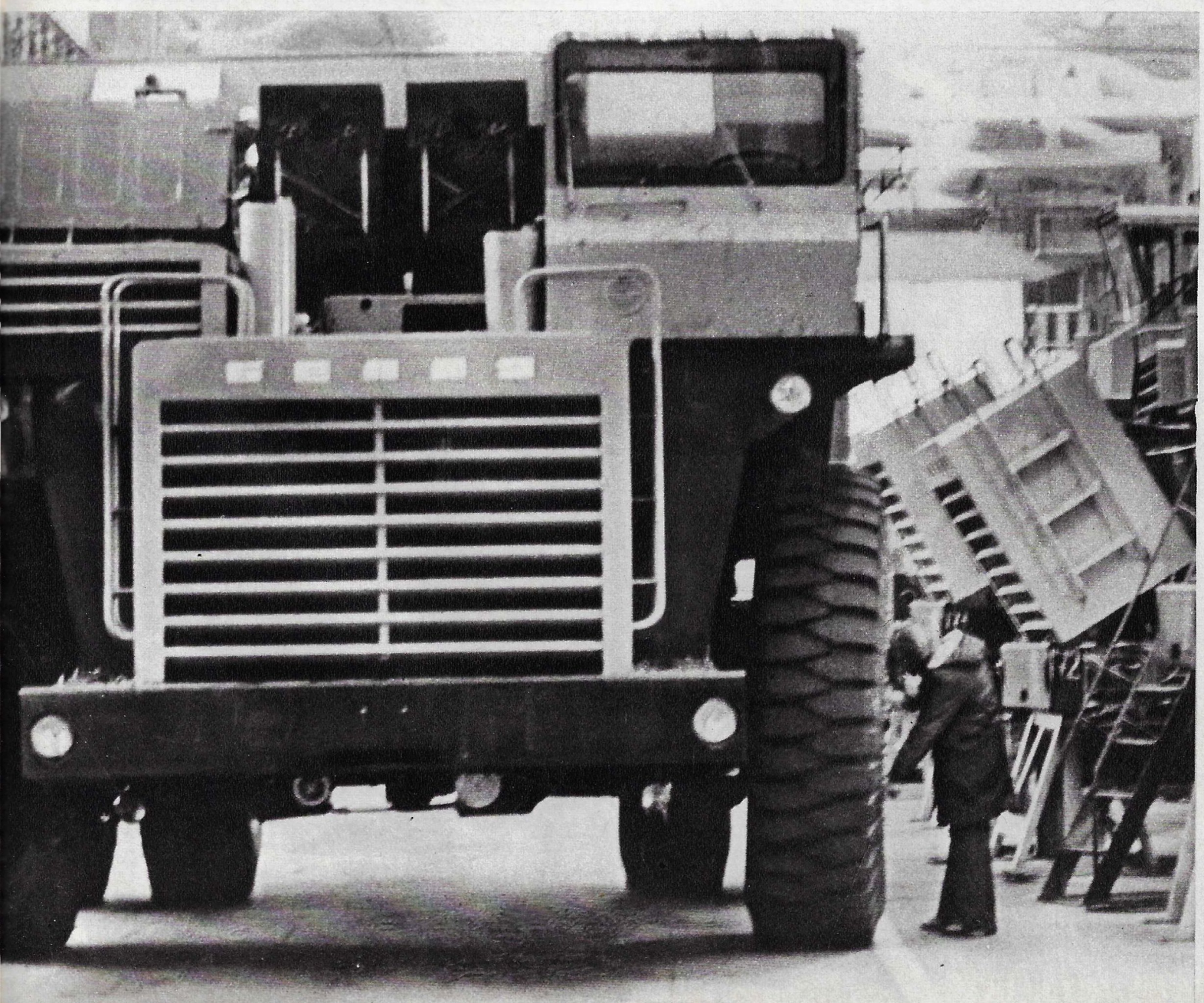

Jevgenija GRINEVITŠ, Valko-Venäjän osaston johtaja Lontoossa pidettävässä Neuvostoliiton näyttelyssä.

Haluamme tehdä näyttelyosastostamme Valko-Venäjän "käyntikortin". Paviljongin tiukat rajat antavat mahdollisuuden esittää ainoastaan mitä yleisimmän kuvan liittotasavaltamme elämästä, huolista ja saavutuksista.

Olemme kuitenkin yrittäneet painottaa yleisiä piirteitä, olemme vielä kerran halunneet vakuuttaa, että neuvostoihmiset eivät ole koskaan eristäneet itseään muusta ihmiskunnasta, eivät ole koskaan asettaneet itseään sitä vastaan. Sellaista kansaa ei ole olemassakaan, joka ei haluaisi rauhaa. Rauha on koko ihmiskunnan yhteinen idea. Kaksi maailmassa vallalla olevaa järjestelmää eivät saisi karsinoitua erilleen toisistaan. Niiden on parempi käydä keskenään kauppaa, vaihtaa kulttuuriaarteita, miettiä ja toteuttaa yhdessä mannertenvälisiä teknisiä projetkeja, suojella ympäristöämme.

VOITTAMATON

Hänen elämäkertansa on karu. Lokakuun 1917 vallankumouksen ikätoveri. Työläinen, sotilas. Sitten invalidi... ja 36 vuotta päivittäistä sankaruutta.

Paul Kamm asuu Hiiumaan saarella pienessä Kärdlan kaupungissa, puiston ympäröimässä uudessa omakotitalossa. Vanha olkikattoinen kotitalo on säilynyt vain piirroksessa. Siinä talossa Paul jäi 4-vuotiaana orvoksi: isä kuoli. Vartuttuaan hän meni kutomoon oppilaaksi. Kauan hän ei ehtinyt kuitenkaan työskennellä, kun alkoi sota. Jään alle joutunutta tykkiä ylös vetäessään tykkimies Kamm talvella 1942 vilustui ja sairastui. Häntä hoidettiin kauan mutta menestyksettä. Isänsä kotiin Paul tuotiin täysin liikuntakyvyttömänä. Varmaan juuri tämän vuoksi tuota vanhaa taloa esittävä piirustus huokuu sellaista surua.

Häntä tottelivat ainoastaan kädet, ja nekin huonosti. Kuinka elää eteenpäin? Mitä tehdä? Hän alkoi korjata kelloja. Mutta tämäkin työ vaati suuria ponnistuksia. Hän muisti osanneensa lapsuudessa melko mukavasti piirtää. Hän pyysi lyijykynää, mutta sormet eivät totelleet lähes ollenkaan. Silloin hän rupesi laatimaan ristisanatehtäviä. Pitkät päivät hän harjoitteli yrittäen saada kättä edes jonkin verran toimimaan. Sitten hän siirtyi mahdollisimman yksinkertaisiin luonnoksiin. Vähitellen ne alkoivat parantua. Aiheet ja sommitelmat tulivat muistista. Vasta seitsemän työntäyteisen vuoden jälkeen hän uskaltautui näyttämään ensimmäistä piirrostaan tuttavilleen. Siihen aikaan saarella oltiin järjestämässä taideharrastelijain näyttelyä. Järjestelytöitä hoiti tunnettu täiteilija Elga Reemets. Hän kävi sairaan luona, kehui tämän sinnikkyyttä ja neuvoi, että työtä tuli ehdottomasti jatkaa.

Viiden seuraavan vuoden aikana Paul teki yhdeksän graafista työtä. Hän lähetti ne Tallinnaan näyttelyyn ja sai vastaukseksi hyviä arvosteluja ja palkintoja. Kalliimpia hänelle olivat kuitenkin Eestin eri kaupungeista sekä muista Neuvostoliiton tasavalloista ja jopa ulkomailta tuntemattomilta ihmisiltä tulleet lämminsanaiset kirjeet.

Äidin kuoleman jälkeen P. Kammista rupesi pitämään huolta sukulaisnainen. Taiteilijasta huolehtivat jatkuvasti myös paikalliset kansalaisjärjestöt ja valtion laitokset. Kamm ei ole ollut koskaan yksin. Hänelle ovat antaneet neuvojaan eestiläiset taiteilijat Olev Soans, Alo Hoidre ja monet muut mestarit, jotka ovat käyneet saarella tapaamassa ammattitoveriaan. Häntä varten on erikoisasennettu auto, jossa hän tekee makuuasennossa matkoja saarella. Autoa ohjaa joku taiteilijan lukuisista ystävistä.

P. Kamm on tehnyt noin 100 graafista työtä. Todella voitokas oli hänen jokin aika sitten Tallinnassa pidetty näyttelynsä. Siinä nähtiin töitä, joista oli tullut hänen elämänsä ja jotka olivat palauttaneet hänelle elämän.

N. BOBROV

Ilta Tahkunassa

Tie laitumelle

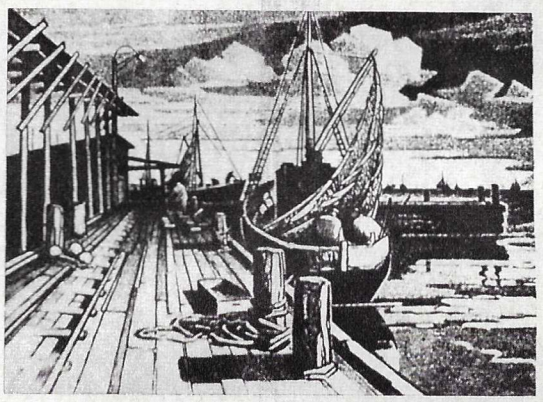

Körgessaaren kalasatama

Kalastajien työtä

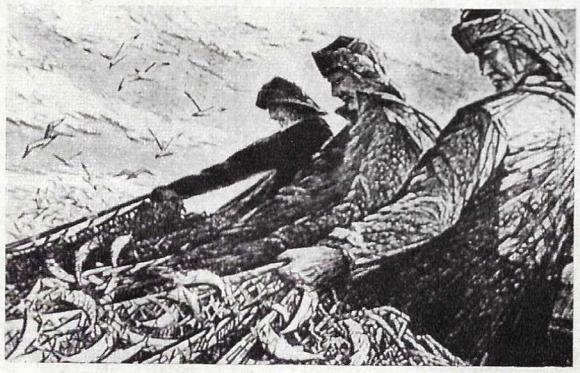

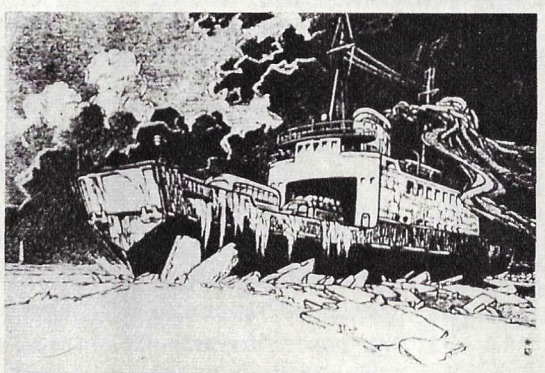

Hiiumaalta mantereelle

Isien koti

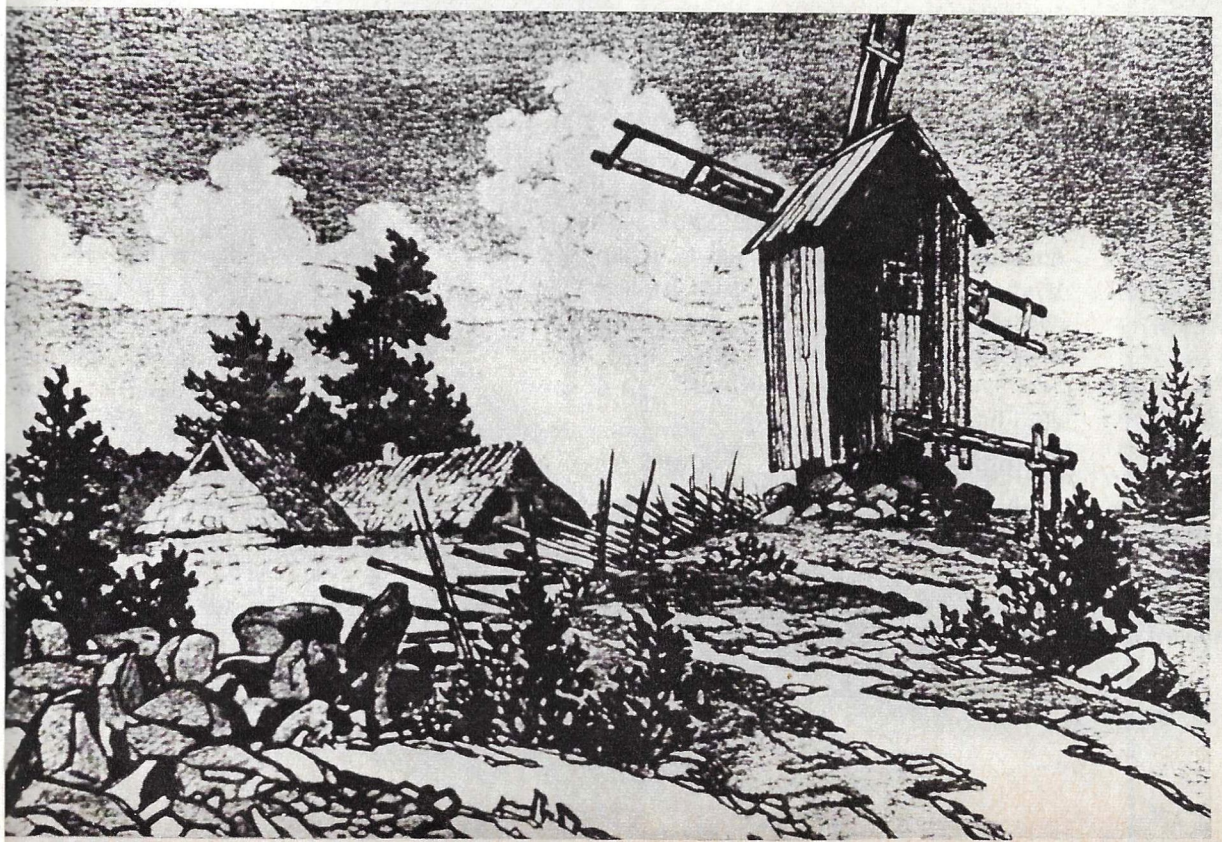

TOIMITUKSELLE KIRJOITETAAN

FRANCISCO BARROSO VILLARIN, ESPANJA

Kävin vuonna 1978 perheeni kanssa Neuvostoliitossa. Haluan kertoa, että olin valmistautunut näkemään maanne saavutuksia — en vain olettanut, että ne olisivat niin mahtavia. Muistomerkit, museot, palatsit ja tehtaat saavat ihmisen tietysti hämmennyksiin, mutta ennen kaikkea sen tekevät neuvostoihmiset, tavalliset, hyväntahtoiset, vakavat ja miellyttävät. Sain myös tietyn oppitunnin historiasta. Ennen vallankumousta nuo runsaasti koristellut upeat palatsit kuuluivat vain valituille. Vanhalla Venäjällä kansa eli täydessä puutteessa, halveksittuna. Käytyäni Leninin ja Vallankumouksen museoissa tajusin kansanne käytöksen logiikan; tajusin, että vallankumous oli välttämätön. Onnittelen teitä, voitte olla ylpeitä saavutuksistanne. Kaiken sen, minkä olette saavuttaneet, olette itse taistelleet itsellenne, ilman ei-sosialistisen maailman apua.

IRÉN FÜLÖP, UNKARI

Luen suurella mielenkiinnolla lehdestänne tieteellisistä tutkimuksista, saavutuksista tekniikan alalla, neuvostoihmisten elämästä. Pidän kovasti sivuista, joilla kerrotaan neuvostoliittolaisesta kuva-, koriste- ja käsityötaiteesta. Kiinnostavimmat värikuvat ja artikkelit leikkaan erilleen, liimaan paperille ja sidon kirjan muotoon.

ANTONIO CORTI, ITALIA.

Minua liikuttavat eniten luonnonsuojelun kysymykset. Olen kiinnostunut näiden ongelmien ratkaisusta mm. Mustanmeren rannikolla. Voin vain kuvitella, minkälaiset luonnonsuojelukeinot ovat tarpeen hyvinvoinnin säilyttämiseksi rannikolla, jolla miljoonat neuvostokansalaiset viettävät lomansa. Olisin kiitollinen, jos saisitte lehtenne sivuille mahtumaan tästä aiheesta kertovan kuvitetun artikkelin.

TOIMITUKSEN VASTAUS. Löydätte moniin teitä kiinnostaviin kysymyksiin vastauksen lehtemme tämän vuoden 2. numerosta ("Elävä meri").

ILIANA POUS DELGADO, KUUBA

Suhtaudun vakavasti lehtenne sisältöön ja muotoon, onhan se tietyssä määrin käyntikortti maalle, joka niin suurella menestyksellä rakentaa sosialismia. Ja samalla minusta tuntuu, että niin teidän maassanne kuin meilläkin Kuubassa on vielä paljon tehtävää. Lehti on avannut silmäni näkemään maanne todellisen elämän. Lukiessani neuvostokirjailijoiden kertomuksia Suuresta Isänmaallisesta sodasta, tajuan, että Neuvostoliitto on esimerkki koko maailmalle. Haluaisin käydä Neuvostoliitossa, kulkea pitkin sen kauniita katuja, tutustua museoihin, joista olen lehdestänne lukenut, puristaa neuvostoihmisten käsiä, tutustua syvällisemmin neuvostoelämään.

LE TRUNG ON, VIETNAM

Opiskelen maatalousopistossa. Pidän suuresti maanne maisemista — äärettömästä taigasta, Kaukasuksen mahtavista vuorista. Julkaiskaa lehdessänne useammin tämänlaatuisia kuvia. Haluaisin tietää enemmän maasta, joka auttoi meitä isänmaamme pelastamiseksi USA:n aggressiota vastaan. Montako liittotasavaltaa Neuvostoliitossa on tällä hetkellä? Onko niillä kaikilla oma perustuslakinsa?

TOIMITUKSEN VASTAUS. Neuvostoliitossa on 15 liittotasavaltaa, suvereenista sosialistista tasavaltaa. Jokaisella liittotasavallalla on oma perustuslakinsa.

* * *

Kirjoittakaa meille. Esittäkää kysymyksiä, vastaamme niihin mielellämme. Kirjeenne auttavat meitä valitsemaan aiheita lehteä varten. Olette saattaneet huomata, että monet reportaasit ja artikkelit on julkaistu lukijoiden pyynnöstä.

SEKALAISTA

AUTOILIJAIN PATRIARKKA

Nižnyi Novgorodissa (nykyisessä Gorkin kaupungissa) asui autonpesijä Ivan Semjonov. Hän hankki itselleen kuljettajan pätevyyden ja sai ajokortin vuonna 1913. Siitä lähtien hän on ajanut autoa. Matkaa on taittunut jo 26 kierrosta maapallon ympäri. Ivan Semjonov ei ole joutunut kertaakaan tekemisiin liikennettä hoitavien miliisien kanssa. Semjonov työskentelee vielä tänäkin päivänä autonkuljettajana Gorkin lentokentällä.

PAPERIKORISTETAIDETTA

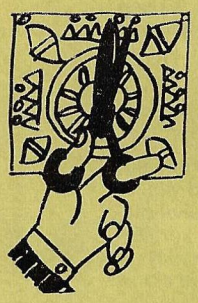

Ukrainalainen metallurgi, teknisten tieteiden tohtori A. Petritšenko on kahdessakymmenessä vuodessa kerännyt suuren kokoelman paperista leikattuja ornamentteja. Saatuaan kokoon yli 3000 koristemallia hän järjesti Harkovissa näyttelyn. Arkkitehdit, muotoilijat, keramiikkataiteilijat ja muut käsityötaiteen edustajat osoittivat näyttelyä kohtaan suurta mielenkiintoa. Keräilijä on valanut joitakin ornamenttimalleja pronssiin.

YLLÄTYSTEN KAIVO

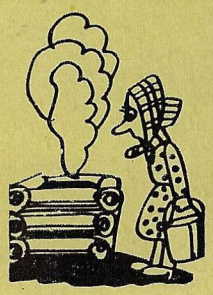

Eräästä Etelä-Kurileilla (Kauko-Itä) sijaitsevasta pihakaivosta saatiin useita vuosia puhdasta kylmää vettä. Jokin aika sitten kaivoa päätettiin uudistaa: pohja puhdistettiin liejusta ja kaivoa syvennettiin jonkin verran. Paikallisten asukkaiden hämmästys oli suuri, kun he alkoivat saada siitä kylmän veden asemesta kuumaa. Veteen upotettu lämpömittari näytti +52° C. Maultaan vesi oli muuttunut suolaiseksi. Tarvitaan erityisiä tutkimuksia jotta muutoksen syy pystyttäisiin selvittämään. Tiedemiehet tulevat suorittamaan niitä kesällä. Oletetaan, että kaivon luonne muuttui seudulla tapahtuneen maanjäristyksen jälkeen. Oli miten oli, nykyään paikkakuntalaiset ottavat kotonaan kuumia mineraalikylpyjä.

TÄYTEKYNÄ 800-VUOTIAS?...

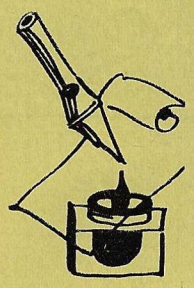

Ollaan sitä mieltä, että täytekyniä on alettu käyttää vasta tällä vuosisadalla. Jerevanissa sijaitsevassa muinaisten kirjojen tieteellisessä tutkimuslaitoksessa Matenadaranessa säilytetään vuodelta 1166 peräisin olevaa folianttia, joka esittää oman aikansa "täytekynää" kädessään pitelevää kirjuria. Kynä oli tehty bambukepistä, jonka keskellä oli pieni pallo. Mahdollisesti pallo täytettiin musteella. Vastaavanlaisia piirustuksia tavataan myöskin vuosilta 1173, 1211 ja 1219 peräisin olevista käsikirjoituksista. Vuodelta 1435 olevan paperin puhtaaksikirjoittaja on jättänyt jälkeensä seuraavanlaisen todistuksen: "Kannattaa muistaa, että 900 riviä on kirjoitettu vain kerran kastamalla kynää."

LINTU VIEROITTI TUPAKASTA

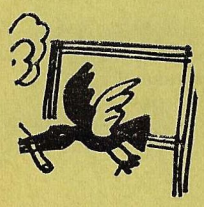

Valkovenäläisestä Maloavtjukovkan taajamasta kotoisin oleva maatyöläinen P. Sytš löysi metsästä heikossa kunnossa olevan naakanpoikasen ja toi sen kotiinsa. Lintu vahvistui, kotiutui ja alkoi vihata tupakansavua. Tämän lisäksi se selvitti itselleen, että epämiellyttävän olon saavat aikaan savukkeet, ja alkoi tehdä niistä selvää. Mihin paikkaan isäntä piilottikin savukkeensa, lintu löysi ne aina, ja kantoi ne nokassaan yksi kerrallaan ulos. P. Sytš lakkasi tuomasta savukkeita kotiin ja myöhemmin tyystin lopetti tupakoinnin. Naakanpoikanen kasvoi ja lensi takaisin metsään. Aika ajoin se käy kuitenkin katsomassa isäntäänsä, aivan kuin tarkastuskäynnillä — ei kai hän vain ole aloittanut tupakanpolttoa uudelleen.

Retki venäjän kieleen

KUUDESTOISTA OPPITUNTI

TEEMA: APTEEKISSA

Tuossa on apteekki. Jos lääkäri on määrännyt mikstuuraa, teidän on mentävä osastolle, jossa on kyltti "Reseptien vastaanotto ja valmistettujen lääkkeiden saanti". Siinä otetaan vastaan tilaus ja annetaan kuitti, jossa mainitaan lääkkeen valmistumisaika.

"Valmiiden lääkkeiden" osastolta saa koti- ja ulkomaisia valmiita reseptilääkkeitä. On tarkoin pantava mieleen, kuinka niitä nautitaan — montako tablettia päivässä, ennen vaiko jälkeen syönnin jne.

Apteekissa on sellainenkin osasto, mistä jokainen voi ostaa tiettyjä lääkkeitä ilman reseptiä. Sen yllä onkin vastaava kyltti. Osastolla kuulee kysyttävän vitamiineja, kofeinia, analginia, nuhalääkkeitä, päänsärkylääkkeitä ym. Siellä kuulee myöskin, kuinka asiakkaat kertovat toisilleen, mikä "auttaa" mihinkin vaivaan: "Erinomainen vaikutus. Vaiva oli kuin pyyhkäisty pois!" "Niinkö, minäkin olen kuullut siitä." "Joo, se auttaa kaikista vaivoista..." "Voi, pitääköhän kokeilla?" Jotkut kuuntelevat näitä neuvoja ja ostavat mitä rohtoa milloinkin ja saavat kärsiä seurauksista ja turvautua lääkäriin. Vahingosta viisastuneina he sitten muistavat vanhaa hyvää venäläistä sananlaskua "Seitsemän kertaa mittaa, yhden kerran leikkaa."

микстура	mikstúra	mikstura
Приём рецептов	Prijóm retséptov	Reseptien vastaanotto
Готовые формы	Gotóvye fórmy	Valmislääkkeet
квитанция	kvitántsija	kuitti
Отпуск без рецептов	Ótpusk bez retséptov	Lääkkeitä ilman reseptiä
по одной таблетке	po odnói tablétke	yksi tabletti kerralla
по две таблетки	po dvé tablétki	kaksi tablettia kerralla
три раза (два раза, один раз) в день	tri ráza (dva ráza, odín raz) v-djen'	kolmesti (kahdesti, yhdesti) päivässä
после (до) еды	pósle (do) jedý	jälkeen (ennen) syöntiä
утром	útrom	aamulla
вечером	vétšerom	illalla
У вас есть анальгин, кофеин?	U vas jest' analgín, kofeín?	Onko teillä analginia, kofeinia?
Что у вас есть от головной боли, насморка, кашля?	Štso u vas jest' ot golovnói bóli, násmorka, kášlja?	Mitä teillä on päänsärkyä, nuhaa, yskää vastaan?
У вас есть что-нибудь от головной боли?	U vas jest' štso-nibúd' ot golovnói bóli?	Onko teillä mitään päänsärkyä vastaan?
«как рукой сняло»	"kak rukói snjaló"	"niinkuin kädellä olisi pyyhkäisty pois"
«Семь раз примерь, один раз отрежь»	"Sem' raz primér', odin raz otréž'"	"Seitsemän kertaa mittaa, yksi kerta leikkaa"

TEHTÄVÄ

Laatikaa ja kirjoittakaa vihkoonne keskustelu apteekissa. Tilanne: päätä kivistää, on saatava analginia. Lääke maksaa 31 kopeekkaa.

Seit-semässä osoit-teessa

LEHTEMME KIRJEENVAIHTAJAT KERTOVAT OIKEUDENKÄYTÖSTÄ NOVGORODISSA

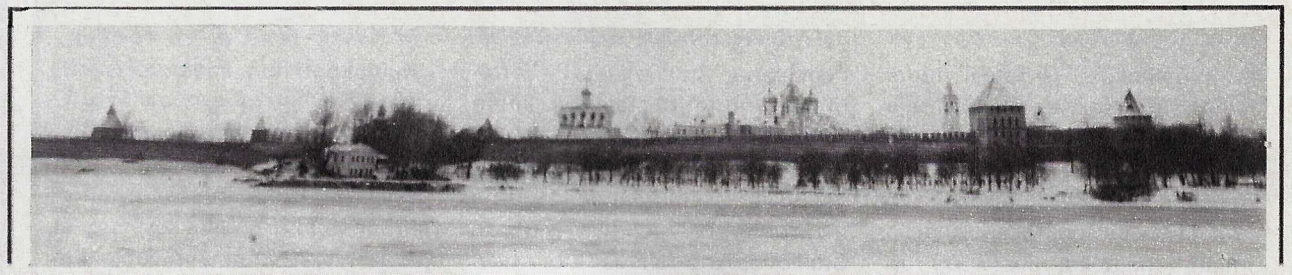

KIRJEENVAIHTAJAMME A. VENGEROV JA A. DANILEVITŠ KÄVIVÄT NOVGORODISSA TUOMIOISTUIMESSA, YLEISEN SYYTTÄJÄN LUONA, MILIISISSÄ, NOTARIAATISSA, JURIDISESSA NEUVONNASSA, OIKEUSOSASTOSSA JA KAUPUNGINJOHTAJAN LUONA SAADAKSEEN VASTAUKSIA ULKOMAISTEN LUKIJOITTEMME PYYNTÖIHIN KERTOA, KUINKA LAIT NEUVOSTOLIITOSSA TOIMIVAT, KUKA NIITÄ SOVELTAA JA KUKA HUOLEHTII NIIDEN NOUDATTAMISESTA — SIIS YLEENSÄ OIKEUDENKÄYTÖSTÄ.

Novgorodin Polyteknisen korkeakoulun opiskelijat seuraavat suurella kiinnostuksella oikeustiedon yliopiston rehtorin, lakitieteen lisensiaatin L. Vainerin luentoja.

N. PETROV, Novgorodin alueneuvoston toimeenpanevan komitean oikeusosaston esimies.

Latinasta peräisin oleva **juridinen-sana** merkitsee oikeudenmukaista ja oikeudenkäytöllistä. Se on olennaista kansanedustajien alueneuvostojen oikeusosastojen toiminnassa. Tärkein tehtävämme on lujittaa sosialistista laillisuutta, turvata valtiollisten, osuustoiminnallisten ja yhteiskunnallisten järjestöjen sekä kansalaisten oikeudet, toimia rikollisuutta vastaan ja poistaa niitä syitä ja olosuhteita, jotka edesauttavat rikosten ja muiden lainrikkomusten suorittamista.

Suurta huomiota oikeusosastot kiinnittävät kansan tuomioistuinten demokraattisten toimintaperiaatteiden turvaamiseen jotta sosialistinen laillisuus toteutuisi oikeudenkäytössä.

Me tutkimme kansalaisten huomautuksia ja ehdotuksia kansantuomioistuinten, valtion notaaritoimistojen, asianajajakollegioiden ja muiden oikeusvirastojen toiminnan parantamiseksi ja reagoimme välittömästi niiden toiminnassa ilmeneviin puutteisiin ja epäkohtiin. Me autamme juridisia osastoja niiden työssä tuotantolaitoksissa ja virastoissa.

VASTAUS SUOMALAISELLE TUOMARILLE

Otimme mukaamme kirjeen, jonka toimitukselle oli Suomesta lähettänyt varatuomari Matti Rintala. Häntä kiinnosti varsinkin neuvostoliittolaisten oikeuselimien toiminnan laadullinen puoli, pyrkimys mahdollisimman lyhyessä ajassa selvittää mahdollisimman paljon oikeusjuttuja?

Kyseessä ei käsittääksemme ole joutava uteliaisuus. Monissa länsimaissa tuomioistuimet ovat täynnä kaikenlaisia taloudellisia, poliittisia ja henkilökohtaisia rikkomuksia koskevia asioita, joten niiden ajoissa tapahtuva käsittely — useinhan sitä joudutaan odottamaan 2-3 vuotta — on hyvin kärkevä ongelma. Päätimme näyttää kirjeen Novgorodin alueellisen oikeusistuimen puheenjohtajalle Nikolai Švanjukoville (vastatkoon tuomari tuomarille).

"Vähättelemmekö laatua määrän kustannuksella?" näin muotoili itselleen Nikolai Švanjukov Matti Rintalan kysymyksen. Ja vastasi päättävästi: "Emme."

"Asia on niin, hän täsmensi ajatustaan, että juttujen käsittelyaika on lailla määrätty. Rikosasian käsittely on aloitettava viimeistään 28. päivänä sen saapumisesta tuomioistuimeen (joissakin asioissa aika on vieläkin lyhyempi). Siviiliasiat käsitellään kuukauden kuluessa ellei lyhyempää aikaa ole määrätty. Tosin joskus määräaikoja rikotaan esim. jutun poikkeuksellisen vaikeuden vuoksi tai ellei tärkeä todistaja saavu istuntoon jne. Nämä tapaukset ovat kuitenkin harvinaisia: 90 % rikosasioista ja 87,5 % siviiliasioista alueen kansanoikeuksissa käsittelyä ei ole rajoitettu määräajalla, jossa tuomio olisi langetettava. Jokaista asiaa käsitellään niin kauan, kuin on tarpeen todisteiden täydellistä ja kaikinpuolista tutkimista sekä laillista ja perusteltua tuomiota varten.

Tuomariemme työn laadusta voin sanoa, että viime vuonna alueellamme ei ole ollut näyttöä kansalaisten lainvastaisesta tuomitsemisesta. 97 % tapauksista, joissa kansantuomioistuimen rikospäätöksistä valitettiin ylempään oikeuteen, ja vastaavasti 92 % siviiliasioista, aluetuomioistuin jätti tuomion ilman muutosta. 3 % ja 8 % muutoksista johtuvat virheistä, jotka alueoikeus korjasi. Niitä olivat erheellinen laintulkinta, rangaistusten väärä soveltaminen ja todisteiden virhearviointi.

Pyysimme selittämään esimerkin avulla. Meille näytetään aluetuomioistuimen istuntopöytäkirjojen kopioita. Tässä muutamia oikeusjuttuja.

Novgorodin piirin kansanoikeus hylkäsi Zarja-tuotantoyhtymän työntekijän V. Mamajevan kanteen hänen ottamisestaan takaisin työhön. Hänet oli erotettu rokulin vuoksi. Kansantuomioistuin arvioi väärin todisteet. Oikeuskollegio muutti tä-

män päätöksen ja totesi uudelleenkäsittelyssä, että V. Mamajeva ei ollut poissa työstä omasta syystään. Oikeus määräsi V. Mamajevan otettavaksi takaisin työhön ja tuotantolaitoksen maksamaan hänelle korvausta 389 ruplaa 29 kopeekkaa.

L. Pjatakovin asiassa kansantuomioistuin oli soveltanut lakia väärin. Kollegio muutti tuomion ja määritteli teon uudelleen (kyseessä oli tappelu perheasioista) toisen pykälän mukaisesti ja ottaen huomioon tuomitun korkean iän sekä työpaikalta annetun myönteisen lausunnon, alensi hänen tuomiotaan. N. Tahtamyševin asiassa kollegio muutti myös tuomiota ja 2 vuoden vankeusrangaistus muutettiin ehdonalaiseksi.

"Tällaiset muutokset ovat silti harvinaisia, korostaa Nikolai Švanjukov. — Viimeisinä 5 vuotena peruutettujen ja muutettujen tuomioiden ja päätösten määrä on vähentynyt meillä noin neljänneksellä. Kansantuomioistuimet käsittelevät siis asioita pääosin oikein. Tämän halusin sanoa vastaukseksi herra Matti Rintalalle."

VALTION SUOJELUKSESSA

Novgorodissa näkee monien talojen seinässä taulun, jossa lukee: "Valtion suojelemaa kansakunnallista omaisuutta." Talot ovat muinaisen historian muistomerkkejä, niitä suojellaan ja niistä huolehditaan. Kaikkiako ja ainako? Saadaksemme selville, kuinka Novgorodissa vaikuttaa Laki historian ja kulttuurin muistomerkkien suojelusta ja käytöstä, menemme Novgorodin alueen toimeenpanevan komitean kulttuurihallinnon muistomerkkisuojelun osastolle.

Meidät ottaa vastaan vanhempi arkkitehti Galina Utkina. Ja heti yllätys. Galina Utkina näyttää meille Novgorodin Leninskin kaupunginosan yleisen syyttäjän kirjettä: "Syyttäjänvirastoon tulleen ilmoituksen mukaan novgorodilainen Steklovolokno-tehdas ei ole ryhtynyt toimiin rakennustaiteen muistomerkin, Uspenja-kirkon, suojelemiseksi. Pyydämme esittämään tutkimusasiakirjan..."

"Tämä tehdas tuottaa meille harmaita hiuksia, kommentoi Galina Utkina. — Olemme yrittäneet sanan voimalla ja sakottamalla, mutta toistaiseksi ilman tulosta."

Meille näytetään Novgorodin välitysistuimen päätöstä 1 p:ltä lokakuuta 1977, jonka mukaan Steklovolokno-tehdas tuomitaan maksamaan sakkoja kulttuurihallinnolle 4000 ruplaa, ja Leninskin kaupunginosan tuomioistuimen päätöstä 17 p:ltä elokuuta 1978 tehtaan kahden vastuunalaisen työntekijän — päämekaanikko A. Koltsovin ja pääenergeetikko V. Kaluginin — sakottamisesta 500 ruplalla muistomerkin suojelutoimien laiminlyömisestä.

Galina Utkina selittää meille, että 4000:sta alueella suojeltavasta ja rekisteröidystä historian ja kulttuurin muistomerkistä osa on luovutettu suojeluvuokrasopimuksin eri järjestöille. Melkein kaikki vuokraajat huolehtivat muistomerkeistä ja suojelevat niitä. Steklovolokno-tehtaan tapaus on poikkeus, mutta sitäkin valitettavampi, koska se tapahtuu kaupungissa, jossa muistomerkkeihin suhtaudutaan hellävaraisesti.

Novgorodin kaupungin toimeenpanevan komitean päätöksen mukaan vanhan kaupungin alueelle saadaan rakentaa vasta arkeologisten tutkimusten jälkeen ja muistomerkkien suojeluelinten luvalla. VSFNT:n ministerineuvosto antoi 16. kesäkuuta 1978 asetuksen vuosina 1979—1985 Novgorodin alueella suoritettavista suurista entistämistöistä ja myönsi tarkoitukseen huomattavasti varoja. Nyt on käynnissä valtakunnan historian ja kulttuurin muistomerkkien luettelointi. Koko maan mitassa tätä työtä johtaa SNTL:n kulttuuriministeriö.

Sanalla sanoen Novgorodissa huolehditaan muistomerkeistä. Tosin kuten ennenkin ja niin kuin muissakin kaupungeissa matkailijoista valitetaan paljon. Niinpä kuulun Jurjevin luostarin kirkon seinillä on tämäntyyppisiä kirjoituksia: "Kolja ja Ljuba olivat täällä." Valitettavasti muutamat turistit ovat 800 vuodessa muuttuneet hyvin vähän. Sofian tuomiokirkkoa entistettäessä seinästä löytyi kirjoitus, joka oli raapustettu siihen jo 1100-luvulla: "Keitettiin puuroa, paistettiin piirakoita, mene sinne." Kirjoitus oli pyyhitty yli, ja sen alle joku, luultavasti kirkonpalvelija, oli lisännyt: "Kuivukoot nuo kädet, oi syntinen sielu."

Valtio suojelee Novgorodissa paitsi historian ja kulttuurin muistomerkkejä, myös luonnon ympäristöä. Suojeluksessa ovat joet — verkkainen Olhavanjoki ja vuolas Msta, Novgorodin alueen harvametsäiset tasankomaat, sinihohtoiset järvet muun muassa kuulu Ilmajärvi.

Kaupungin syyttäjänvirastossa syyttäjä Vasili Svijazov kertoi toimenpiteistä, joihin ryhdytään, jos syyttäjänvirasto havaitsee ympäristön suojelulakeja rikotun.

Tutustuimme yleisen syyttäjän kaupunkineuvoston toimeenpanevalle komitealle antamaan esitykseen Pitbajoen kalakuolemista, jotka johtuivat Azot-tuotantoyhtymän jokeen päästämistä puhdistamattomista vesistä. Meidän aikana käytiin vakavaa keskustelua tämän murheellisen tapahtuman syistä. Sen konkreettiset syylliset tunnetaan, he ovat yhtymän erään osaston esimies ja hänen apulaisensa. Heitä sakotetaan yleisen syyttäjän esityksestä, vahingon osittaiseksi korvaamiseksi, kuukauden palkan suuruisella summalla.

Kaupungin syyttäjällä riittää töitä. "Ympäristönsuojeluun — kyseessähän on perustuslain vaatimus — kiinnitämme suurta huomiota, sanoo Vasili Svijazov. — Tehtävä on selvä: on eliminoitava kaikki lainrikkomukset tällä alalla."

MOPEDIJUTTU

Hiljan "Novgorodin nuorisoliittolainen" -lehdessä julkaistiin "Piha, katu ja nuoriso" -osastossa insinööri E. Mamedovan artikkeli "Mopedijuttu". Keskenkasvuiset olivat murtautuneet vieraaseen autotalliin, vieneet mopedin, ajelleet kylälkseen ja piilottaneet. Omistaja oli kääntynyt miliisin puoleen, esine löytyi ja nousi oikeusjuttu moottoriajoneuvon anastamisesta — VSFNT:n rikoslaki § 144.

Artikkelin tekijä kysyy, miksi juttu syntyi, miksi aina keväisin miliisin puoleen käännytään anastettujen mopedien, scootereiden ja moottoripyörien takia! Hän vastaa: paitsi nuorten tekniikkaan kiinnostusta vauhtiin ja seikkailuun syy on myös siinä, että eräät keskenkasvuiset on jä-

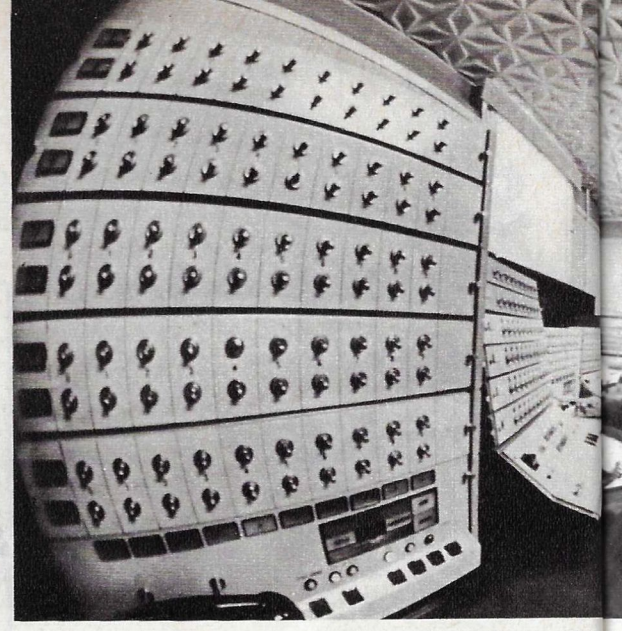

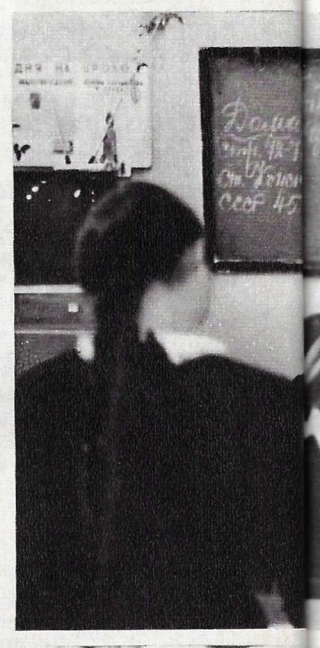

Kuten muissakin Neuvostoliiton kouluissa Novgorodin 8-luokkalaiset opiskelevat Neuvostovaltion ja -oikeuden perusteita. Koulussa N:o 1 opettaa M. Petrova. Oppitunnin aiheena on "Oikeus sivistykseen".

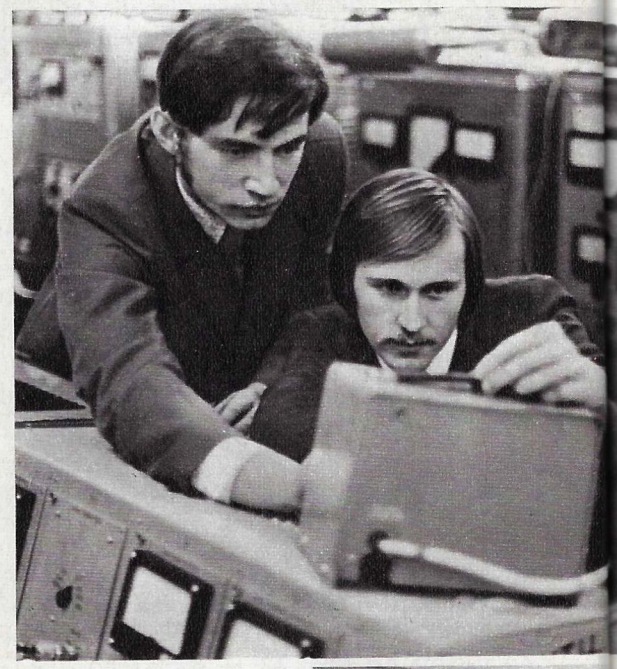

SNTL:n perustuslain 151. pykälän mukaisesti oikeuden käyttöä Neuvostoliitossa harjoittavat vain tuomioistuimet. Tuomarit ja kansanlautamiehet ovat riippumattomia ja ainoastaan lain alaisia. Tämä on yksi Neuvostoliiton oikeusjärjestyksen johtavista periaatteista.

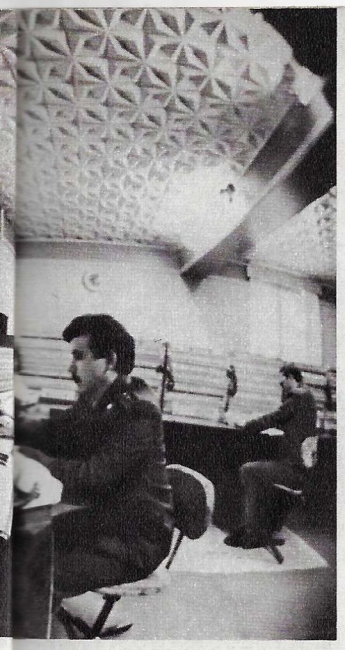

On tärkeää todeta rikos hyvissä ajoin, pidättää, ja paljastaa syylliset. Kuvassa: kansantalouden kohteiden ja kansalaisten yksityisomaisuuden keskussuojeluaseman kojetaulu.

Keskenkasvuisten huollottomuuden ja rikkomusten ehkäisy, heidän oikeuksiensa ja laillisten etujensa suojelu, heidän erityislaitoksissa tapahtuvan kasvatuksensa tarkkailu ja oikeusrikkomusten käsittely ovat keskeisiä tehtäviä alaikäisasioiden lautakunnissa, joita toimii kansanedustajaneuvostojen toimeenpanevien komiteoiden yhteydessä. Kuvassa: vapaaehtoinen kasvattaja, työnmestari S. Gerasimov holhokkinsa S. Pautovin kanssa.

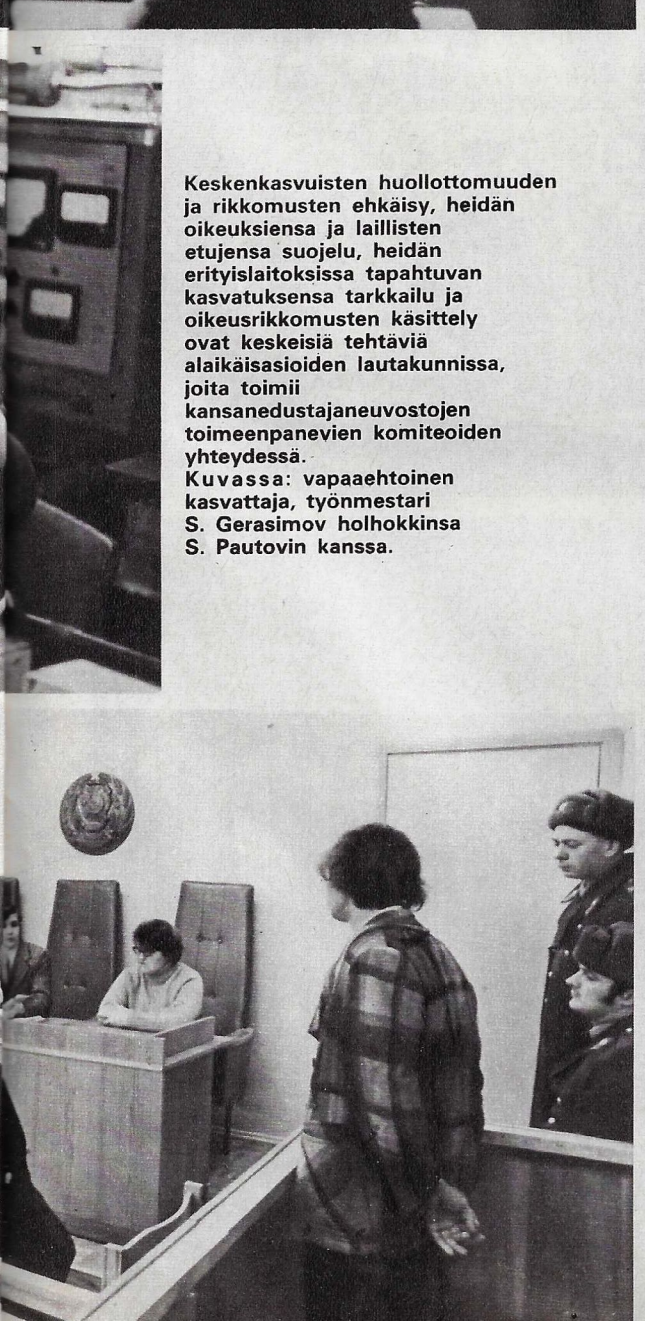

tetty oman onnensa nojaan. Koulun jälkeen he vetelehtivät kadulla, mistä ei ole enää pitkä matka rikoksen tielle.

Alaikäisten lainrikkomukset huolestuttavat, ja niiden ehkäisyyn kiinnitetään paljon huomiota ja voimia. Vakuutuimme tästä käydessämme Leninskin kaupunginosan kansanedustajien neuvoston nuorisolautakunnassa, jonka työstä kertoi meille sen puheenjohtaja Jekaterina Mitšurina. Lautakunnassa on 11 henkilöä — opettajia, lääkäreitä, nuorisoliiton edustajia ja miliisin lastenhuoneiden työntekijöitä. Se toimii VSFNT:n korkeimman neuvoston puhemiehistön jo vuonna 1967 vahvistaman asetuksen pohjalla.

Lautakunnan valvonnassa on yli 300 "vaikeaa" keskenkasvuista, kuten sanonta kuuluu. Heistä eräät ovat ehdonalaisessa vapaudessa tai tuomion toimeenpanoa on lykätty. Muutamat ovat palanneet kaupunkiin kasvatuslaitoksesta. Jokaiselle näistä keskenkasvuisista on lautakunta nimennyt vapaaehtoisen kasvattajan. Kasvattajien työ on äärimmäisen tehokasta. Niistä nuorista, jotka ovat ennättäneet jo "käydä oikeudessa", vain yksi on pettänyt hänelle osoitetun luottamuksen. Hän ei opiskellut, vaan juopotteli ja rähinöi, jolloin kansantuomioistuin lautakunnan ehdotuksesta muutti ehdonalaisen tuomion vankeudeksi. Muut ovat osoittautuneet luottamuksen arvoisiksi. Esim. Mihail Smirnov. Hänet tuomittiin ilkivallan harjoittamisesta vuodeksi ehdonalaisella koetusajalla. Hänen vapaaehtoinen kasvattajansa Anatoli Pavlov, sen musiikkiopiston opettaja, jossa Smirnov opiskelee, on varma, että mitään samanlaista ei tämän nuorukaisen elämässä tule toistumaan. Hyvin käyttäytyvät muutkin keskenkasvuiset.

"Työ on yleensä ottaen vaikeaa, valittaa Jekaterina Mitšurina, — toisinaan tuntee kipeää tyytymättömyyttä. Selität pojalle, kuinka asiat ovat, vetoat omantuntoon ja järkeen, ja huomaat ettei mikään tehoa."

Kaupungissa tehdään paljon sen eteen, että nuorilla olisi missä viettää vapaa-aikaa kunnolla: on musiikki- ja urheilukouluja sekä tekniikan kerhoja. Nuorten merimiesten kerhossa pojat opettelevat merenkäyntitaitoja kahdella oikealla laivalla ja tekevät retkiä laivaveneillä. Kaupungille on luovutettu käytöstä poistettu TU-114 -lentokone, johon piakkoin perustetaan nuorten lentäjäin kerho.

Olhovanjoen entinen "Suursilta" on purettu ajat sitten. Ennen vanhaan siltä heitettiin veteen kerettiläisiä, varkaita ja rosvoja, siellä käytiin kuuluja nyrkkitappeluita. Kenties on symbolista, että siellä, mistä se alkoi, aivan Novgorodin Kremlin muurien juurella, on nyt tekninen keskikoulu.

"VUOSISADAN KAUPPA"

Oikeudenkäyttö ei rajoitu vain lainrikkomuksiin ja taisteluun niitä vastaan, ts. kiistakysymyksiin ja niiden oikeudelliseen selvittelyyn. Suurin osa siitä on lainmukaista käyttäytymistä, lakien noudattamista ja niiden soveltamista talous-, kulttuuri-, kansalais- sekä yksityiselämässä.

Komarovin kadulla sijaitsee avioliittopalatsi, jossa on kaupungin siviilirekisteritoimisto. Siinä suoritetaan päivittäin hyvin monia oikeustoimia. Vuosikaudet kiisteltiin tämän palatsin paikasta. Asian ratkaisi täältä löydetty 1200-luvulta peräisin oleva tuohikirjoitus: "Tässä menin naimisiin." Palatsi päätettiin rakentaa löytöpaikalle. Olipa asia miten hyvänsä, se rakennettiin siihen ja vastanaineille annetaan muistoksi tuon muinaisen asiapaperin kopio.

Naapurikadulla on ilmoitustaulu, jossa lukee "myydään ja ostetaan". Mitä ilmoitukset koskevat? Autotalli myytävänä, talo myytävänä Novgorodissa, talo myytävänä Tartossa. "Ostan talon Novgorodista." tämä on myös lainkäyttöä: siviililain mukaisten osto- ja myyntisopimusten soveltamista. Päätimme poiketa notaarin toimistoon.

Vanhempi notaari Ludmila Zvontsova on työskennellyt yli 30 vuotta lakialalla, vuodesta 1956 notariaatissa. Hän kertoo: Tänään toimisto on vahvistanut muutamia perimysasioita: yhden 1257 ruplan summalle, toisen 507 ruplan ja kolmannen 671 ruplan summalle. Niistä suoritettiin perintöveroa ensimmäisestä 125 ruplaa 70 kopeekkaa, toisesta 25 ruplaa 40 kopeekkaa, kolmannessa tapauksessa perijä oli perintöasetuksen mukaisesti vapautettu maksusta.

"Kaiken kaikkiaan, kertoo Ludmila Zvontsova, — vuonna 1978 9 kuukaudessa suoritettiin 31 451 notaaritoimitusta. Toimisto vahvistaa asiakirjoja, hoitaa perintöasioita sekä talojen ja muun omaisuuden osto- ja myyntiasioita."

Ulkoisesti notaarin työ voi olla melko huomaamatonta, silti se on hyvin hyödyllistä. Kansalainen saa neuvoja epäselvissä omaisuusasioissa, apua eläke- ja perintöasiakirjojen laatimisessa sekä monissa muissa kysymyksissä, joissa tarvitaan asianmukaisesti laadittuja papereita.

Novgorodissa kohdallemme osui melko poikkeuksellinen omaisuusasia. Novgorodin museo- ja suojelualueen apulaispäällikkö Vladimir Gormin nimitti tätä osto- ja myyntisopimusta leikillään "vuosisadan kaupaksi". Sitä se on kaupungille ja museolle.

Museo osti V. Lukjanovilta maan suurimman muinaisvenäläisten rahojen yksityiskokoelman ja maksoi hänelle siitä 75000 ruplaa. Ja kokoelma on todella sen arvoinen.

Näimme historian ja numismatiikan spesialistien allekirjoittamat asiantuntijalausunnot. Kuten eräs historioitsija kirjoittaa kokoelma on ainutlaatuinen venäläisten rahojen yksityiskokoelma, jolle ei löydy tällä hetkellä vertaista Neuvostoliitosta eikä ulkomailta. Niinpä siinä on 6 venäläistä hopearahaa tuhatluvun vaihteesta, kymmenkopeekkaisten harkkoja, vuoden 1654 ruplanrahoja ja vuoden 1655 taalereja ym. Tässä kohden lienee parasta lopettaa luettelo, joka saattaisi käydä numismaatikkojen hermoille.

Muinainen Novgorod oli Venäjän valtakunnan huomattava rahatalouskeskus, siksi kokoelmassa on paljon novgorodilaisia rahoja. Museo laatii tieteellistä luetteloa niistä, itse rahat on tarkoitus panna näytteille yhteen kauppatorin muinaismuistomerkeistä, Ivan-na-Opokahin kirkkoon.

Valtion omistukseen siirtyi täten kokoelma, jonka hankkimiseen V. Lukjanov oli pitkän elämänsä varrella pannut kaikki palkkatulonsa ja säästönsä. Kansalaisten omistusoikeutta ja yksityisomaisuutta suojaavien lakien sekä historian ja kulttuurin muistomerkkien suojelua ja käyttöä

koskevien lakien mukaisesti valtio ostaessaan kokoelman palautti keräilijälle tämän kulut ottaen huomioon sen nykyisen aineellisen ja tieteellisen arvon.

TUNNETTAVA JA TÄYTETTÄVÄ

Lait on tunnettava, jotta ne voisi täyttää — tämä on tunnus, jonka mukaisesti kaupungissa annetaan lakiasiain valistusta ja -opetusta. Tehtävä on asetettu näin: oikeuskulttuurin on oltava olennainen osa jokaisen kansalaisen yleiskulttuuria.

Novgorodissa tapasimme monia niistä, jotka tekevät tätä oikeusvalistusta — keskikoulun opettajia, jotka opettavat 8-luokkalaisille uutta oppiainetta nimeltä neuvostovaltion ja -oikeuden perusteet, oikeustietojen kansanyliopiston rehtorin, kaupungin tuotantolaitosten ja järjestöjen juridisten palvelujen työntekijöitä ja Polyteknisen korkeakoulun opettajia.

Tapasimme muiden muassa Nelli Melnikovan, joka on Planeta-tuotantoyhtymän lakimies ja oikeustietojen yliopiston haaraosaston vapaaehtoinen rehtori. Hän kertoi, että vuosittain haaraosastossa opiskelee 200—220 henkilöä; 9 toimintavuoden aikana yliopiston on päättänyt liki 2000 henkilöä. Opinto-ohjelma on kaksivuotinen. Opiskelijat ovat toverioikeuksien jäseniä, ammattiyhdistysaktiiveja ja kansantarkastajia. Tuotantolaitoksessa on kuukausittain radioluentoja — 20—30 minuutin keskusteluja lakiasioista.

Nelli Melnikova johtaa myös vapaaehtoista lainopillista neuvolaa. "Vuosittain puoleeni kääntyy noin 500 henkilöä, hän kertoo. — Etualalla ovat asuntoasiat, työpaikan vaihto, avioerot, palkanmaksu vajaista työpäivistä, naisten erikoisedut työasioissa jne."

Tietenkin pääosan hänen ajastaan vievät sopimus- ja vaatimusasiat, toisin sanoen hänen suorat velvollisuutensa. Vuosittain hän joutuu solmimaan ja kontrolloimaan jopa 5000 sopimusta. Tuotantolaitoksen hallintoa automaatisoidaan, ja Nelli Melnikova pohtii yhdessä johdon kanssa, kuinka sopimusvaatimusten täyttämisen seurannassa voitaisiin soveltaa tietokoneita, varsinkin kun muilla tuotantolaitoksilla on jo kokemusta niiden käytöstä.

Paitsi sopimus- ja vaatimusasioita sekä osallistumista välitystuomioistuimen työhön tehtaan juristi tarkkailee myös tuotantolaitoksen johtajien antamien määräysten laillisuutta.

Lopuksi käynti Novgorodin kaupunginjohtajan, ts. kansanedustajien kaupunginneuvoston toimeenpanevan komitean puheenjohtajan Boris Švedtšikovin luona. Suuresta työtaakastaan huolimatta — Novgorodissa, kuten kaikkialla Neuvostoliitossa valmistauduttiin noina päivinä SNTL:n Korkeimman neuvoston vaaleihin — Boris Švedtšikov löysi aikaa keskustellakseen kanssamme. Meitä kiinnosti neuvoston, sen toimeenpanevan komitean ja kansalaispiirien osuus laillisuuden ja oikeusjärjestyksen turvaamisessa sekä Novgorodin kansainväliset oikeudelliset suhteet.

Tässä on käsittääkseni tärkeintä, pohdiskelee puheenjohtaja, että luodaan kaikki mahdolliset sosiaaliset edellytykset lainrikkomusten syitten poistamiseksi.

Tällä alalla työtämme auttavat suunnitelmat Novgorodin kansantalouden kehittämiseen tähtäävistä toimenpiteistä. Asuntotuotannon vauhtia lisätään, koska asunto-ongelmat eivät ole poissa kaupungin päiväjärjestyksestä. Kaikki me ymmärrämme, että oikeusjärjestyksen lujittaminen riippuu paljolti kulttuurin kehityksestä. Kaupunkiin rakennetaan draamateatteri ja kahta kulttuuripalatsia. Paljon huomiota kiinnitetään terveydenhoitoon — Leniniläinen komsomol -tehtaalle ja Azot-yhtymälle rakennetaan sairaaloita, ja muitakin terveydenhoitolaitoksia on nousemassa.

Koko työmme pohjana on kaupungin sosiaalis-taloudellinen kehityssuunnitelma vuosille 1976—1980. Se on niin sanoakseni neuvoston työn perusta. Suunnitelmaan sisältyy väestön ammattirakenteen ja työolojen parantaminen, työntekijäin ammattitason kohottaminen, hyvinvoinnin kasvu ja muut seikat.

SNTL:n uusi perustuslaki samoin kuin laki kansanedustajan asemasta antavat neuvostolle riittävästi oikeuksia. Neuvostot kontrolloivat lainsäädännön noudattamista, turvaavat valtiollisen ja yhteiskunnallisen järjestyksen, sosialistisen omaisuuden suojaamisen, kansalaisten, tuotantolaitosten ja virastojen oikeudet, toimivat lainrikkomusten ehkäisemiseksi. Kansan valitsemat edustajat nauttivat suurta kunnioitus-

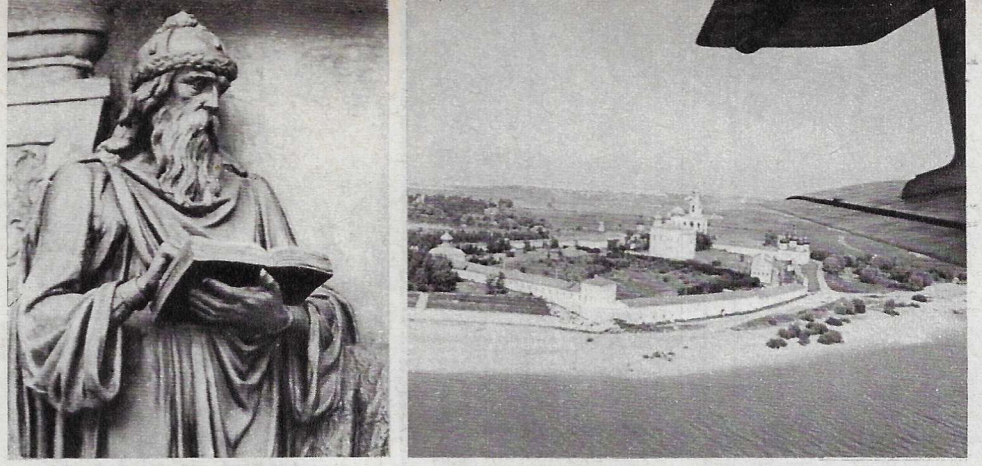

Osa Venäjän tuhatvuotismuistomerkkiä, joka pystytettiin Novgorodiin vuonna 1862. Jaroslav Viisas pitää kädessään "Venäjän totuutta", valtakunnan ensimmäistä lakikokoelmaa. Oikealla: Novgorodin Jurjev-luostari, valtion suojeluksessa oleva rakennustaiteen muistomerkki.

Asianajajat avustavat kansalaisia asunto-, työ- ja omaisuuskiistoissa, turvaavat kansalaisten oikeuden puolustukseen ja selittävät neuvostolakeja. Kuvassa asianajaja A. Borodulin antamassa lainopillista neuvontaa.

Rakennustaiteellisia muistomerkkejä luovutetaan usein kirkkoneuvostojen maksuttomaan käyttöön uskonnollisia menoja varten. Näissä tapauksissa Kulttuurihallinto ja kirkkoneuvosto solmivat rakennuksen suojelu- ja vuokrasopimuksen.

Novgorodin yhdistetyn museo- ja suojelualueen apulaisjohtaja V. Gormin voi olla tyytyväinen: solmitun kauppasopimuksen kautta museolle on hankittu muinaisvenäläisten rahojen suurin yksityiskokoelma.

ta, ja kysymys onkin työn hyvästä järjestelystä. Kaupungin huomattavista tapahtumista mainitsisin neuvoston täysistunnot, jossa kuuntelemme selontekoja tuomioistuinten ja syyttäjien työstä. Vuoden 1978 toukokuussa järjestimme konferenssin, joka oli omistettu oikeusjärjestyksen lujittamiselle ja oikeuskulttuurin kohottamiselle. Ihmisten täytyy käyttää laajasti oikeuksiaan ja sitä varten myös tuntea lait.

On sanottava, että lainrikkomusten tehokkaassa ehkäisyssä eivät riitä pelkästään lainmukaisuuden ja oikeusjärjestyksen turvaavien erityiselinten ponnistukset. Kysymys on koko yhteiskunnan asiasta.

Välinpitämättömyydestä kielivä lauselma, "mitäs se minulle kuuluu", ei ole tyypillinen neuvostoihmiselle. Siksi neuvosto kiinnittää paljon huomiota toverioikeuksien ja vapaaehtoisten järjestyspartioiden työhön. Ovathan ne järjestysrikkomuksia vastaan toimivia joukkomittaisimpia järjestöjä. Tietenkin näiden istuimien tuomiot ovat toverillisia eivätkä tuomitsevia — toisinaan riittää kun henkilölle, jonka käytös aiheuttaa vahinkoa perheelle, naapureille ja työkollektiiville — esimerkiksi juopottelu — osoitetaan hänen virheensä ja paheksutaan niitä julkisesti, jotta hän tiedostaa tekonsa ja alkaa käyttäytyä niin, kuin haluaisi muiden itseään kohti käyttäytyvän.

Ratkomme vielä yhtä ongelmaa. Kaupunkimme kasvaa nopeasti. Ennen sotaa sen asukasluku oli 40000, nyt 200000, ja muuttoliike kaupunkiin jatkuu vilkkaana. Meidän pitää, jos näin voi sanoa, "novgorodilaistaa" tulijat, juurruttaa heihin meidän perinteemme.

Kansainvälisistä oikeussuhteistamme on sanottava, että ne laajenevat vuosi vuodelta. Novgorodilla on kolme ystävyyskaupunkia — Uusikaupunki Suomessa, Nantes Ranskassa ja Moss Norjassa. Kaupungissamme on SNTL—Ranska, SNTL—Suomi ja SNTL—Norja -Seurojen osastot. Vuosittain Novgorodissa käy yli 45000 ulkomaista turistia.

Myös ulkomaiset markkinat ovat meille tuttuja — Novgorodin tuotantolaitosten tuotteita viedään 43 maahan. Tähän liittyvät oikeustoimet suoritetaan tietenkin asianmukaisen korkealla tasolla.

Neuvostoliiton Iso Tietosanakirja

Neuvostoliiton Ison Tietosanakirjan (NIT) viimeinen, 30. osa on tullut painosta. Monivuotinen työ on saatu päätökseen. Työ, johon otti osaa yli 10000 tiedemiestä, valtiomiestä ja yhteiskunnallista toimihenkilöä, edustajia kaikilta tieteen, tekniikan ja kulttuurin aloilta. Tietosanakirjan päätoimittaja on tunnettu fyysikko, Lenin- ja Nobel-palkintoja saanut, akateemikko A. Prohorov.

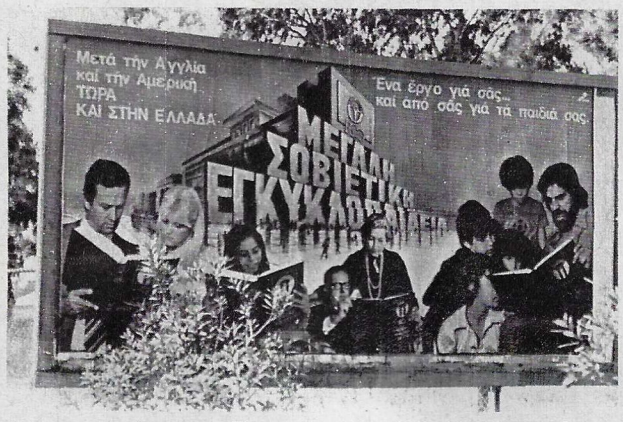

Neuvostoliiton Ison Tietosanakirjan julkaisemisesta kertova mainos Kreikassa.

Neuvostoliittolaiset ja ulkomaalaiset lukijat ovat täten saaneet tietojen yleiskokoelman, universaalisen peilin, josta heijastuu koko maailma, sen historiallinen ja nykyinen älyllinen rikkaus.

NIT:n toisen ja kolmannen laitoksen välillä on tasan 20 vuotta. Näiden kahden laitoksen aineistoa, mm. samannimisiä artikkeleita vertailtaessa on erityisen silmiinpistävää, kuinka dynaamista aikakautemme on, kuinka maailma muuttuu silmiemme edessä, kuinka ihmiskunnan edistykselliset voimat kasvavat. Suurta huomiota NIT:n kolmannessa laitoksessa on kiinnitetty sosialistisiin maihin. Vielä vuonna 1950 SEV:n maiden osalle tuli vain 18% maailman teollisuuden tuotannosta, nykyään luku on 30%.

Opettavaisia ovat myös NIT:n eri laitoksissa julkaistut artikkelit "Siirtomaat ja siirtomaapolitiikka". Jos toisessa laitoksessa (1949—1958) kerrottiin, että siirtomaiden asukasluku vuonna 1948 oli 675 miljoonaa henkeä, niin kolmannessa tuodaan esiin luku 11 miljoonaa. Tietosanakirjassa huomautetaan, että 20 vuoden (1958—1978) aikana YK:n jäsenyyteen on tullut 60 nuorta kehitysmaata.

Tietosanakirjan laatijoilla on ollut vaikea ja vastuunalainen tehtävä kertoessaan tieteellis-teknisen vallankumouksen rajusta kehityksestä. Kolmanteen laitokseen on uusien käsitteiden lisäksi tullut monien uusien tieteenhaarojen, jopa täysin uusien tieteenalojenkin esittelyjä. Toisesta laitoksesta puuttuivat käytännöllisesti katsoen kokonaan sellaiset osat kuin "Atomitekniikka", "Tietokonetekniikka." "Teknisten laitteiden toimintavarmuus", "Järjestelmätekniikka", "Järjestelytekniikka", "Bioniikka" ym. Kolmannessa laitoksessa näille tieteenaloille on omistettu satoja artikkeleita. Avaruusaihe puuttui melkein tyystin vanhasta laitoksesta, siitä kertoi ainoastaan 7 pienehköä artikkelia. Nykyisessä laitoksessa 350 teemaa.

Toisessa laitoksessa teema "Automatio ja telemekaniikka" sisälsi 70 artikkelia, kolmannessa laitoksessa aiheesta "Tekninen kybernetiikka ja tuotannon automatisatio" kertovien artikkeleiden määrä on noussut 470:ään. Kun elektroniikka oli ennen edustettu vain muutamin termein, niin nyt "Elektronitekniikasta" kertoo 380 artikkelia. Matematiikan osassa annetaan monia tietoja tietokonematematiikasta, informaatioteoriasta, operaatiotutkimuksista, peliteoriasta, matemaattisesta taloustieteestä ja muista. Fysiikan osa selvittää käsitteet "Kvanttielektroniikka", "Laser", "Epälinjainen optiikka", Holografia", "Ohjattava ydinfuusio" jne. "Kiinteiden kappaleiden fysiikan" osaa on huomattavasti laajennettu ja laadullisesti muutettu. Uusista fysiikan keksinnöistä on myöskin ilmestynyt artikkeleita, kuten esimerkiksi "Kvasihiukkaset", "Kvarkit", "Hyperydin". Kemiaa käsittelevissä artikkeleissa kerrotaan mm. sellaisista tämän tieteenhaaran nykyaikaisista aloista kuin bioorgaaninen kemia, elemento-orgaanisten yhdisteiden kemia, plasmakemia, fysikaallis-kemiallinen mekaniikka.

Biologia, geologia, astronomia ja lukuisat muut eri tieteiden ja tieteenhaarojen sektorit tulevat esiin täysipainoisesti ja perustellusti. Niihin liittyy suuri joukko perustavaa laatua olevia tietoja.

Neuvostoliiton Iso Tietosanakirja ilmentää 20000 tekstisivullaan, satoine tuhansine numerotietoineen, päivämäärineen, tosiasioineen kaikkea sitä tietojen monipuolisuutta, minkä ihmiskunta on hankkinut historiansa aikana. 100000 artikkelissa, 36000 kuvassa, 1 650 kartassa (niiden joukossa 508 värikarttaa) on systematisoitua tietoa toimintamme kaikilta aloilta. 37500 artikkelissa on valikoitu kirjallisuusluettelo.

NIT:n uudessa painoksessa on yli 20000 artikkelia kaikkien aikakausien ja kansojen historian merkkihenkilöistä, tiedemiehistä, kirjallisuuden ja taiteen edustajista.

Kasvaneesta mielenkiinnosta tietosanakirjoja kohtaan kertovat seuraavat luvut: kun NIT:n ensimmäinen painos (1926—1941) ilmestyi 60000 kappaleen suuruisena ja toinen 300000 kappaleen, niin kolmas painos on jo 632000 kappaletta; tässä suhteessa sille ei löydy vertaista maailman tietosanakirjojen joukossa. NIT:n suosio on ylittänyt maamme rajatkin. Se julkaistaan kokonaisuudessaan USA:ssa englanninkielisenä (20 osaa on jo valmiina). Kreikassakin on jo julkaistu NIT:n ensimmäiset osat. Tietosanakirjan käännöstyöt on aloitettu myös Italiassa. Bangladešistä on esitetty tilaus...

Tietosanakirjan tieteellisen objektiivisuuden myöntävät muutkin kuin ystävämme ja aatetoverimme. Tunnettu ruotsalainen porvarillinen sanomalehti Dagens Nyheter kirjoitti tutkittuaan 29. osassa julkaistun Ruotsi-artikkelin: "Näkemys Ruotsin poliittisesta elämästä on vakava ja selvä... Todellisuuden vääristelyä ei tarvitse pelätä".

Vaikka tietosanakirjan valtaisa kokoamistyö tapahtui hyvin lyhyessä ajassa (1969—1978), elämä on tuonut muutoksia jopa näinkin operatiiviseen painokseen. Tämä on ominaista varsinkin yhteiskunnallis-poliittisen elämän ilmiöille. Kustannusliike Sovetskaja ensyklopedija on aikeissa julkaista jo tänä vuonna suurena painoksena yksiosaisen "Neuvostoliiton ensyklopedian" huomioiden näin maailmantapahtumien operatiivisemman valaisun välttämättömyyden. Sanakirjaan tulee 80000 artikkelia, kooltaan se on 450 tekijänarkkia (1 600 sivua). Tarkoituksemme on myöskin valmistaa ja julkaista 3-4 seuraavan vuoden aikana suuret yksiosaiset ensyklopediasanakirjat kaikilta tieteen ja tekniikan pääaloilta (matematiikan, fysiikan, kemian, biologian, polytekniikan, maatalouden, eläinlääketieteen, maantieteen, filosofian, lakitieteen, kirjallisuuden, taiteen sanakirjat sekä monia muita).

Edessä on NIT:n neljännen laitoksen valmistelutyö.

S. KOVALEV, NIT:n ensimmäinen varapäätoimittaja, filosofian tohtori, professori.

Alla Pugatševa

Kitara soi hiljakseen nietosten keskellä geologien majatalossa Salehardissa, maailman ainoassa tarkalleen Napapiirillä sijaitsevassa kaupungissa. Ikkunan takana tanssivat äänettömät revontulet. Ja tyttö lauloi rakkaudesta, hellyydestä, lämmöstä. Sitten me lensimme aivan maailman äärille, missä ei ollut enää puuta, pensasta eikä kelkan jalasten jälkiä. Ympärillä levittäytyi tundra, yhtä tasaisena kuin valkealla, tärkätyllä liinalla katettu pöytä. Silloin tällöin saattoi lentokoneen ikkunasta nähdä poraustorneja: ihmiset etsivät öljyä ja kaasua. Auto pysähtyi, telaketjuin varustettu jokapaikankulkija tuli tilalle ja lähdimme kohti Pingvin-kyltillä varustettua ruokalaa, jokaista tiellä eteen tullutta kuoppaa kumartaen. Tämä geologien ruokala oli samalla kertaa sekä ravintola että konserttisali, jossa seisoi uudenuutukainen piano. Alla Pugatševa antoi tuolloin erään ensimmäisistä soolokonserteistaan. Hän lauloi väsymättä, poistumatta kertaakaan kiireellä kokoon kyhättyjen kulissien taakse.

Vuotta aikaisemmin hän oli tehnyt nuorisoradion ohjelmaryhmän kanssa matkan pienellä höyrylaivalla pitkin Tjumenin alueen jokia. Myös silloin hän lauloi geologeille, öljynporaajille, geofyysikoille, poronhoitajille. Hän ei ollut tuolloin täyttänyt vielä kahdeksaatoista. Viihdenäyttämöltämme ei löydy varmaan montakaan taiteilijaa, joka niin antaumuksellisesti rakastaa esiintymistä ja yhtä vakavasti suhtautuu laulamiseen.

Alla Pugatševa ei ole aina tyytyväinen siihen, mitä säveltäjät ja runoilijat kirjoittavat; hän säveltää ja sanoittaa myöskin itse. Tämä siksi, että hän tarvitsee sekä melodian että sanat, niiden täytyy sulautua yhdeksi ainoaksi avaimeksi, joka pystyy ilmentämään nimenomaan hänen suhtautumisensa elämään, auttaa häntä löytämään lyhimmän tien jokaisen salissa istuvan kuulijan sydämeen.

Kaikki Pugatševan laulut ovat pieniä kolmisen minuuttia kestäviä näytelmiä, iloisia tai surullisia, joskus traagisiakin, joissa kaikissa hän itse on pääosan esittäjä. Hän kärsii, iloitsee, laskee leikkiä, itkee.

Hänen laulustaan "Harlekiini" tuli maailmankuulu Bulgariassa pidettyjen laulukilpailujen jälkeen. Alla tulkitsi meidän kaikkien jo kauan sitten tunteman laulun aivan odottamattomalla tavalla, hämmästyttäen kuulijat ja tuomariston sillä ehdottomuudella, millä hän paneutui esittämänsä henkilön rooliin. Hänelle myönnettiin kiistaton voitto ja hän sai haltuunsa pääpalkinnon. Uudet kansainväliset kilpailut puolalaisessa Sopotin kaupungissa ja uusi voitto laululla "Kuninkaat voivat mitä vain", jonka hän esitti yhdellä hengenvedolla, iloisesti ja mukaansa tempaavasti. Eräs hänen viimeisimpiä töitään on musiikki Shakespearen 90. soneettiin: "Jos lakkaat rakastamasta, niin nyt". Ensi kertaa eetterissä soituaan siitä tuli eräs estraadimusiikin harrastajien suosituimpia.

Alla Pugatševan jatkuvan suosion selittää hänen valtava työteliäisyytensä, ohjelmistolle asetettamansa korkeat vaatimukset, poikkeukselliset näyttelijänlahjat, kyky esiintyä lavalla. Hän sanoo itse lyhyesti:

— Vihdelaulajan työssä on tärkeintä rehellisyys. Katsojat, jotka tulevat konsertteihini, tietävät, että laulan ainoastaan asioista, jotka saavat vastakaikua omassa sydämessäni.

Lisätkäämme vielä, että ihmiset käyvät paitsi Alla Pugatševan konserteissa myös katsomassa elokuvaa "Nainen, joka laulaa", jossa hän näyttelee pääosaa ja johon hän on itse säveltänyt taustamusiikin sekä kolme laulua. Ohjelmateksteissä laulujen tekijäksi mainitaan kuitenkin Boris Gorbonos. Tarina on seuraavanlainen.

Elokuvatyön alkuvaiheessa Alla Pugatševa näytti ohjaajalle muutamia lauluja ja sanoi, että ne on tehnyt nuori säveltäjä Boris Gorbonos. Ne miellyttivät ohjaajaa ja ne liitettiin mukaan filmiin. Elokuvastudio päätti tilata Gorbonosilta koko filmin taustamusiikin. Tämännimistä tekijää ei kuitenkaan onnistuttu löytämään. Eihän häntä ollut edes olemassa. Minkä vuoksi laulajattaren sitten piti ryhtyä leikkimään naamiaisia? "Halusin, että lauluni kulkisivat kaikkien niiden suodattimien lävitse, jotka mikä tahansa aloitteleva säveltäjä joutuu läpikäymään", Pugatševa sanoi.

I. TSYGANOV

Kuva J. KOROLEV

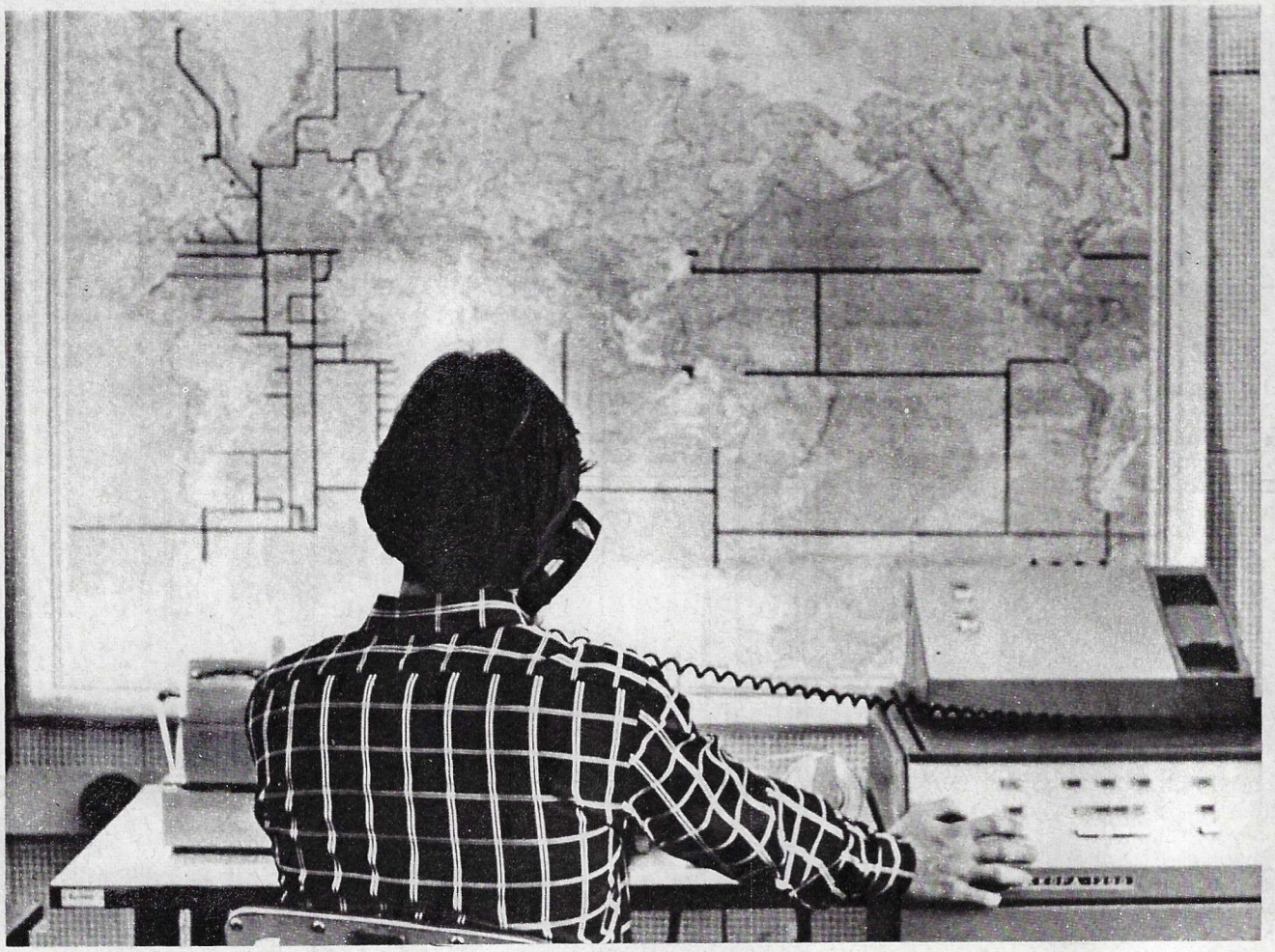

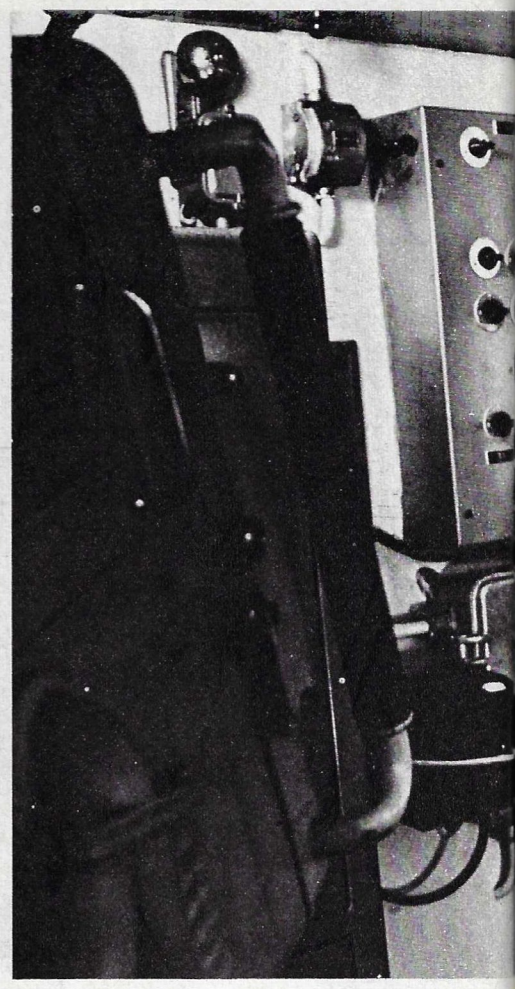

Lääketieteellinen informaatio saapuu Riikaan kaikilta Latvian laivoilta, missä maapallon kolkassa ne sitten ovatkin. Oikealla "Vilis Lacisin" lääkäri A. Semenov saamassa radioneuvontaa merialueen keskussairaalasta.

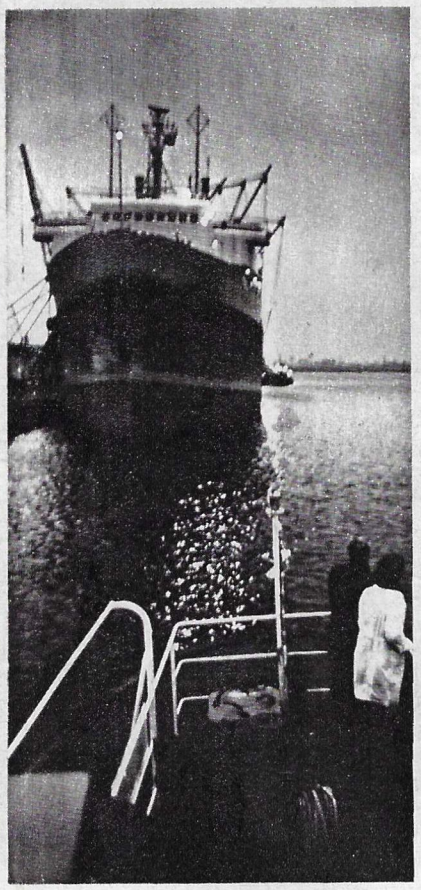

Kokenut neuvova lääkäri kiirehtii laivalääkärin avuksi Riian satamaan juuri saapuneelle alukselle.

MITÄ KUULUU ATLANTILLE?

Kalastuslaivueen emäaluksen "Vilis Lacisin" leikkausosasto.

KERTOMUKSEMME KOSKEE SAIRAANHOIDON JÄRJESTÄMISESTÄ MERELLÄ. LEHTEMME ERIKOISKIRJEENVAIHTAJAT M. KARLOV (TEKSTI) JA N. HORUNŽI (KUVAT) OVAT KÄYNEET LATVIAN LAIVANVARUSTAMOSSA.

Latvian vesistöalueen keskussairaalaan saapui kiireellinen tiedotus: kaukana merellä olevan pakastustroolarin konemestarilla on vaikea sydämen vajaatoimintakohtaus. Sairaalan asiantuntijat täsmensivät heti potilaan tilaa koskevat tiedot, tarkistivat tutkimustulokset ja antoivat suosituksia, joita toimitettiin aluksen hoitavalle lääkärille. Potilaan henki pelastettiin.

Tässä tapauksessa on yksi seikka erityisen merkittävä. Lääkärien apuna oli tällä kertaa latvialaisten lääkärien kehittämä automaattinen laivastolääkintäpalvelu-järjestelmä.

Siitä kerromme vielä lisää. Aluksi esittelemme "valkokaapuiset merimiehet", kuten laivalääkäreitä joskus nimitetään.

— "Maisista" lääkäreistä meitä erottaa ehkä yleislääketieteellisyys tämän sanan laajimmassa merkityksessä, sanoo Latvian vesistöalueen päälääkäri D. Slutsker. — Laivalääkärille ei riitä, että hän on laaja-alainen asiantuntija, että hän osaa tehdä mitä erilaisimpia leikkauksia, että hän osaa suunnitella miehistön ruokavalion, arvioida työn ja vapaa-ajan vieton hygieeniset olosuhteet. Hänen on myös tunnettava jokaisen alustyypin erikoisuudet, purjehdusseutujen ilmasto-olot ja työn erikoisluonne kullakin aluksella. Tämä koskee ennen muuta pienehköjen laivojen lääkäreitä. Niillä hän on yksin. Suurilla aluksilla on kokonainen lääkärikunta. Niissä on poliklinikka, erityistilat ja eristyshuoneet. Sellaisilla aluksilla kuin uiva kalastuslaivueen emäalus "Vilis Lacis" on 10-paikkainen sairaala, hammaslääkärin vastaanottohuone ja röntgenkabinetti sekä leikkausosasto. Täällä päivystää jatkuvasti kolme lääkäriä ja kolme sairaanhoitajaa, jotka huolehtivat muistakin samalla merialueella kalastavista laivoista. Usein he auttavat myös ulkomaalaisia merimiehiä.

Rannalla latvialaisia merimiehiä palvelee laaja lääkintälaitosten verkko — keskussairaalan lisäksi on satamasairaaloita Riiassa, Ventspilsissa ja Liepajassa,

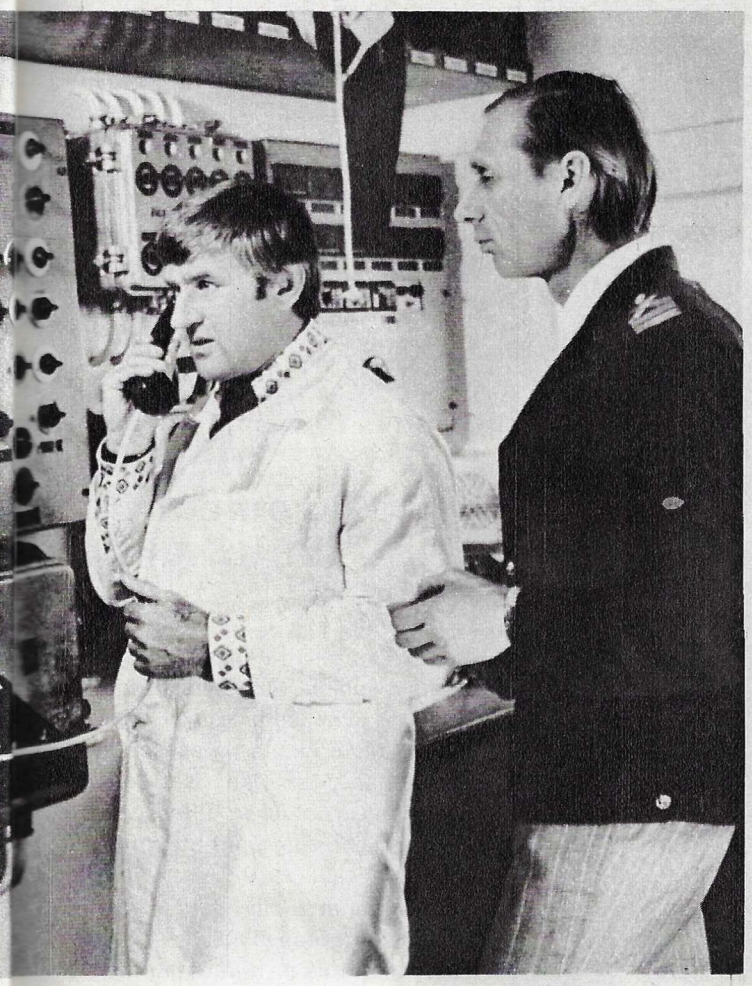

kulkutautikeskus, useita poliklinikoita, apteekkeja sekä sanatorio merimiehiä ja heidän perheitään varten. Yksi lääkäreiden keskeisistä tehtävistä on säännöllisten yleisten lääkärien tarkastusten järjestäminen. Kaikki Latvian vesistöalueen merimiehet käyvät vuosittain pakollisella tarkastuksella sisätautilääkärin, kirurgin, korva-, nenä- ja kurkkutautilääkärin, silmälääkärin, röntgenlääkärin ja muiden asiantuntijoiden luona. Naisia neuvoo synnytys- ja naistentautilääkäri. Kaikille 40 vuotta vanhemmille merimiehille tehdään sydänfilmi.

Aiemmin nämä tiedot ja laivalääkärin purjehduksen aikana saamat tiedot käsiteltiin ja analysoitiin eri aikoina ja eri asiantuntijoiden toimesta. Päätöksen tekoon kului useinkin liiaksi aikaa: lääkintätilanne muuttui, alukset muuttivat toiseen paikkaan ja itse taudinkuva tuli toiseksi. Latvialaiset lääkärit ja insinöörit kehittivät ja ensimmäisinä maailmassa ottivat käyttöön automaattisen laivalääkintäpalvelu-järjestelmän. Tiedot sairaustapauksista aluksilla, uusien ja toistuvien tapausten määrästä, hoitoon otettujen ja leikattujen potilaiden lukumäärästä ja muut laivalääkärien antamat tiedot toimitetaan Riikaan kaikista maailmankolkista. Informaatio syötetään tietokoneeseen. Täällä se kootaan ja käsitellään, sitten se toimitetaan Vesistöalueen keskussairaalaan, missä se analysoidaan huolellisesti ja täsmennetään. Tarpeen tullen Riiassa päivystävä lääkäri voi järjestelmän avulla radioida merellä olevalle kollegalleen asiantuntevia neuvoja, kuten alussa kerroimme. Aluksen saapuessa kotisatamaan asiantuntijoilla on selvä käsitys miehistön terveydentilasta ja he määrittelevät jo ennalta, kuinka monet merimiehistä tarvitsevat erilaista ja kenen on saatava minkinlaista hoitoa ennen lähtöä uudelle matkalle ja kenen on jäätävä maihin. Uusi järjestelmä on helpottanut huolenpitoa merimiesten terveydestä ja tehnyt sen entistä tehokkaammaksi.

Vuodesta 1978 laivalääkintäpalvelu-järjestelmä huoltaa kaikkia Latvian kalataloushallinnon aluksia.

Juosta ja karaistua

Karaistunut ihminen sairastelee harvoin, tuntee olonsa reippaaksi, ja maailma näyttää hänestä mukavalta. Tämä totuus on kaikkien tiedossa, ja se pitää paikkansa kaikkialla maailmassa. Mielipiteet käyvät kuitenkin ristiin, kun aletaan antaa karkaisuohjeita. Niitä on hyvin monia, jokaisella niistä on omat hyvät ja huonot puolensa. Siksi lääkärit etsivät yhä uusia tehokkaita karkaisukeinoja, pyrkivät laajentamaan elimistön kestokyvyn rajoja. Yhdestä tällaisesta menetelmästä kertovat lääketieteen lisensiaatit L. Jerusalimski ja V. Kramskih.

Kaikki ovat kuulleet Venäjän talven ankaruudesta, maamme pohjois- ja keskiosien asukkaiden karaistuneisuudesta sekä talvisista avantouimareista, "mursuista". Silti moskovalaisetkin hämmästelevät, kun tapaavat pakkaspäivänä puistossa verkkaisesti juoksevan harmaahiuksisen miehen, jolla on yllään pelkät shortsit. Vasta kovalla pakkasella hän vetää päälleen aluspaidan. Hän on M. Kotljarov, 75-vuotias moskovalainen, joka on kehittänyt ja kokeillut monien vuosien ajan järjestelmää, joka on saanut nimekseen "venäläinen karkaisujuoksu". Sen ovat ottaneet ohjelmaan myös Moskovan tiedemiesten talon juoksunharrastajat. Vuoden 1978 helmikuussa heidän kerhonsa 12 jäsentä juoksi 28 asteen pakkasessa 20 km päällään vain kesäinen verryttelypuku. Yksikään heistä ei sairastunut. Se osoittaa havainnollisesti, kuinka suuret ovat ihmiselimistön reservit, ja kuinka hyvin ihminen kestää pakkasta.

Miksi puhumme vain pakkasesta? Kylmä ilmahan on suhteellinen käsite eri leveyspiirien asukkailla. Maapallolla on seutuja, joissa nolla-asteen lämpötila aiheuttaa vilustumisepidemioita. Kylmyyden lisäksi ovat vaarallisia ankarat tuulet. Tuulista on kuuluisa esimerkiksi Bakun kaupunki. Sielläkin on karkaisujuoksun harrastajia, vaikka se sijaitsee lähellä subtrooppista vyöhykettä. Uuden järjestelmän parantavan vaikutuksen kokeneita ihmisiä on Leningradissa, Kievissä, Sverdlovskissa ja Riiassa. Saratovin polyteknisessä korkeakoulussa toimii Panatsea-kerho, jossa harrastetaan venäläistä karkaisujuoksua.

"Ovatko tällaiset äärimmäisyydet tarpeen? Eikö voi karkaistua tavallisen veden avulla?" kysyvät ne, joita peloittaa lähteä ulos kylmällä säällä vähissä vaatteissa. Vastaamme lyhyesti: kyllä voi. Karkaisujuoksu on mielestämme kuitenkin parempi aiempiin karkaisumenetelmiin verrattuna. Vedestä poiketen kylmä ilma, ja varsinkin pakkasilma, vaikuttaa paitsi ihoon, myös sisäelimiin parantaen niiden hapensaantia. Yhdellä harjoituskerralla keuhkojen läpi voi virrata 5000—7000 litraa ilmaa. Lisäksi pitkäaikainen oleskelu ulkona vähissä vaatteissa vaikuttaa myönteisesti psykologiaan se virkistää elimistöä enemmän ja, mikä tärkeintä, vaarattomammin kuin esimerkiksi kahvi.

Jos sanomamme on tehnyt teihin vaikutuksen, aloittakaa! Ensin on kuitenkin saatava lääkärin suostumus. Sitten sitä on harrastettava säännöllisesti ja systemaattisesti ja tietenkin jatkuvassa lääkärin valvonnassa. Karkaisun voi aloittaa kotioloissa yhä kylmemmällä ja kylmemmällä vedellä. Ulkoilmaharjoitukset on parasta aloittaa lämpimänä vuodenaikana — elimistön on sopeuduttava vähitellen. Pukekaa kylminä päivinä sellaiset vaatteet, jotka voi avata ja riisua elimistön lämmetessä. Ilmojen äkillisesti kylmetessä jättäkää harjoitus väliin — älkää tulko ankaran järjestyksen orjiksi, muuttakaa tarpeen mukaan juoksuohjelmaa, neuvotelkaa lääkärin kanssa sen jatkuvuudesta ja pituudesta. Ja vielä yksi asia: antakaa aina, kun se on mahdollista, elimistömme suurenmoisen lämmönsäätelymekanismin hoitaa asiat. Monilla se on kylläkin päässyt paniikinomaisesta vilustumisen pelosta "ruostumaan". Harkitkaa myös, ovatko villahuivit, puserot, karvahatut ja mohaireliinat aina tarpeen, ja tulisiko kotona toimeen ilman pyjamaa ja aamutossuja, avojaloin.

LABORATORIOISSA, KLINIKOISSA, APTEEKEISSA

■ Eräiden nivelvammojen kohdalla ei yleensä pystytä palauttamaan nivelten entistä liikkuvuutta tavallisia hoitomenetelmiä käyttäen. Tämä johtuu siitä, että nivelpäitä peittävä rustokudos ei uusiudu vaurioiduttuaan. Traumatologian ja ortopedian keskusinstituutin tiedemiehet akateemikko M. Volkov ja tohtori O. Oganesjan (joiden työstä lehdessämme julkaistiin artikkeli 1974) ovat havainneet, että tästä säännöstä on poikkeus. Jos luodaan olosuhteet, joissa nivelpäät eivät paina toisiaan ja nivelten normaali filiologinen liikkuminen turvataan, niiden entiset toiminnat palautuvat täysin ennalleen. Tämän työn perusteella laaditut keinot ja laitteet nivelvaurioiden ja sairauksien kirurgiseen hoitoon on turvattu tekijäntodistuksella Neuvostoliitossa ja patenteilla USA:ssa, Englannissa, Japanissa, Ranskassa, BRD:ssä ja muissa maissa.

■ Gorkin radiofysiikan laitoksen tiedemiehet ovat yhdessä lääketieteilijöiden kanssa rakentaneet laitteen kehonsisäisen lämpötilan mittaamiseksi. Se on yhtä helppoa kuin kuumemittarin asettaminen. Kehoon kiinnitetään pieni tarra, laitteen vastaanotin säädetään määrätylle aallonpituudelle ja muutaman sekunnin kuluttua lämpötila-arvo ilmestyy asteikolle. Vertaamalla näin saatuja tietoja kontrollilukuihin lääkärit voivat saada käsityksen eräiden elinten kunnosta.

■ Suunnittelutoimisto Medoborudovanien asiantuntijat ovat rakentaneet uuden laitteen sairaiden kuljetusta varten. Kevyeen kaksipyöräiseen kannattimeen kiinnitettyjen puristimien avulla vuode kohoaa kehikon yläpuolelle ja se siirretään potilaan kera haluttuun paikkaan.

MOLDAVIAN KILIMAT

Olemme jo ennenkin julkaisseet kuvia kirkasvärisistä, iloisista ja omaperäisistä moldavialaisista matoista, ja kirjeistä päätellen ne ovat miellyttäneet lukijoitamme.

Matoilla on oma erityinen asemansa moldavialaisen kodin sisustuksessa: "kasa maressa" — talon paremmalla puolella — ne koristavat seiniä ja peittävät seinänvierustoja kiertäviä penkkejä.

Asiantuntijat luokittelevat moldavialaiset matot ns. kilimoihin kuuluviksi. Kilimassa ei ole nukkaa; matto on tehty niin, että kuteen (tavallisesti villaiset) langat peittävät lähes täysin loimikuteen.

Kuvissamme olevissa pikkumatoissa on Moldavian kilimoille tyypillinen suuri keskuskuvio ja hieman kulmikkaat ääriviivat. Täkäläisillä matoilla on vielä eräs erityispiirre: kuvio ei ole aina symmetrinen. Kaikesta huolimatta kokonaisuus on tasapainoinen.

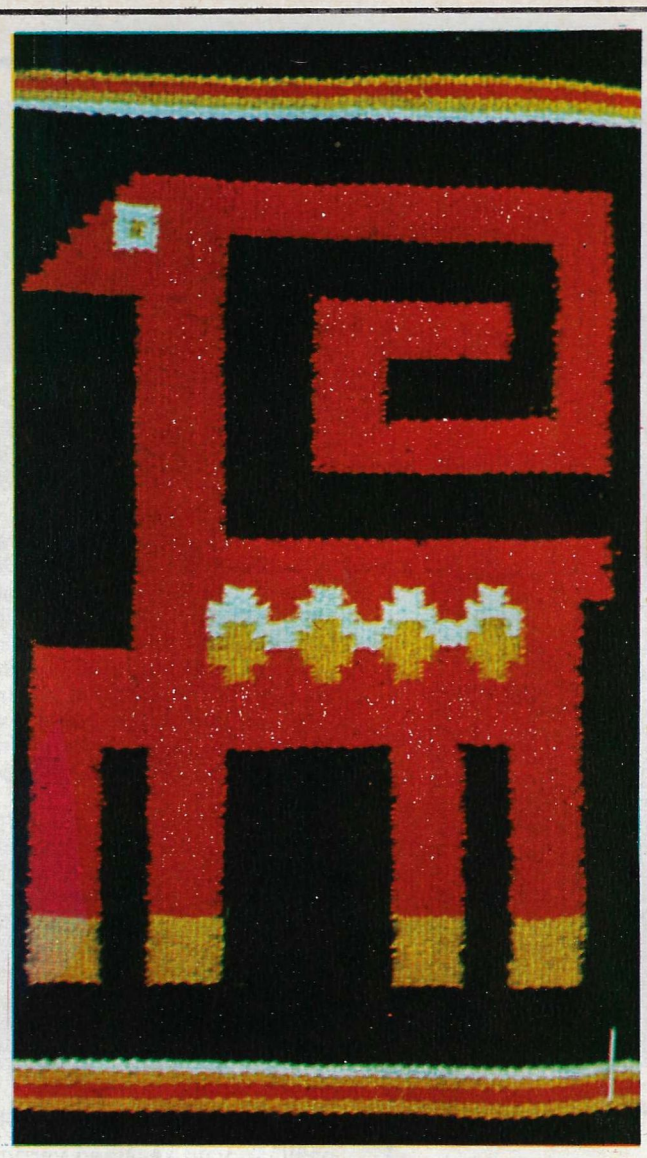

Manaba Magomedova, kultaseppä

Hän on kotoisin dagestanilaisesta Kubatšin aulasta, vuorikylästä, jonka asukkaat ovat ammoisista ajoista olleet taitavien kulta- ja aseseppien maineessa. Manaban isät olivat useammassa polvessa kultaseppinä, eikä hänkään ole perheperinnettä pettänyt. Tosin hänen täytyi rikkoa toista perinnettä: niin hänen kotikylässään kuin yleensäkin Idässä kultasepän ammattia on pidetty puhtaasti miehisenä harrastuksena. Magomedova oli ensimmäinen naiskultaseppä Kubatšissa ja myöhemmin Tbilisissä, missä hän on opiskellut ja nykyäänkin asuu.

Manaba hallitsee täysin kaikki

kallisarvoisten metallien käsittelysalaisuudet. Hän käyttää töissään runsaasti kaiverrusta, mustaa emaljia, filigrointia ja emalia. Innoitusta hän ammentaa kansantaiteesta luoden ihastuttavia esineitä vanhojen kubatšinilaisten mestareiden hengessä: kannuja, miekankahvoja ja viinisarvien koristeita... Näiden lisäksi syntyy myös koruja, seinälautasia sekä koristelevyjä, jotka on suoritettu nykyaikaisin keinoin. Minkä työtekniikan tai -muodon taiteilijatar valitseekin, hänen töilleen on aina tunnusomaista hienostunut maku, ammatillinen taituruus ja kansallinen väritys.

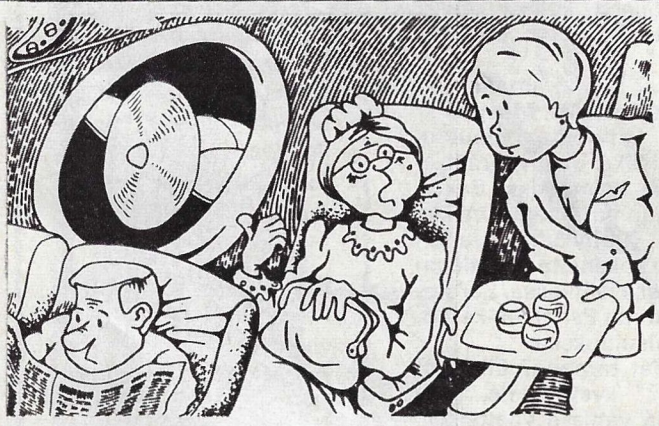

— Ettekö voisi sulkea tuota tuuletinta: ikkunasta vetää!
Piirros S. Ašmarin.

— Luulenpa, että pojalla on nyt kaikki mitä hän tarvitsee.
Piirros N. Štšerbakov.

TEETÄ JA BAURSAKKEJA

Tataarilaisessa keittiössä suositaan erilaisia taikinasta tehtyjä ruokalajeja. Jokaisessa tämän Volgan varrella sijaitsevan autonomisen tasavallan kodissa teille varmasti tarjotaan kolmikulmaisia liha- ja perunapiirakoita — etšpotšmakkeja. Pöytään tuodaan myös kuohkea juhlakakku — monitäytteinen gubadija... Ja täkäläisten kokkien valmistamat makeiset ovat niin maukkaita, että Tatarian pääkaupunkiin Kazaniin pariksi päivää tullut vieras ei voi kuvitellakaan juovansa teetä ilman tšek-tšekkejä tai baursakkeja. Tšek-tšekit ovat taikinasta tehtyjä herneen kokoisia pallosia, jotka paistetaan öljyssä ja pyöritetään hunajassa. Baursakit taas ... tässä saatte niiden teko-ohjeen.

Yhtä jauhokiloa varten tarvitaan 10 kananmunaa, puoli juomalasia maitoa, noin 30 g sokeria, sama määrä sulatettua voita, 5 g hiivaa (ei välttämätöntä), suolaa, noin juomalasillinen ruokaöljyä paistamista varten. Munat, maito, voi, sokeri, suola ja hiiva sekoitetaan keskenään, seulotut jauhot lisätään, taikina alustetaan. Valmis taikina jaetaan 100—150 gramman suuruisiin palasiin, joista kaulitaan ohuita pitkoja, ne leikataan pähkinän suuruisiin osasiin ja paistetaan kiehuvassa öljyssä kullanruskeiksi. Ylimääräinen öljy valetaan pois. Valmiille baursakeille sirotellaan pölysokeria. Ne tarjoillaan kylmänä.

Baursakkeja suositellaan evääksi pitkille matkoille, koska ne säilyvät kauan tuoreina.

Nämä sivut on valmistanut Vera Severjanova lehtikuvaajien V. Voronovin, V. Jeršovin ja A. Tjaptšenkovin avustuksella.

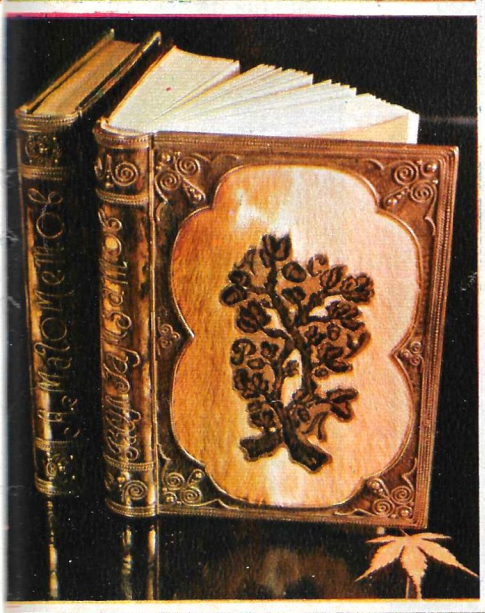

MAAILMAN CUP DITJATININ HALLUSSA

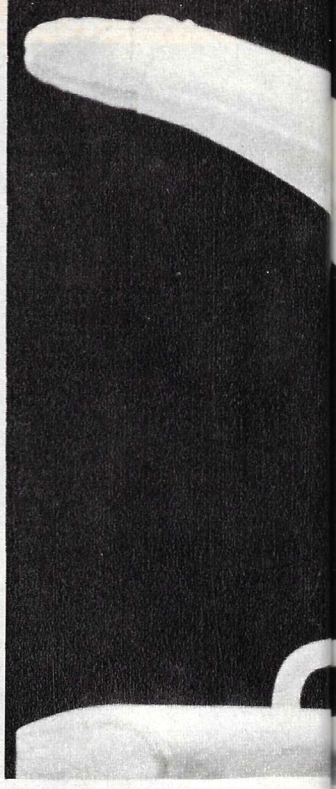

Neljä vuotta sitten NL:n cup-kilvan voittanut Aleksandr Ditjatin valittiin maajoukkueeseen, joka osallistui Bernissä pidettyihin EM-kisoihin. Ulkomaalaisille siihen mennessä täysin tuntematon Ditjatin kohosi kolmanneksi tulostaululla. Tiedottajatuomari tavasi pitkään ulkomaalaisille vaikeaa venäläistä nimeä ja Sveitsin television selostaja sanoi Aleksandria poikaseksi sillä tämä voimistelija näytti seitsemäätoista ikävuottaan huomattavasti nuoremmalta. "Poikkeuksellinen kyky...", "Tämä poika tulee epäilemättä jatkamaan NL:n voimistelukoulukunnan loistavia perinteitä," kirjoitti Sveitsin urheilulehdistö.

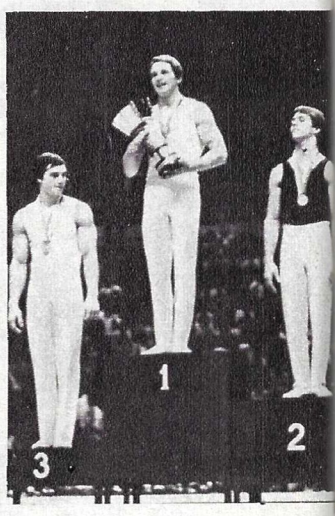

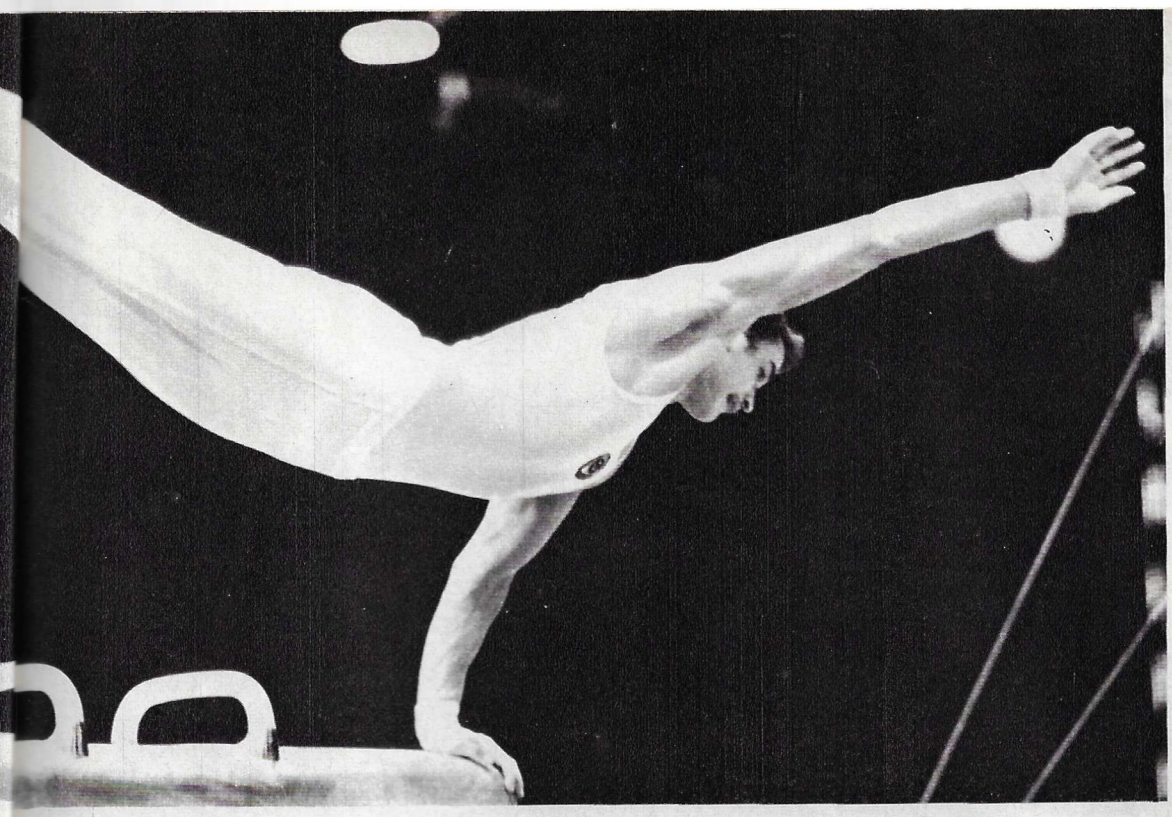

Ditjatinin voitettua NL:n cup-sarjan ja EM-kisojen pronssimitalin voimistelun ystävät saattoivat oikeutetusti odottaa häneltä uusia voittoja. Ja todellakin, kaksi kuukautta Bernissä saavutetun menestyksen jälkeen hänestä tuli neuvostokansojen Spartakiadien voittaja. Tällä hän varmisti takavuosilta tunnetun voimistelijan Boris Šahlinin sanat: "Hän on kypsynyt urheilija. Kokemukseni mukaan hänen iässään on tavattoman vaikeaa yltää EM-kisojen pronssimitaliin. Minun aikanani voimistelun harrastus vasta aloitettiin 15-16 vuoden iässä."

Lausunto oli imarteleva. Ditjatinin valmentaja Anatoli Jarmovski oli kuitenkin toista mieltä. Hänestä Ditjatinin teknisessä valmiudessa on heikkoja kohtia, ohjelmassa ei ollut moniakaan huippuvaikeita liikkeitä. Voimistelu oli kuitenkin jo kehittymässä siihen suuntaan, että loistavastikaan suoritettu yhdistelmä ei ihastuttanut tuomareita eikä katsojia, ellei siihen sisältynyt äärimmäisen vaikeita liikkeitä. Niitä Ditjatinilla ei ollut riittävästi ensimmäisen sijan saavuttamiseksi. Hänen esiintymisensä oli tasaista eikä voi sanoa, että hän olisi ollut mitenkään "varjossa". Pikemminkin hän oli voittajien varjo. Hän oli kolmas, toinen, viides, jälleen kolmas, mutta ei ensimmäinen. Hän ei millään saanut aikaan sellaista liikettä, joka sittemmin kantaisi hänen nimeään.

Taitotemppujen teko ei ole uutta miesvoimistelun alalla. Japanilaiset omaksuivat ne ensimmäisinä, ja kun neuvostovoimistelijat seurasivat kirjaimellisesti heidän kantapäillään ollen joskus jopa japanilaisia parempia, alkoivat Japanin urheilijat painottaa esityksen puhtautta ja siroutta hioen temppujen suorituksen täydellisyyteen saakka. Tämä onkin muodostunut nykyisen voimistelun päävaatimukseksi: vaikeus ja suorituksen täydellisyys. Ilman sitä ei kannata odottaa menestystä.

Ensimmäisenä neuvostovoimistelijana huipulle nousi Nikolai Andrianov. Hänen voittonsa Montrealin Olympiakisoissa ja Strassbourgin MM-kisoissa olivat suurenmoisia. Keveys, sirous ja huimaavan vaikeat liikkeet ovat luonteenomaisia olympiavoittajalle. Aleksandr Ditjatin oli samassa joukkueessa hänen kanssaan. Hän kulki omaa tietään huipulle hitaasti mutta varmasti. Montrealissa hän jäi vain 0,05 pisteen päähän moniottelun pronssimitalista. Valmentaja Jarmovski ei ollut tästä millänsäkään. Hän uskoo työssään asteittaisuuden periaatteeseen. Harjoitussalien hiljaisuudessa he hioivat sisukkaasti tekniikkaa, harjoittelivat uusia liikkeitä ja laativat ohjelman uudelleen. Ditjatin sai valmentajaltaan paljon, mutta moniin saavutuksiin hän ylti itsenäisesti (Aleksandr on Leningradin urheiluinstituutin neljännen vuosikurssin opiskelija). Hän aikuistui ja miehistyi eikä juuri kukaan rohkenisi nimittää häntä poikaseksi. Kun hänen ensi menestystään EM-kisoissa verrattiin tähdenlentoon, voitiin nyt rohkeasti väittää, että neuvostovoimistelun taivaalla loisti uusi kirkas tähti.

Tähän saatiin pian vahvistus. Viime syksynä Strassbourgissa pidetyissä MM-kisoissa Ditjatin sai suurimman siihenastisen voittonsa: moniottelun pronssin. Maailman kolmanneksi paras voimistelija! Hänen edellään olivat vain Nikolai Andrianov ja entinen maailmanmestari, Japanin Eizo Kenmotsu. NL:n joukkueen vanhempi valmentaja Leonid Arkajev lausui tämän johdosta: "Olen iloinen Ditjatinin puolesta. On annettava tunnustus hänen taitavalle, määrätietoiselle valmentautumiselleen, analyyttiselle ajattelulleen ja kyvylleen tehdä liikesarjaan muutoksia, ellei jokin liike yhtäkkiä onnistukaan. Tähän eivät suinkaan kaikki pysty."

Strassbourgissa saavutettu menestys oli kuin ponnahduslauta. Oli selvää, että Ditjatin oli löytänyt huipulle vievän tien ja alkoi varmuudella nousta sitä. Huipuksi muodostui São Paulossa pidetyt maailman cup-voimistelut. Kilpailu oli ankara ja osoitti kaikkien osanottajien taidon kasvaneen huomattavasti.He esittivät liikkeitä, jotka vielä kaksi vuotta sitten tuntuivat mielikuvituksellisilta. Sitä kunniakkaampi ja arvokkaampi oli Ditjatinin voitto. Hän tuli ensimmäiseksi tuloksella, joka oli vain 0,1 pistettä parempi kuin toiseksi tulleen Kurt Thomasin (USA). Viimeksi mainittu on myös voimistelun nouseva tähti. Tämä kymmenesosa oli kuitenkin kokonaisen pisteen arvoinen.

Tämä oli kahden ihmisen saama voitto, sillä hänen ensimmäinen ja ainoa valmentajansa on siinä osallisena yhtä suuressa määrin. Ja vielä seuraavastakin syystä: kun hontelo kolmasluokkalainen tuli ilmoittautumaan voimistelukerhoon, kukaan valmentajista ei uskonut hänen tulevaisuuteensa urheilijana, poikanen vaikutti niin heiveröiseltä. Vain Jarmovski uskoi häneen.

L. KULEŠOV
Valok. V. SAFRONOV

MITÄ TARKOITTAA "FLORITŠIKA"

Se tarkoittaa Moldavian tasavallan pääkaupungissa Kišinevissä sijaitsevaa lasten piirrosfilmien studiota. "Floritšika" on suomeksi "kukkanen".

12 vuotta sitten perustetussa studiossa toimii aivan tavallisia koululaisia, ei mitään ihmelapsia. Sen aikuiset ohjaajat Viktoria (kuvassa) ja Josif Barbe osaavat löytää ja saada kasvateissaan esille taiteilijan lahjakkuuden. Lahjattomia lapsia ei heidän mielestään ole olemassakaan.

Pienimmät studion jäsenet ovat ensiluokkalaisia. He opettelevat piirtämään, auttavat tekemään taustakulisseja ja äänittämään filmejä. Vanhemmat lapset osaavatkin tehdä kaikkea, mitä tarvitaan. Käsikirjoitus laaditaan usein yhteistyönä. Jokainen heidän elokuvansa onkin yhteisen leikin ja yhteisten keksimisten tulosta.

Floritšikan filmit ovat kotimaisen suosion ohella saaneet tunnustusta myös DDR:ssä, Ranskassa, Ruotsissa, Bulgariassa ja Japanissa. Tässä aivan viime käden tietoja: Kišinevissä pidetyssä lasten harrastelijafilmien kansainvälisessä kilpailussa piirrosfilmi "Romanssi" sai Grand-Prix -palkinnon; se oli Floritšika-studiolaisten työ.

Heidän elokuvilleen on yleensä ominaista lyyrisyys, ja vallitsevana tunteena niissä on hyvyys. Tällainen on esim. kertomus pienen tytön ja saaren välisestä ystävyydestä. Saari tahtoi pysyä uskollisena ystävyydelle, läheni rantaa ja muuttui niemeksi, jotta tyttönen voisi tulla sen luokse leikkimään. Filmin nimi on "Uskollisuus".

Studiolaiset tietävät, mitä on luomisen tuska ja yhteisymmärryksen tuoma ilo.

Heillä on mahdollisuus tutustua käytännössä kaikkiin elokuvanteon salaisuuksiin ja tuntea työn valmistuttua täysin aikuismaista tyydytystä työnsä tuloksista.

Valok. V. Krjukov

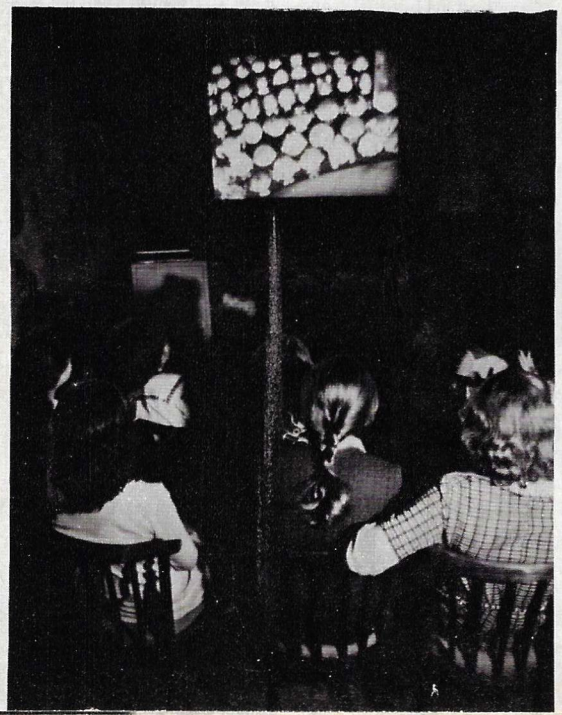

RUUDULLINEN HAIKARANPOIKANEN

Esittelemme lukijoille Floritšika-studion filmin. Sitä ovat olleet tekemässä Alena Tšebotar, Irena Osipova, Elina Bolgarina, Vladlen Barbe ja Irina Lubnevskaja.

1. Moldaviaan on saapunut lämmin, hämyinen maaliskuu. Naiset ripustelevat ulos pitkinä talvi-iltoina kudottuja kauniita mattoja. Kenen on paras?

2. Lapset auttavat aikuisia kevätpuuhissa. Heidän työnään on valkaista puiden runkoja.

3. Hyvät ihmiset odottavat siivekkäiden vieraiden saapumista. He valmistelevat paikkoja haikaranpesille.

4. Lapset näkivät haikarat ensimmäisinä. "Hyvää päivää!", "Bine ats venit!" — se on moldaviankielellä "tervetuloa".

5. Haikaraparvi laskeutui kylään — siitä alkoi kevät. Pian sekä ihmisillä että linnuilla oli aihetta iloon: jokaisessa pesässä oli keltanokkaisia poikasia.

9. Odotettuaan kunnes haikarat poistuivat hetkeksi pesästään Lenutsa asetti sinne varovaisesti paperipoikasen.

13. Kun harmaa syksyinen sumu alkoi hiipiä pitkin kukkuloiden harjoja, tuli haikaroille aika lähteä etelään.

6. Vain yhden pesän yllä kierteli murheellinen lintupariskunta: pesä oli tyhjä, sieltä ei pistänyt esiin avonaisia poikasten nokkia.

10. Muut haikaranpoikaset opettelivat tällöin jo lentämään. Emo tyrkki paperipoikastakin hiljalleen pesästä, mutta se lensi suoraan maahan.

14. Lapset katsoivat haikeina haikaraparven lähtöä: aivan sen keskellä, isä- ja emolinnun kannattelemana lensi heidän paperinen poikasensa.

7. Lasten kävi sääliksi yksinäisiä lintuja. He kokoontuivat vanhan akaasian juurelle ja alkoivat puuhailla jotakin.

11. Hyvät pienet kädet ottivat sen kuitenkin aina kiinni lennosta ja kohottivat taas ilmaan.

15. "Tule keväällä takaisin!" pikku Lenutsa huusi.

8. Kun työ oli valmis, kaikki näkivät, että pikku Lenutsa pitää sylissään haikaranpoikasta: se oli tehty viiniköynnöksen kappaleista ja siivet ruudullisesta vihkopaperista.

12. Ruudullinen haikaranpoikanen lensi pysytellen vanhempiensa siivillä ja lapset ojensivat sille makeisia, rinkilöitä ja piparkakkuja.

16. Äkkiä ruudullisesta kouluvihkosta tehty haikaranpoikanen räpytti paperisiipiään, käänsi päätään ja huusi jotain haikaroiden kielellä, mikä Lenutsan korvissa kuulosti tältä: "Odottakaa meitä!"

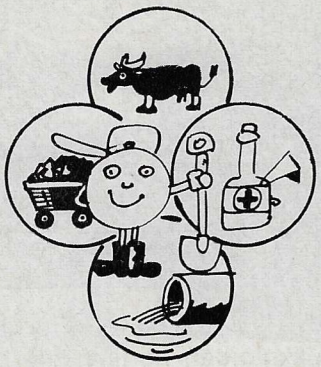

Mikrobit työssä

Pieneliöt ovat jo kauan ja tehokkaasti palvelleet ihmistä. Ne osallistuvat kaivannaisten louhintaan, lääkkeiden, leivän ja karjanrehujen tuotantoon. Niiden hyödyntämismahdollisuuksia ei ole kuitenkaan käytetty läheskään loppuun. Siitä kertovat viimeiset tiedot.

Kazahilaiset asiantuntijat ovat rakentaneet likavesien valtavan mikrobiologisen puhdistussuodattimen aikansa palvelleesta malmirikastamon kivennäisjätesäiliöstä. Tiedemiehet istuttivat säiliössä olevaan veteen bakteereja, joiden energialähteenä ovat malmin rikastamisessa käytettävät aineet. Tutkijat ovat keksineet keinon niiden tuottavuuden kohottamiseksi. Mikrobien "ruokavalioon" lisätään vähäisiä annoksia ammoniumsulfaattia. Kazahilaisten tiedemiesten kehittämiä biologisia suodattimia käytetään useissa tasavallan metallurgisissa tehtaissa.

Armenialaiset tutkijat ovat keksineet toisenlaisen käyttötavan pieneliöille. He ovat muuttaneet erään bakteeriviljelmän geenejä. Näin ne tuottavat runsaasti lysiinia, tärkeää raaka-ainetta, jota käytetään karjataloudessa, lääketieteessä sekä kemian- ja ravintoaineteollisuudessa. Hiljan armenialainen "Lysin"-tuotantoyhtymä tuotti ensimmäisen teollisen erän lysiinia.

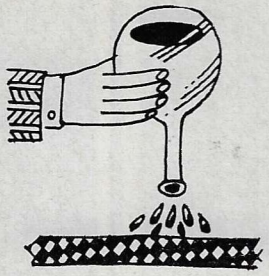

Vanhenematon polymeeri

Kuten tunnettua, polymeeriaineet vanhenevat. Toiset alkavat halkeilla, toiset menettävät lujuutensa, toiset, kuten esimerkiksi kasvihuoneiden katteena käytetty muovikelmu, menettävät läpinäkyvyytensä. Viimeksi mainitusta aiommekin kertoa. Latvian SNT:n tiedeakatemian Polymeerimekaniikan instituutin tutkijat ovat kehittäneet menetelmän, joka estää kelmun himmenemisen. He ovat lisänneet kelmun tuotantoprosessiin yksinkertaisen vaiheen — sen käsittelyn liukenevilla suoloilla. Kokeet osoittivat että uudella teknologialla valmistettu kelmu parantaa vihannesten satoisuutta ja joutumista.

■ Vesivoimaloita rakennettaessa patoihin tehdään tavallisesti kalasulkuja. Riian vesivoimalassa niitä ei ole, koska veden virtausnopeus on kaloille liian suuri. Siksi kutupaikoille pyrkivät kalat otetaan erityisten kalankeräysalusten kyytiin. Sen jälkeen kuorma-autot kuljettavat ne vesisäiliöistä suoraan kutupaikoille.

■ Dubnan yhdistetyssä ydintutkimuskeskuksessa on otettu käyttöön uusi kokeilulaite, 5-metrinen magneettispektrometri. Sen avulla toteutetaan laajaa alkeishiukkasten rakenteen ja ominaisuuksien tutkimussuunnitelmaa. Laitteen rakentamiseen osallistui Unkarin, DDR:n, Puolan SNTL:n ja Tšekkoslovakian tutkimus- ja tuotantolaitoksia.

■ Uzbekian SNT:n tiedeakatemian fysiikan ja tekniikan laitoksen tiedemiehet ovat kehittäneet auringonvaloa jäljittelevän laitteen. Sillä suoritettu puuvillan siementen impulssisädetys nopeuttaa niiden itämistä, lyhentää kasvuaikaa ja ehkäisee juurisairauksia.

■ Belogorskin malmirikastamossa käytetään uutta teknologiaa, jossa sovelletaan vetovoima-, vaahdotus-, sähkö- ja magneettimenetelmiä sekä kivennäisten ominaisuuksien määräperäistä muuttamista yliäänikäsittelyn avulla. Tämän teknologian käyttö on tehnyt mahdolliseksi lisätä miltei 2,5-kertaisesti harvinaisten metallien valmistusta ilman että tehdasalaa olisi jouduttu suurentamaan.

■ Rostovin maatalouskoneinstituuttiin on rakennettu ns. maaperäkanava, jossa voidaan ympäri vuoden kokeilla maatalouskoneiden, syvä-äkeiden, kylvykoneiden, aurojen ja muiden työosia. Maalla täytetyn kanavan yläpuolella liikkuu teline, johon maatalouskoneet on yhdistetty. Niihin kytketty lähetin- ja kontrollilaitejärjestelmä rekisteröi rasituksen jakautumisen, vetovastuksen ja muut muuttujat.

■ Dnepropetrovskilainen keksijä Nikolai Guba on sommitellut piiraanpaistoautomaatin. Vaikka joka piirakkaan käytetään oma voiannos, se on silti entistä menetelmää taloudellisempi. Tunnissa kone paistaa tuhatkunta piirakkaa.

Tekniikka etenee

Näkymätön seppä

Ei ole kovinkaan pitkä aika siitä, kun ihminen havaitsi olevansa sellaisten voimien ympäröimä, joiden olemassaolosta hänellä ei ollut ennestään tietoa tai joiden olemassaolon hän vain hämärästi aavisti, vaikka nämä voimat ovat olleet hänen ikuisia seuralaisiaan. Tosin yhtä niistä, magneettikentän voimaa, ihminen on oppinut käyttämään hyödykseen jo ajat sitten. Se auttaa meitä määrittämään ilmansuunnat. Tällaisia "intellektuaalisia" tehtäviä annettiin alkuun muillekin näkymättömille voimille, yliäänelle, auringonsäteilylle ja röntgen-, radioaktiivisille, ultravioletti-, infrapunaisille jne. säteille. Ne rekisteröivät, laskivat, hoitivat ja tekivät näkymättömän näkyväksi. Aikaa myöten kävi kuitenkin ilmi, että "aineettomuudestaan" huolimatta nämä voimat kelpaavat fyysiseenkin työhön, vieläpä varsin raskaaseen. Yksi esimerkki.

Laitteen työtasolla on kuparilevy. Pelkästä napinpainalluksesta ilman näkyvää syytä levy muuttuu monimuotoiseksi esineeksi. Tavallisesti tällaisen työn tekevät voimakkaat puristimet. Uusi laite ei kuitenkaan muistuta lainkaan niitä. Massiivisen puristusosan korvaa magneettikenttä. Se syntyy kondensaattorin lauetessa, kun siihen kertynyt sähköenergia irtautuu voimakkaana impulssi-iskuna. Magneettikenttä suoriutuu helposti kalibroinnista, leikkaamisesta, reikien ja urien tekemisestä, ohutseinäisten putkien muotoilusta ja muista monimutkaisista operaatioista. Valko-Venäjän tiedeakatemian Fysikaalis-teknisen instituutin kehittämä menetelmä on erityisen tehokas hyvin sähköä johtavien metallien, kuten kuparin, alumiinin ja niiden seosten käsittelyssä. Uusi laite on 5—10 kertaa halvempi kuin samaan suoritukseen pystyvä puristin, joten uusi menetelmä mahdollistaa 30000 ruplan säästön vuodessa.

Vedenalaisille viljelmille

Muutamat sanakirjat määrittävät aluksen ihmisiä ja kuormia kuljettavaksi uivaksi välineeksi. Jokin aika sitten tällainen määritelmä kuvasi melko tarkasti joki- ja merialusten merkitystä. Nykyisin alus-sana ei merkitse muuta kuin laitetta, joka liikkuu vedessä. Alus voi osoittautua valtavaksi uivaksi nosturiksi, suureksi palonsammutuslaitteeksi, tieteelliseksi laboratorioksi tai tehtaaksi. Joskus sillä voi olla kaksikin erityisalaa. Niinpä kirjoitimme hiljan Neuvostoliitossa rakennetusta aluksesta, joka on samalla jäänmurtaja ja tieteellinen tutkimuslaitos.

Viime aikoina alukset ovat alkaneet omaksua myös maatalousammatteja. Vienan merellä on saatu päätökseen merilevän kerääjän kokeilu. Vedenalaisten kasvien korjuu suoritetaan yleensä alkeellisin menetelmin — joko odotetaan myrskyä, jonka irrottamat levät kerätään veneeseen, tai "haravoidaan" merenpohjaa suurilla ruoppaajilla. Uusi 3 ihmisen hoitama alus voi korvata tässä vaativassa työssä lähes 300 kerääjää. Levänkerääjän muoto on erikoinen. Keulaosa on yhtenäinen, perä taas kahdentuu. Rungon keskiosassa on leikkuri, jonka leveys on 2,5 m. Alus voi koota jopa 10—12 m syvyydessä kasvavia leviä, joita ei voi korjata käsin. Miehistön työtä helpottaa vedenalainen televisiokamera. Alus on Giprorybflot-instituutin Murmanskin osaston suunnittelema ja se on rakennettu Arkangelin laivanrakennus- ja korjaustelakalla.

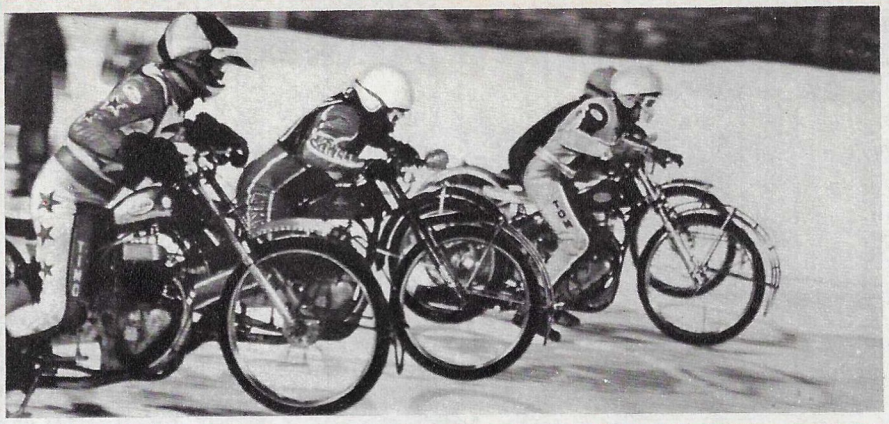

NL:n joukkue, johon kuuluivat Anatoli Bondarenko, Anatoli Gladyšev ja Sergei Tarabanko, saavutti ensimmäisen sijan jäällä pidetyn moottoripyöräajon joukkuekilpailun MM-kisoissa. Voitosta kilpailivat seitsemän maan ajajat, jotka olivat kokoontuneet vanhaan venäläiseen Kalininin kaupunkiin. Joukkueemme päävastustajia olivat Tšekkoslovakian, BRD:n ja Ruotsin joukkueet, ja näiden maiden kesken jakautuivatkin vastaavasti neljä ensimmäistä sijaa.

Asiantuntijan kommentteja

TOIVEIDEN JA SAAVUTUSTEN AIKA

Lukuisat jääpallonystävät ovat kokeneet kuluneen pelikauden aikana monia jännittäviä hetkiä. Kauden tuloksia tarkastelee Kansainvälisen Jääpalloliiton (IBF) pääsihteeri Viktor HOTOTŠKIN.

Päätapahtumana oli ehdottomasti Ruotsissa pidetyt 11. MM-kisat. Sen loppūtuloksethan tiedetään — 11 kerran perätysten NL:n urheilijat saavuttivat voiton. Sitä ei voida sanoa helpoksi. Emme ole pitkiin aikoihin nähneet näin kiihkeää mestaruuskilpailua, jolloin viimeiseen päivään ja viimeiseen otteluun päästyäkään ei voitu ennustaa voittajaa. Ottelut herättivät yleisön tahollakin tavallista suurempaa mielenkiintoa. Niinpä loppukilpailua seurasi yli 15000 katsojaa.

Haluaisin mainita joukkueiden kokonaisuudessaan selvästi parantuneen pelitason ja kohentuneen fyysisen kunnon. Joka joukkueessa on nyt enemmän vauhdikkaita pelaajia. Pelistä on luonnollisesti tullut näyttävämpää. Ilahduttavaa on sekin, että maailman huippupelaajat ovat suuntautuneet hyökkäävään yhteispeliin. Uusia suuntauksia on myös selvästi havaittavissa. Mm. Ruotsin, Suomen ja NL:n joukkueissa on nyt enemmän korkean luokan pelaajia.

Lopuksi vielä yksi ilahduttava ilmiö: jääpallopelin maantieteellinen leviäminen. Kansainväliseen liittoon kuuluu jo viisi maata. Ensi vuonna juniorien MM-kisoihin osallistuvat ensi kertaa Hollannin jääpalloilijat. Suunnitellaan myös nuorempien juniorien ensimmäisiä MM-kisoja, joihin voivat osallistua enintään 17-vuotiaat pelaajat.

Amerikan mantereella on myös alettu kiinnostua jääpallosta. Minnesotan ja Michiganin osavaltioissa USA:ssa on perustettu jääpallokerhoja. Kansainvälinen liitto suunnittelee lähettää sinne kuluvan vuoden joulukuussa kahden maan joukkueita näytösotteluiden pitämistä varten.

Viime vuonna Sovetskaja Rossija -lehden palkinnosta käytyyn kansainväliseen turnaukseen Kemerovoon saapui japanilaisia tarkkailijoita, jotka pitivät suuresti jääpallosta. Japanissa, erityisesti Hokkaidon saarella, jonka ilmasto on suotuisin tälle pelille, ryhdytään nyt tarmokkaisiin toimiin uuden urheilumuodon vakiinnuttamiseksi. Japanilaiset toivovat, että nuorten kiinnostuminen jääpallosta auttaa heitä samalla kohottamaan jääkiekkopelin tasoa, sillä toistaiseksi he ovat vielä fyysisen valmennuksen suhteen jäljessä muiden maiden joukkueista.

Monissa Euroopan maissa, erityisesti Hollannissa on suosiossa rink-bendy — peli, jossa jääpalloa pelataan jääkiekkokentällä. Kansainvälinen liitto suunnittelee seuraavalle pelikaudelle turnausta, johon osallistuisivat useiden eri maiden urheilijat.

Mielenkiintoisimpiin tapauksiin tulee tietysti vielä liittää kansainvälinen turnaus "Sovetskaja Rossija" -lehden palkinnosta. Se tullaan pitämään helmikuussa 1980 Syktyvkarin kaupungissa (Komin autonominen tasavalta). Näitä kilpailuja sanotaan mini-MM-kisoiksi, ja ne herättävät aina suurta kiinnostusta.

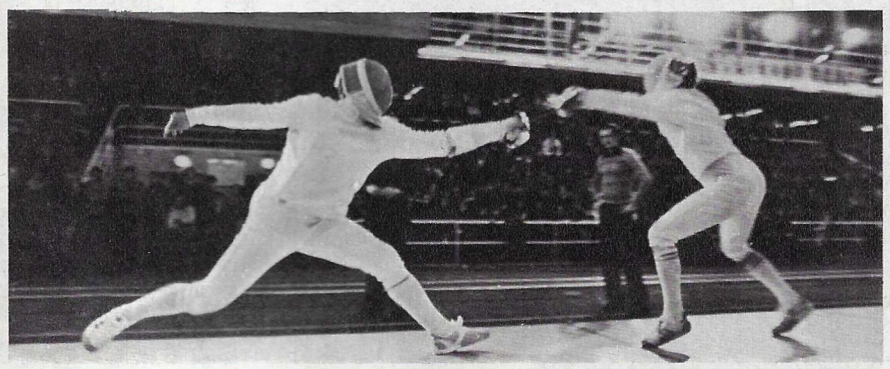

"Moskovan miekka" -turnaus oli erinomaisesti organisoitu, totesivat sen neuvostoliittolaiset ja ulkomaiset osanottajat. Palkinto jäi isännille, moskovalaisille. Yllätyksiäkin sattui: odotettiin, että kovin kilpailu käytäisiin NL:n ja Unkarin joukkueiden välillä, mutta nuoret puolalaiset onnistuivat voittamaan unkarilaiset jo loppukilpailun alkuerissä. He kuitenkin hävisivät NL:n urheilijoille.

19-vuotias Beth Heiden (USA) voitti naisten pikaluistelun maailmanmestaruuden Haagissa pidetyissä kilpailuissa. Toisen sijan sai NL:n Natalia Petruseva, kolmannen Kanadan Sylvia Burka. Miesten sarjassa mestaruuden vei Beth Heidenin veli Eric, joka teki uuden maailmanennätyksen. Paras neuvostoliittolainen luistelija Viktor Leskin tuli viidenneksi.

NL:n yleisurheilijain talvikilpailuissa tehtiin eräitä maailmanennätyksiä. Andrei Prokofjev (kuvassa) alitti sisätilojen 60 metrin aitajuoksun ennätyksen — uusi tulos on nyt 7,54 sekuntia, ja Gennadi Valjukevitš teki maailmanennätyksen kolmiloikassa — 17,29 m. Asiantuntijain mielestä NL:n yleisurheilussa on tapahtunut tiettyä kehitystä. On ilmaantumassa lupaavia urheilijoita, joilla on kaikki mahdollisuudet yltää Moskovan olympiakultaan.

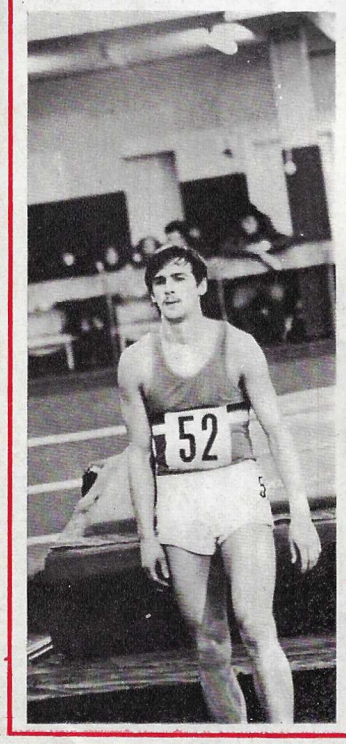

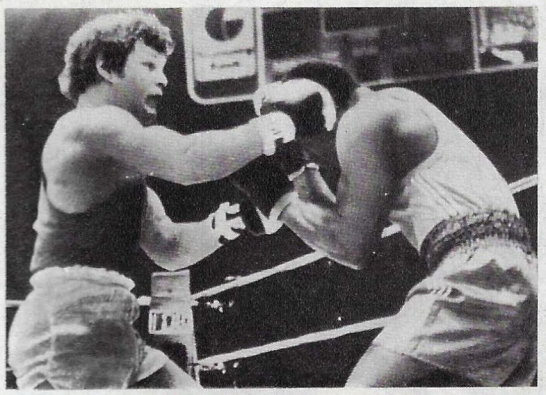

NL:n nyrkkeilijät ovat otelleet hyvällä menestyksellä USA:n joukkuetta vastaan. Hävittyään ensimmäisellä kierroksella kehämestarimme saivat toisella ja kolmannella varman voiton. Valmentajat ja lehdistö kiinnittivät erityisesti huomiota maailmanmestari Viktor Savtšenkon tyrmäysvoittoon Pancho Carterista (kuvassa voittaja on vasemmalla). Kaikki kolme ottelua käytiin USA:n kehissä ja ne herättivät amerikkalaisten nyrkkeilynharrastajien taholla suurta huomiota.

Moskovassa ja Leningradissa on pelattu kansainvälinen jalkapalloturnaus Nedelja-lehden palkinnosta. Pelit voittivat ZSKA:n (Moskova) ja "Zarjan " (Vorošilovgrad) joukkueet. Valmentajat pitivät tätä turnausta voimainkoetuksena uuden pelikauden alkaessa, jolloin maajoukkueen edessä ovat EM-kisojen karsintaottelut. Seurojen joukkueet tulevat pelaamaan monissa maissa.

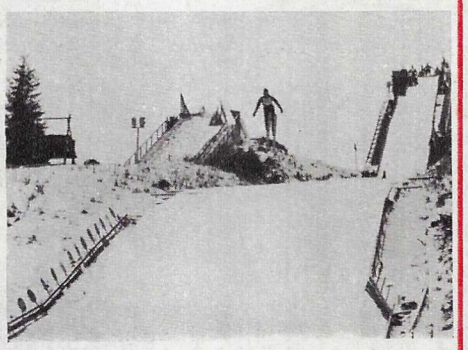

Miljoonat ihmiset Neuvostoliitossa harrastavat talviurheilulajeja. Tätä edistää laaja urheilurakennusten verkosto, johon kuuluu myös Vorohtan hyppyrimäki (Ivano-Frankon alue Ukrainassa). Täällä suoritetaan perinteellisiä mäkihypyn sekä yhdistetyn hiihdon ja mäenlaskun kilpailuja samoin kuin tasavallan joukkueiden harjoituksia.

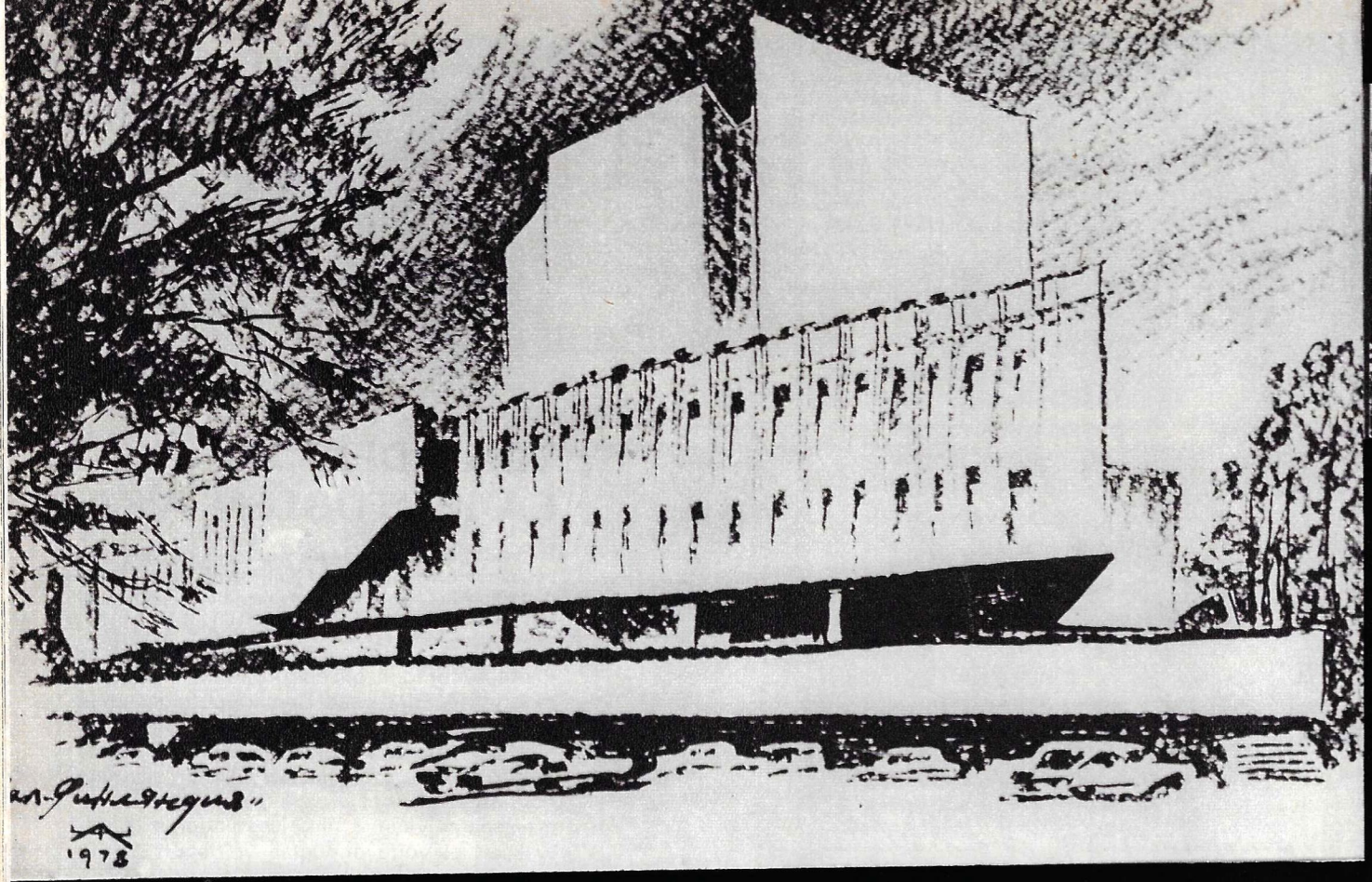

HELSINKIÄ TAITEILIJAN SILMIN

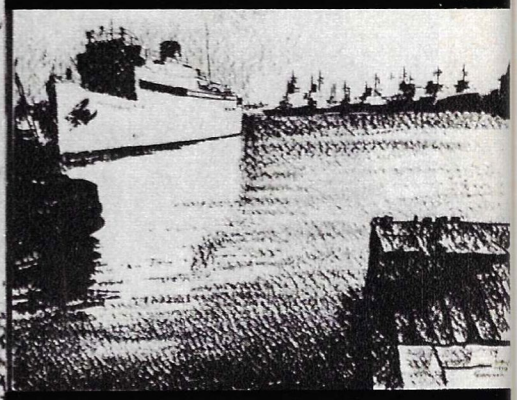

Jäänsärkijät odottavat talvea.

Näkymä Siltasaarenkadulta.

▲ Finlandia-talo

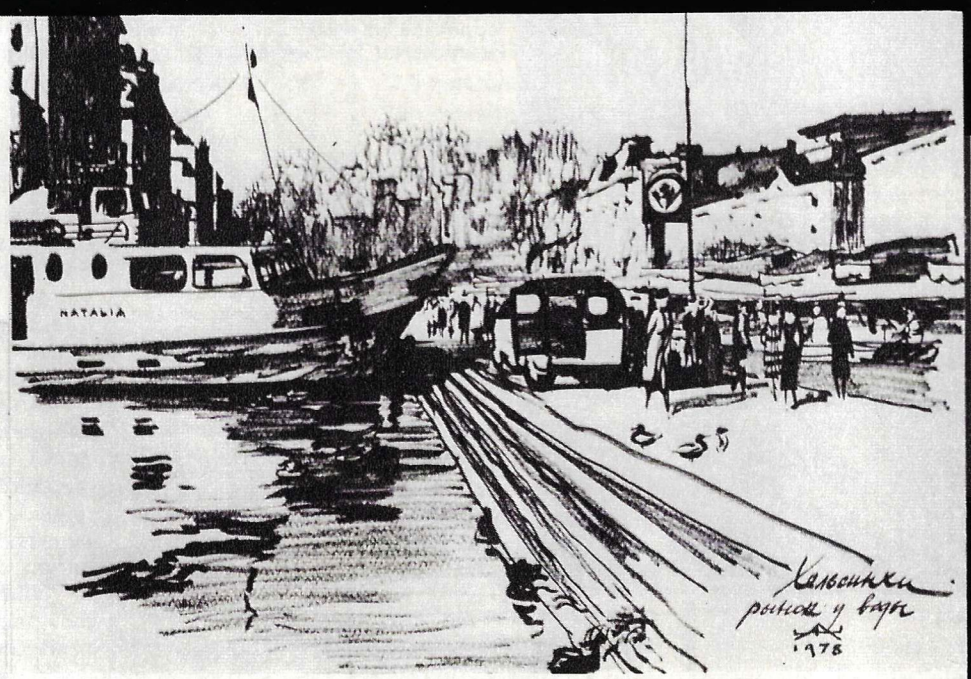

Tori veden äärellä. Meri syleilee kaupunkia joka puolelta.

Victor Haran festivaalilla.

Tämä työläinen rakentaa uutta sairaalaa.

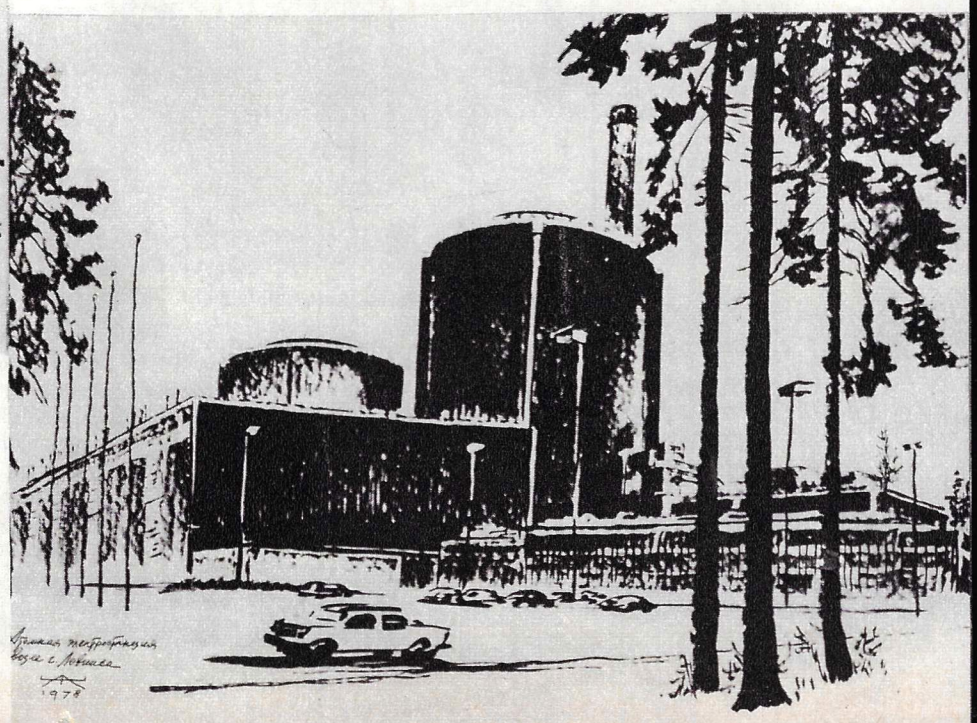

Loviisan atomivoimala.

Helena on lastentarhanhoitaja.

Helsinkiä muistellessani mieleeni palaavat aurinkoiset päivät. Saatoin piirtää kaduilla aamusta iltaan, tosin aikaisin aamulla kädet jäykistyivät kylmästä.

Piirsin viehättäviä vanhoja syrjäkatuja ja nykyaikaisia aukioita, varjoisia puistoja, Finlandia-taloa, Sibelius-monumenttia, toria veden äärellä, missä sorsat ja lokit juoksentelevat jaloissa, merileijonien ympäröimää pronssityttöä ja hänen jalkojensa juuressa kukkia myyviä torikauppiaita.

Vanhassa satamassa tuntuu meren ja tervattujen köysien kirpeä haju, siellä on mustia kalastusjollia ja valkeita temppeleitä sekä harmaa talorivistö rantapenkereellä. Hiljaisuutta rikkoi mastojen kitinä ja lokkien kissamaiset kirkunat...

Piirsin nostokurkien reunustamia suuria telakoita. Öisin siellä loistaa satoja lamppuja ja ne välkkyvät pimeässä kuin joulukuuset. Täällä rakennetaan suuria laivoja, mm. Neuvostoliittoa varten.

Meren rannalla lähellä Loviisaa piirsin mahtavaa ja siroa rakennelmaa — atomivoimalaa, jota ympäröivät harmaat graniittimöhkäleet ja ylväät punarunkoiset männyt. Atomivoimala on rakennettu yhteistyössä Neuvostoliiton kanssa.

Matkasta jäi paljon mieliinpainuvia vaikutelmia.

Suomalaisten arkkitehtien ajantunto herättää kunnioitusta, mutta erityisesti meitä ihastutti äärimmäisen suuri tarkkuus työnteossa. Rakentajat ovat hyväntahtoisia ja huumorintajuisia ihmisiä, seurustelu heidän kanssaan oli todella hauskaa. Käsitykseni suomalaisista jäyhinä pohjoismaalaisina murskautui jo Victor Haran kunniaksi pidetyllä festivaalilla. Kaikki eivät mahtuneet 1 500 paikan saliin, nuoriso istui lattialla tuolirivien välissä.

Kun piirsin v. 1918 kaatuneiden punakaartilaisten muistomerkkiä, ihmisiä tuli sen luokse — sekä nuoria että vanhoja. Toiset asettivat sen juurelle kukkia, toiset korjailivat seppeleiden nauhoja.

Joskus kysytään, miksi piirrän eri maiden kaupunkeja, kyliä ja ihmisiä? Olen asettanut tehtäväksi näyttää näkemäni maanmiehilleni, neuvostoihmisille, hyväntahtoisin silmin kuvattuna. Imartelen itseäni toiveella, että tämä auttaa ymmärtämään toisia ihmisiä ja lujittamaan maittemme välistä ystävyyttä.

Jos olen piirroksissani onnistunut välittämään Helsingin ilmapiiriä, kymmenen siellä viettämääni aurinkoista päivää eivät ole kuluneet hukkaan. Olen kiitollinen Kansankulttuurin kustantamolle lämpimästä vieraanvaraisuudesta ja avunannosta työssäni.

Aleksandr ŽITOMIRSKI,
Venäjän Liittotasavallan kansantaiteilija.
Piirrokset kirjoittajan.

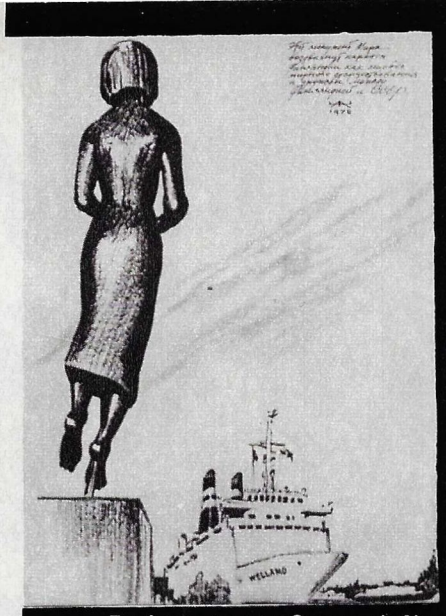

Rauhanpatsas on Suomen ja Neuvostoliiton välisen ystävyyden symboli.

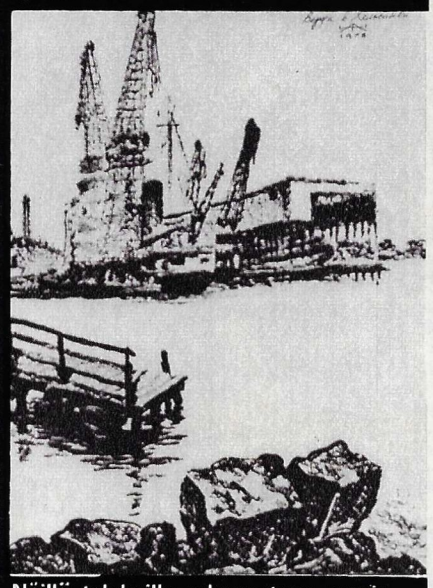

Näillä telakoilla rakennetaan suuria laivoja, mm. Neuvostoliiton tilauksesta.

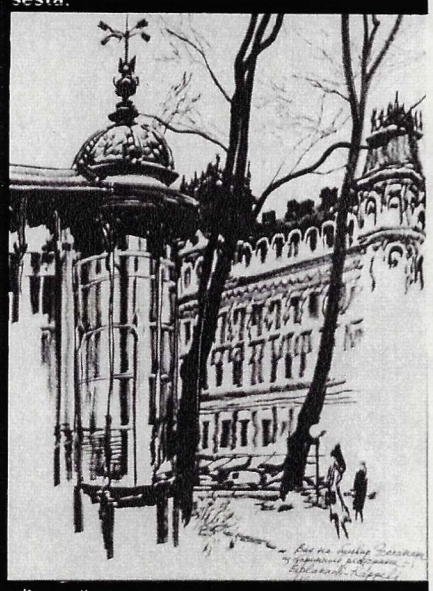

Näkymä Esplanadille.

Rakennustyöläisten liiton puheenjohtaja Aarno Aitamurto.

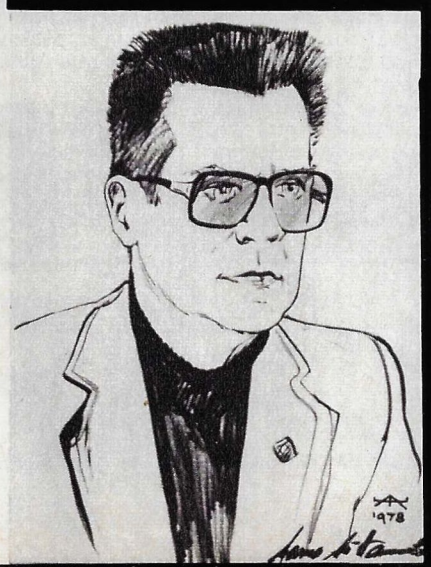

KAUPALLINEN KESKUS

Pokrovski bulvar 4/17 — tämä osoite on hyvin tuttu monille Neuvostoliiton kanssa asioivien suomalaisten yritysten työntekijöille sekä heidän virkaveljilleen Neuvostoliiton laitoksissa ja järjestöissä. Täällä Moskovan keskustassa sijaitsee Suomalais-neuvostoliittolaisen kauppakamarin pysyvä edustusto, jolla on näkyvä osuus maittemme välisen yhteistyön ja vaihdon kehittämisessä.

Suomalais-neuvostoliittolaisen kauppakamarin jäseninä on nykyään kahden maan n. 400 järjestöä ja yritystä, jotka toimivat kansantalouden mitä erilaisimmilla aloilla. Se kuvastaa neuvostoliittolais-suomalaisten kauppasuhteiden monihaaraista rakennetta ja korkeaa tasoa. Kaikille ovat tuttuja monet esimerkit Neuvostoliiton ja Suomen yhteistyöstä laivanrakennuksen, rautatiekuljetusten, voimatalouden, paperi- ja selluloosa- sekä puunjalostusteollisuuden alalla. Näillä aloilla toteutetaan suuria, monivuotisia sopimuksia. Joka vuosi kehittyvät yhteydet myös mittasuhteiltaan vähäisemmillä, mutta yhtä tärkeillä yhteistoiminnan aloilla, jotka koskettavat läheisesti kummankin maan monia yrityksiä ja laitoksia. Suomalais-neuvostoliittolaisen kauppakamarin toiminta edistää molemmantyyppisten yhteyksien lujittumista.

Neuvostoliiton ja Suomen tavaranvaihtoluvut kasvavat vuosi vuodelta. Seuraavalla viisivuotiskaudella, vv. 1981—1985, sen odotetaan kohoavan 12 miljardin ruplan paikkeille. Myönteisenä tekijänä tässä kehityksessä on epäilemättä Suomalais-neuvostoliittolaisen kauppakamarin ja sen Moskovan edustuston toiminta.

Alla olevat kuvat kertovat muutamista kauppakamarin viime aikoina järjestämistä näyttelyistä.

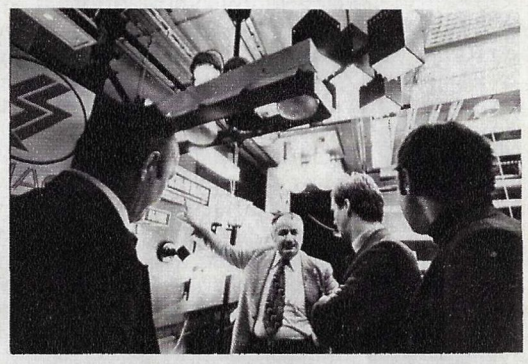

ŠAKKIA

PERINTEIDEN MURSKAAJA

Anatoli Karpovin nousu šakkiolympoksen huipulle on tuonut maailman šakkikirjallisuuteen uuden maailmanmestarin pelejä sisältäviä kirjoja. Niiden lukumäärä kasvaa Karpovin korkean tason turnauksissa saamien vakuuttavien voittojen johdosta. Unkarilainen suurmestari Gedeon Barcza on sanonut: "Viimeisten kolmen vuoden aikana A. Karpov on useasti pelannut nykyajan parhaita mestareita vastaan ja on osoittanut, että hänellä ei tänä päivänä ole vertaista."

Karpovia nimitetään usein "pelaavaksi maailmanmestariksi" erotukseksi eräistä hänen edeltäjistään, ja šakin ystävät ovat hänelle kiitollisia uusista loistavista peleistä. Niitä tutkien he epäilemättä kehittävät omia kykyjään. Suurmestarien pelien tutkiminen toisten suorittamien analyysien perusteella ei ole kuitenkaan mitään verrattuna mahdollisuuteen arvioida heidän ajatuksiaan välittömästi suurmestarien omien kommenttien perusteella.

Suuriin kilpailuihin osallistuminen, niihin valmentautuminen ja muut tehtävät, joita maailmanmestarilla on paljon, eivät ole estäneet A. Karpovia tässäkin suhteessa murskaamasta perinteitä. Muutamia päiviä ennen Bagion peliä hänen kirjansa "Valitut pelit vv. 1969—1977" ilmestyi painosta sadantuhannen kappaleen painoksena. Tekijän mukaan tässä kirjassa julkaistiin käytännöllisesti katsoen kaikki käänteentekevät tai ratkaisevat pelit monista kilpailuista. Tavallisesti tällaisia kirjoja kirjoitetaan (jos kirjoitetaan) šakkiuran päätösvaiheessa. Tässä tapauksessa kuitenkin 27-vuotias maailmanmestari tarjoaa lukijalle mahdollisuuden seurata hänen muistorikkaimpia 55 peliään. Sanalla sanoen, šakin harrastajat ovat saaneet onnistuneen lahjan.

Tunnetun šakkiteoreetikon, suurmestari A. Suetinin mielestä Karpovin kirja avaa maailman parhaimman šakinpelaajan luomislaboratorion ja on suurenmoinen oppikirja omatoimiselle tutkimiselle. Eikä ole sattuma, että puolen vuoden kuluttua ilmestyi kirjan toinen painos, jota oli täydennetty A. Karpovin Bagion voittoon liittyvällä materiaalilla. Šakinpelaajia, jotka halusivat omistaa näin arvokkaan kirjan, oli niin runsaasti, että tämäkin painos (100000 kpl!) katosi kirjakaupoista muutamassa tunnissa.

Vuoden lopulla ilmestyi uusi kirja "Yhdeksäs vertikaali", jonka maailmanmestari A. Karpov oli kirjoittanut yhdessä Venäjän federaation ansioituneen valmentajan šakkijournalisti A. Rošalin kanssa. Tässäkin kirjassa on sekä muodollisesti että sisällyksellisesti paljon uutta ja epätavallista. Muodollisesti, M. Talin mukaan, "kuuntelemme kahta tekijää, jotka eivät puhu yhteen ääneen vaan esiintyvät enimmäkseen itsenäisesti tai käyvät ikäänkuin vuoropuhelua." Sisältönä on Anatoli Karpovin elämäntarina, kertomus hänen ystävistään ja vastustajistaan, šakkitaisteluista, hänen voitoistaan, hänen luonteestaan, kiinnostuskohteistaan ja harrastuksistaan.

Šakinpelaajia ei ole hemmoteltu kirjoilla, jotka auttavat ymmärtämään šakkitaistelun luonteen lisäksi šakkilaudan vastakkaisilla puolilla toisensa kohtaavien ihmisten luonteiden kamppailua. "Yhdeksäs vertikaali" antaa lukijalle käsityksen erittäin vaikeista ja sekavista tilanteista, joissa luonteet törmäävät toisiinsa, ja osoittaa, miten suuret voimavarat A. Karpovilla itsellään on.

Maailmanmestarin kirjallinen ensiesiintyminen osoittautui menestykseksi ja herätti šakkimaailmassa ennennäkemätöntä kiinnostusta. Ei ole epäilystäkään, etteikö šakkimaailma voisi odottaa Anatoli Karpovilta uusia voittoja ja uusia kirjoja.

I. LJAPUNOV,
SNTL:n Šakkiliiton puhemiehistön jäsen

"Heidän jääkiekkoilunsa on hämmästyttävää!"

Neuvostoliiton joukkue pelasi New Yorkissa "NHL All-Stars" joukkuetta vastaan kolme ottelua, jotka jättävät tuskin ketään välinpitämättömiksi. Ottelujen yhteistulos oli 2:1. Ratkaisevassa pelissä ammattilaiset murskattiin pistein 6:0.

Näiden kamppailujen lopputulosta kommentoitiin urheilumaailmassa laajalti. NHL:n kapteeni Bobby Clarke ilmoitti amerikkalaisille lehtimiehille: "Vastustajamme pelasivat paljon paremmin. Meillä ei ole mitään puolusteluja." Kysymykseen, voiko NHL joskus ottaa käyttöönsä neuvostoliittolaisen valmennusjärjestelmän, Clarke vastasi: "Toivon sitä. Meidän on yksinkertaisesti tehtävä niin, jos haluamme voittaa heidät."

"Yritimme säikyttää vastustajamme, sanoi yksi NHL-joukkueen parhaista pelaajista, Clark Gillies, mutta tämä taktiikka ei tuottanut tulosta. NL:n joukkue pelasi yllättävän kylmäverisesti. Me taas käytimme niin monesti voimakeinoja, että itsekin väsyimme. Neuvostopelaajia, jotka kestivät kaiken, minkä vyörytimme heidän ylleen, voi vain hämmästellä ja ihailla."

Kertoessaan loppuottelun kulusta sanomalehti Daily News huomautti, että "tämä oli parasta Madison Square Gardenin koskaan näkemää jääkiekkoa".

Amerikkalainen sanomalehti Newsday kirjoitti: "Siihen väitökseen, että kanadalaiset eivät tehneet kaikkeaan voittaakseen, valmentaja Scotty Bowman toteaa, että mitään ei voisi muuttaa, vaikka kaikki toistettaisiin uudelleen. Hän sanoi: "Teimme huonon vaikutuksen, koska vastustajat pelasivat niin paljon paremmin. He esittivät suurenmoista jääkiekkoa."

Kanadan urheiluministeri Iona Campagnolo ilmoitti lehdistölle, että NHL-joukkueen häviön syitä tullaan ilmeisesti tutkimaan, ja tämän jälkeen on mahdollisesti syytä tehdä eräitä perustavia muutoksia kanadalaiseen jääkiekkojärjestelmään.

Pääasiassa kanadalaisista pelaajista koostuvan National Hockey League — joukkueen neuvostojoukkueelle kärsimän häviön jälkimainingit ovat ulottuneet Kanadan parlamenttiin asti. Yksi Uuden demokraattisen puolueen edustajista ilmoitti, että hallituksen on lakattava tuhlaamasta suuria summia National Hockey Leaguen joukkueiden avustamiseen ja keskitettävä huomionsa amatööriurheiluun sekä sijoitettava varoja neuvostoliittolaisen ja eurooppalaisen jääkiekkokoulukunnan tutkimiseen.

Ruotsin ja Tšekkoslovakian jääkiekkoasiantuntijat seurasivat valppaasti New Yorkin otteluita, niiden joukkueethan kuuluvat, kuten tunnettua, maailman vahvimpien joukkoon.

"Voitettuaan murskaavalla 6:0 tuloksella kanadalaiset ammattilaispelaajat Neuvostoliiton joukkue todisti oikeutetusti olevansa maailman vahvimpia jääkiekkojoukkueita," ruotsalaisen tietotoimiston huomioitsija totesi.

Tšekkoslovakian lehdet julkaisivat tarkkoja selostuksia New Yorkin jääkiekko-otteluista. Sanomalehti Rudé právo kirjoitti, että neuvostokiekkoilijat pystyivät uskomattoman nopeasti sopeutumaan pienempään kenttään, he ylittivät vastustajansa nopeudessa, yhteispelissä ja fyysisen valmiutensa suhteen. Heidän vakuuttavan voittonsa jälkeen ammattilaiset joutuvat sopeuttamaan liigaotteluidensa aikataulun kansainväliseen kalenteriin ja lähettämään MM-kisoihin koostumukseltaan paremman joukkueen.

Neuvostojoukkueen palattua kotimaahansa sen vanhempi valmentaja Viktor Tihonov sanoi mm. seuraavaa: "New Yorkin otteluilla on suuri merkitys koko kansainväliselle jääkiekolle. En tiedä, minkä opetuksen NHL:n pelaajat ovat saaneet, mutta me emme suinkaan jätä ottamatta oppia siitä myönteisestä, mitä pohjoisamerikkalaisessa jääkiekossa on, esim. jatkuvasta suuntautuneisuudesta maaliin."

S. NIKOLAJEV

Päätoimittaja N. GRIBATŠEV.
Toimitusneuvosto:
V. BLAGODETJELEV, A. BOTŠAROV, A. ŽITOMIRSKI (päätaiteilija), A. KOLODNYI, I. LJADOV (päätoimittajan sijainen), O. MOŠENSKI (päätoimittajan sijainen) ja V. PANKINA,

Kuvien jäljentäminen sallittu lähdeviittauksin.
Toimituksen osoite: 103772, Moskova, K-31, GSP-3, Moskvininkatu 8.

OFFICIAL OLYMPIC CARRIER
АЭРОФЛОТ
Soviet airlines

AEROFLOT AUTTAA LEHTEMME KULJETUKSESSA YLI SATAAN MAAHAN ERI PUOLILLE MAAILMAA.

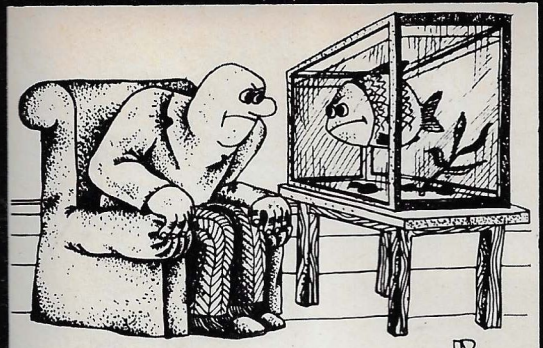

Kaksinpuhelu.
Piirt. A. Povališin

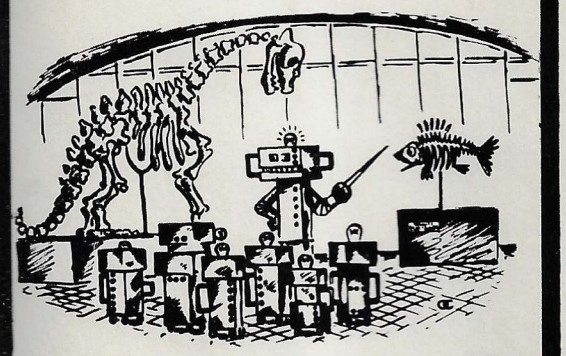

— Tätä kutsuttiin kalaksi...
Piirt. O. Safronov

Mielenkiintoista tutustua!
Piirt. N. Aleksandrov

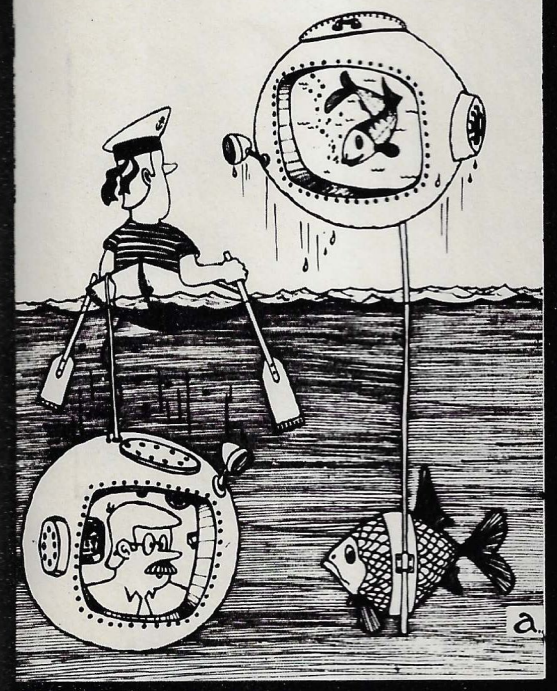

KALAPÄIVÄ

"Tänään käsittelemme ichtyologiaa", sanoi NHK:n presidentti.

"Ihti...mitä?", kysyi kaikkein nuorin taiteilija...

"Meille eivät kelpaa kalakaskut, jotka ovat litteitä kuin kampelat, raskassoutuisia kuin valaat (maestro uskoo, että kalojenkin joukossa on valaita), vaikeasti sulavia kuin meduusat (meduusoita on muuallakin kuin ihmisten joukossa). Tiedättekö, kuinka paljon kalalajeja on maan päällä (hän tarkoitti maapallolla)?"

Ja hän mainitsi luvun, jossa oli enemmän nollia kuin tuntemissamme vesistöissä ahvenia, lahnoja, haukia, ruutanoita, mateita ja karppeja. Olimme hämmästyksen lyömiä. Olimme mykkiä kuin kalat. Vaikenimme, vaikka tiesimme, että pikkukaloillakin voi olla mielipiteensä...

"Ja jokaiselle kalalle riittää pyytäjiä", huomautti taas kaikkein nuorin. "Ehkä puhummekin heistä huumorimielessä?"

Presidentin kasvoille levisi forellinkaunis hymy.

"Sehän juuri onkin sivumme aiheena. Kalastajista on puhuttava rakkaudella ja kunnioituksella!"

Niin me teemmekin.

Kahden käden mestari.
Piirt. V. Vladov

Ryöstökalastajan toiveuni.
Piirt. A. Panasenko

Voi noita miehiä...
Piirt. V. Spelnikov

NUORTEN HUMORISTIEN KERHO

Muoti on taas muuttunut!
Piirt. S. Tjunin

Kullakin on harrastuksensa.
Piirt. Uborevitš-Borovski

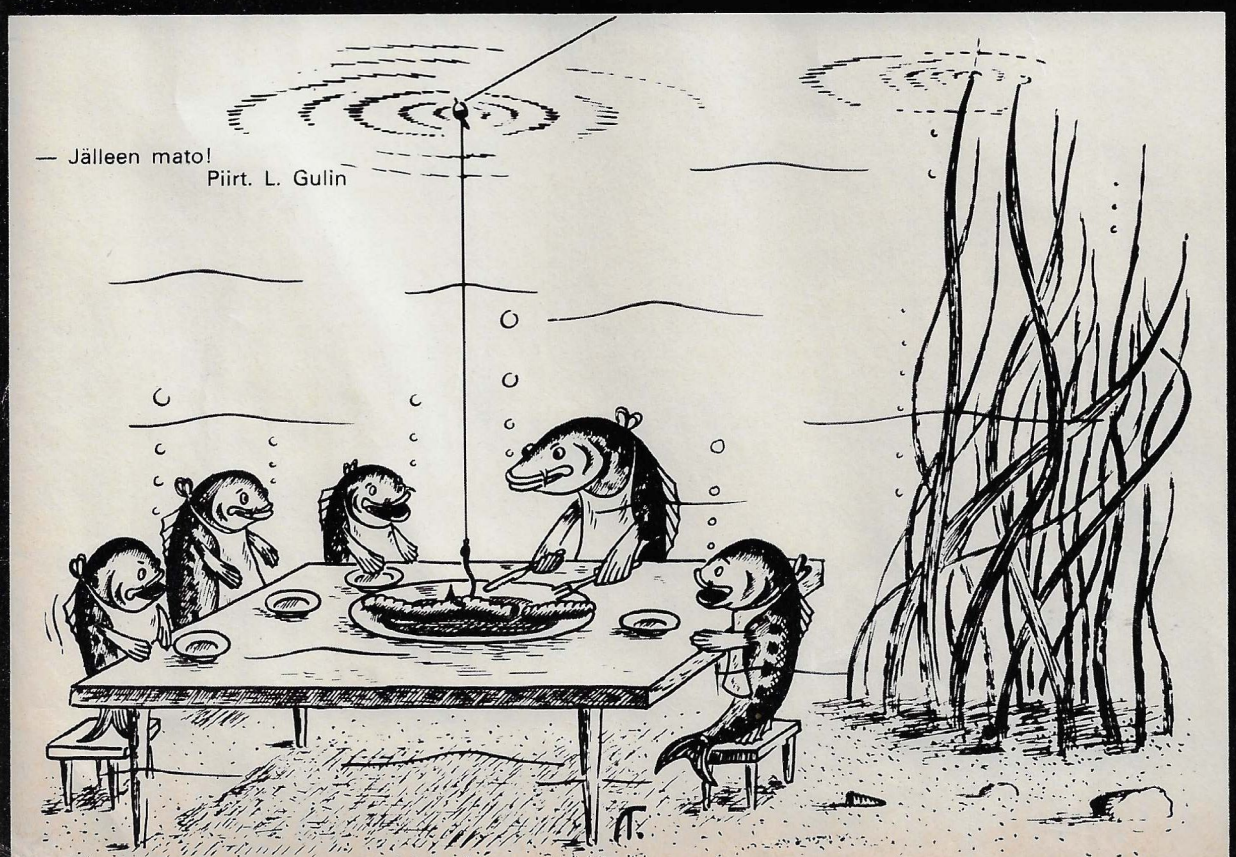

— Jälleen mato!
Piirt. L. Gulin

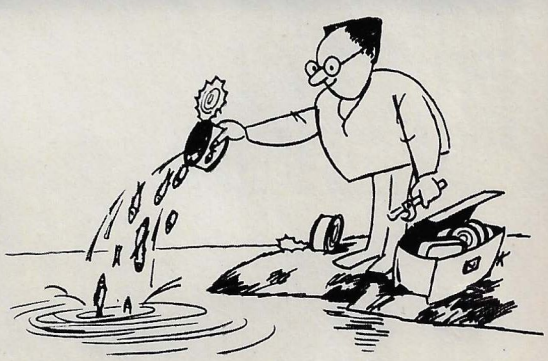

— Jos ne vaikka kasvavat vielä?
Piirt. N. Kapusta

— Oletteko ollut kauankin?
Piirt. N. Krutikov

NEUVOSTOLIITTO
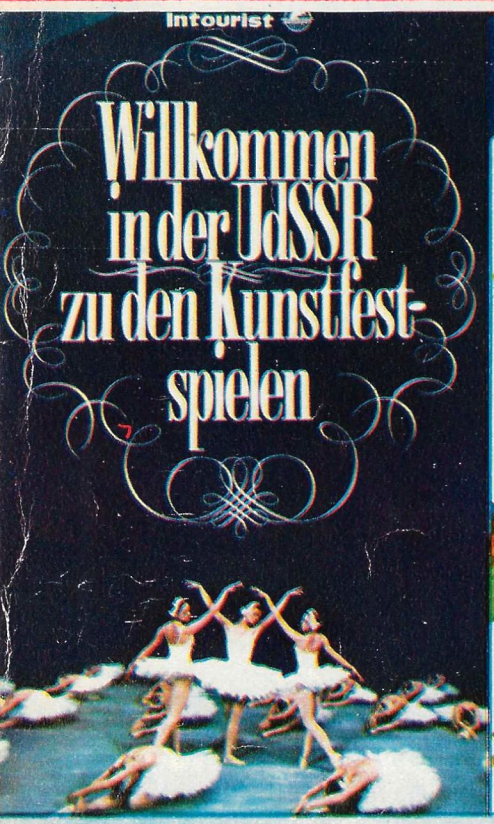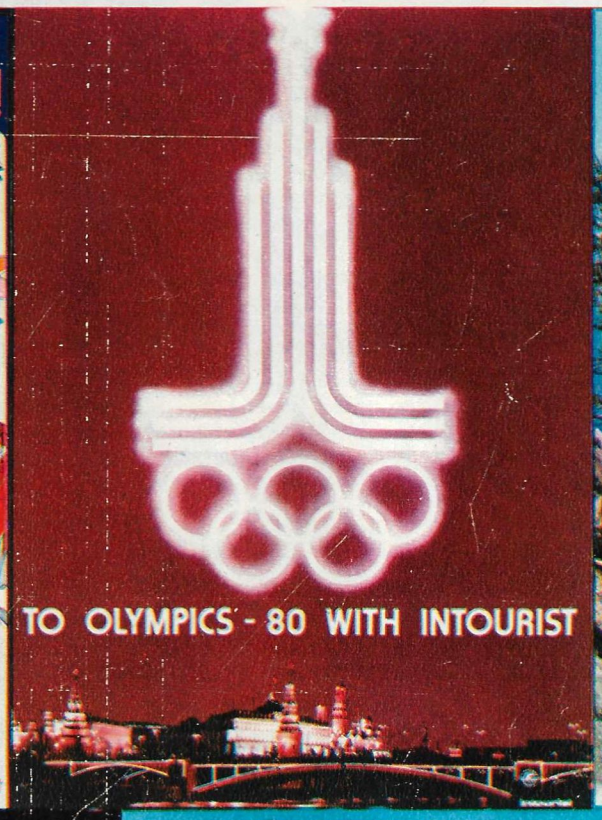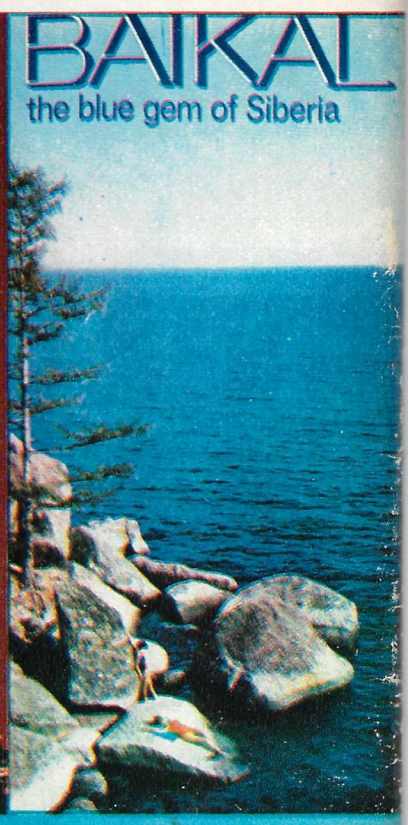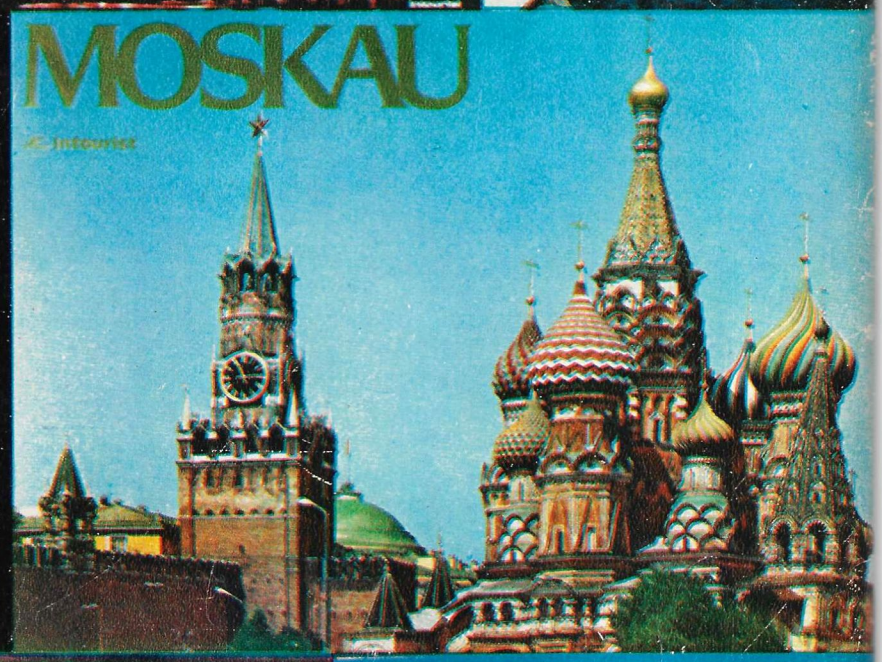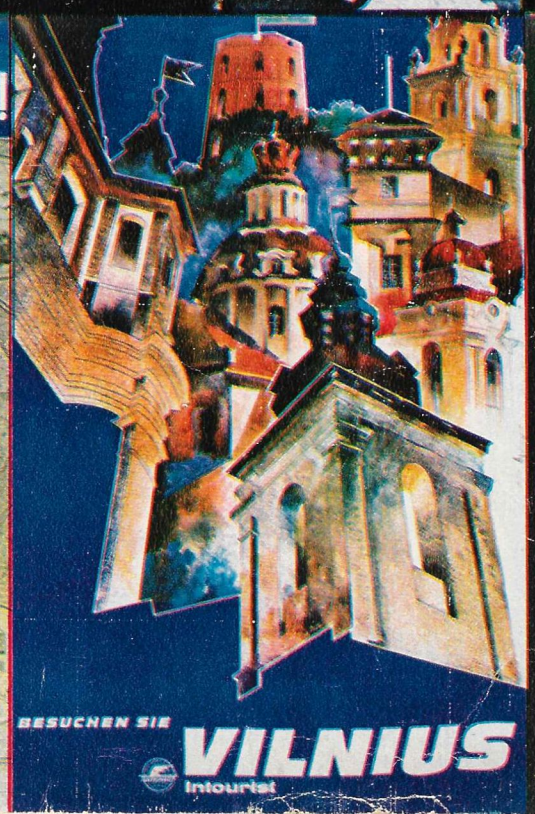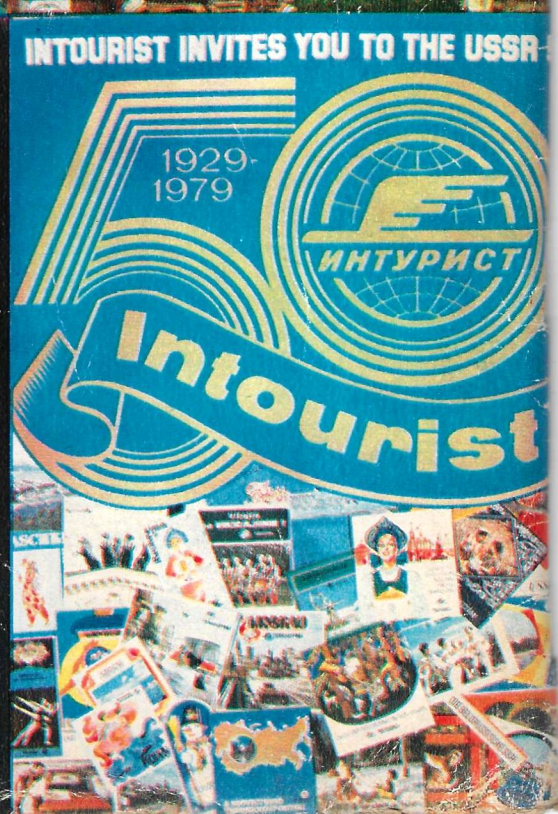
N:o 4 (267)
1979
Indeksi 70859